

DICTAMEN

CONSELLS CIUTADANS DE CORBERA

Octubre-deseembre 1998.

Index

Presentació Informe	1
1.- Origens Consells Ciutadans de Corbera	4
2.- Els Participants	15
Dictamen	
3.- Dictàmen Ciutadà: Els resultats	28
Annexes	43
Els Consells Ciutadans: apunts introductoris	44
El qüestionari dels Consells de Corbera	51
Els Participants	60
Documents diversos	62
Els resultats per Consells en taules	74

Presentació

Teniu entre les mans l'informe dels Consells Ciutadans de Corbera. Amb aquest informe culmina aquesta experiència de participació que des del mes d'octubre ha viscut el municipi. Aquest informe consta de 3 grans capítols. El més important és, precisament, el capítol 3, on es recull el dictamen dels participants amb les recomanacions sobre les prioritats que l'Ajuntament ha de considerar en les seves actuacions per donar resposta a les demandes aparegudes en el poble arran del fenomen migratori. És important remarcar en aquest punt que les recomanacions sorgides dels Consells Ciutadans no són d'obligat compliment per part del govern del municipi (no hi ha cap llei que així ho expliciti), però sí que responen a la voluntat dels governants d'assumir-les i de considerar-les seriosament en el disseny de les actuacions municipals en aquest àmbit. Aquest capítol va ser treballat per una comissió de participants, escollits en cada un dels Consells per la resta de participants. Les persones integrants d'aquesta Comissió varen rebre la confiança de la resta de participants i donant compliment al mandat, han supervisat el dictamen amb l'objectiu que allò recollit fos fidel representació de la voluntat expressada en els Consells Ciutadans de Corbera.

Els capítols 1 i 2, recullen diversos aspectes del procés organitzatiu, i a diferència del capítol 3, la responsabilitat en el contingut dels mateixos no és dels participants sinó de l'equip organitzador. En l'apartat d'annexes trobareu recollits els principals documents generats arran de la celebració dels Consells Ciutadans de Corbera (correspondència, conveni de col·laboració, actes de l'Ajuntament...), el qüestionari que va servir per elaborar el dictamen (capítol 3), tots els resultats de l'enquesta en base a cada Consell i una explicació metodològica sobre què són els Consells, antecedents i finalitats d'aquesta metodologia participativa.

Finalment, resta agrair a tots els que han fet possible aquesta experiència. Òbviament en primer lloc als participants que han donat sentit als Consells Ciutadans, i el nom dels quals també els trobareu en l'apartat d'annexes. Als

tècnics i experts, de Corbera i de fora del municipi, que van voler compartir el seu coneixement i experiències amb els participants. Als tècnics de l'Ajuntament que han facilitat el treball a l'equip organitzador i als polítics de Corbera, de l'equip de govern i de l'oposició, que van apostar a través dels Consells Ciutadans per trobar noves vies de participació ciutadana. I en darrer lloc, a l'equip organitzador que més enllà del que tenien obligació van dedicar temps i ganes a fer possible l'experiència participativa de Corbera.

Jordi Sánchez
Fundació Jaume Bofill

Gener 1999.

COMISSIÓ DE PARTICIPANTS¹

Jesús Campoy

Lluís Cots

Pilar Garcia

Cristina López

Rosa Maria Martín

Olga Méndez

Francisco Moreno

Carme Pérez

Dolors Roig

Rosana San

Delia Timoteo

Maria José Vázquez

EQUIP COORDINADOR²

Montserrat Mora

Laia Moreno

Toni Salvadó

Jordi Sànchez (coordinador)

---

¹ Aquesta Comissió va ser escollida per la resta de participants amb el mandat de supervisar el dictamen final. Aquesta dictamen és el que trobareu en el capítol 3.

² Aquest equip ha tingut en determinats moments l'assessorament de Josep Maria Vallès (catedràtic Ciència Política UAB), Joan Font (professor Ciència Política UAB) i Teresa Climent (Fundació Serveis de Cultura Popular)

1.- Els orígens dels Consells Ciutadans de Corbera

1.1.- Els nous escenaris arran dels fenòmens migratoris

Com en d'altres municipis de Catalunya, i especialment del Baix Llobregat, Corbera ha vist com en els darrers anys s'incrementava la presència de persones (en molts casos famílies) provinents de països d'altres continents. En el cas que ens ocupa, l'origen d'aquestes persones és majoritàriament el Marroc. Com sol ser habitual en aquest tipus de processos migratoris, l'arribada d'aquestes persones i de les mateixes famílies ha estat desordenada i sovint mancada d'un mínim de garanties que els hi permetés fer front a un present i un futur amb uns mínims de benestar i qualitat de vida com el que gaudeix la major part de població autòctona.

La presència d'aquestes persones és avui una realitat que interpel·la a persones i institucions del nostre país. Els interrogants que s'obren a partir d'aquests processos són molts i apunten en diverses direccions. El primer i possiblement el més important ja ha estat apuntat anteriorment i el podem situar en com assegurar els mínims de benestar pels nouvinguts. Donar resposta a aquesta qüestió vol dir parlar de serveis socials, de sanitat, de treball, d'habitatge, d'ensenyament, i de tantes altres polítiques i serveis que molt sovint no arriben satisfactòriament a aquestes persones. Però no és aquest l'únic interrogant. Un segon el podem situar en el contrast que es produeix en aquells espais territorials on conviuen persones de tradicions i referències culturals (en sentit ampli) tant diversos. D'entrada apareix el repte del respecte a la diversitat, en totes direccions, i que és una condició indispensable per garantir uns futurs no conflictius. Però més enllà del respecte, caldrà acceptar que el contacte entre dues comunitats culturals amb actituds prou diferents portarà a l'intercanvi i a un diàleg i interaccions (volgudes o no) de forma inevitable. En aquest escenari el respecte pot ser considerat un aspecte necessari, però possiblement no suficient.

1.2.- Buscant possibles respostes. Promovent la participació.

Donar respostes a aquestes qüestions és una responsabilitat de tota la societat i especialment de les institucions públiques. És possiblement per això que l'Ajuntament de Corbera va creure oportú obrir una experiència de participació ciutadana, mitjançant les tècniques dels Consells Ciutadans, amb l'objectiu de rebre un dictamen ciutadà amb les orientacions i recomanacions oportunes per encarar les respostes del municipi als reptes que plantegen els nous escenaris creats arran de l'arribada a Corbera de persones i famílies del nord d'Àfrica.

1.2.1.- Primers contactes

Amb aquesta voluntat l'Ajuntament de Corbera, a través del seu regidor Sr. Ferran Royo, el 20 d'abril de 1998 entren en contacte amb la Fundació Jaume Bofill per plantejar aquesta possibilitat. La Fundació Jaume Bofill té en la innovació democràtica una de les seves línies prioritàries d'actuació, i en els Consells Ciutadans, un dels programes on s'hi destinen esforços humans i recursos econòmics.

Després del primer contacte, realitzat a la seu de la Fundació Jaume Bofill, es va obrir un període de reflexió per valorar fins a quin punt la qüestió plantejada com a tema de debat era oportuna i encertada per ser tractada amb aquesta metodologia. En un primer moment els experts de la Fundació Jaume Bofill van manifestar les reserves a aquest tema donat que en totes les experiències més properes de convocatòria de Consells Ciutadans els temes tractats tenien a veure amb polítiques urbanístiques o bé amb infraestructures diverses (polisportius, centres culturals...). Les reserves, de fet, venien més per la novetat de tractar amb aquesta metodologia temes on el subjecte directe eren persones i col·lectius humans. Després de reflexionar i de veure l'interès dels responsables municipals en posar aquesta qüestió a debat, es va arribar a la conclusió des de l'equip d'experts que no hi havia aparentment cap impediment metodològic per tractar aquesta qüestió i que de fet algunes experiències

internacionals, per exemple al Regne Unit, s'havien realitzat amb l'objectiu de recollir propostes en polítiques i serveis que també tenen a col·lectius humans com a centre (política sanitària i seguretat social, per exemple).

Aclarit aquest punt es va fer una reunió el 20 de maig de 1998 entre l'equip de govern i la direcció i els experts de la Fundació Jaume Bofill on es van tractar tant les qüestions metodològiques com les de procediment, així com els criteris que calia fossin assumits des de l'Ajuntament per assegurar que l'experiència de participació ciutadana es realitzés amb totes les garanties de neutralitat, objectivitat i transparència. Després d'aquesta reunió i de rebre la conformitat a les qüestions plantejades, es va procedir a la primera demanda posada des de la Fundació Jaume Bofill, i que va ser la convocatòria d'una reunió amb representants de tots els grups polítics de Corbera amb presència a l'Ajuntament. Aquesta reunió (17 de juny de 1998) era, de fet, determinant ja que sense un acord de tots els grups la Fundació Jaume Bofill no hagués assumit la responsabilitat de dirigir els Consells Ciutadans de Corbera. La reunió amb els diversos representants va servir per explicar que eren i com funcionaven els Consells Ciutadans, per lliurar documentació al respecte, per discutir l'oportunitat del tema proposat en el cas de Corbera i per aclarir qualsevol pregunta o dubte que els regidors poguessin tenir.

1.2.2.- Formalització dels acords. Preparatius dels Consells.

D'aquestes trobades en va sortir l'acord de realitzar l'experiència de Consells Ciutadans a Corbera durant els mesos d'octubre i novembre de 1998. Aquest acord es va formalitzar amb la signatura d'un Conveni de col·laboració entre l'Ajuntament i la Fundació. Es va preveure la realització de tres Consells, amb una assistència a cada Consell d'unes 25 persones. El pressupost previst es va situar en un màxim de 3.800.000 de pessetes, dels quals l'Ajuntament n'aportava el 70% i la Fundació el 30% restant. Aquest pressupost és molt inferior a experiències metodològiques similars, per exemple els costos dels Jurats Populars, i ve a confirmar que, contràriament a algunes crítiques rebudes, els costos de realització dels Consells Ciutadans no tenen perquè ser desorbitats, especialment si els posem en relació amb d'altres partides

municipals. De fet, les despeses reals, han estat inferiors en un milió i mig de pessetes a les pressupostades.

L'oficina dels Consells Ciutadans de Corbera va estar en funcionament des del 15 de setembre fins al dia després de la realització del segon i del tercer Consell (5,6 i 7 de novembre de 1998) i va estar ubicada a les antigua casa del mestre, al carrer Jaume Balmes, 3.

Durant els mesos de juliol, l'equip de la Fundació Jaume Bofill va realitzar uns primers contactes amb algunes de les persones que podien aportar informació per a la preparació dels Consells. Així, es va produir unes primeres converses amb el regidor Ferran Royo, amb la Sra. Alejandra Rodríguez, i amb el mossèn de Corbera.

1.2.3.- Selecció aleatòria dels participants potencials i reunions amb el teixit associatiu

El dia 8 de setembre es va procedir a la selecció aleatòria dels ciutadans majors de 16 anys i residents a Corbera. La selecció (com s'explica en el capítol 3) es va fer en cinc grups de 81 persones i va ser assistida pel secretari de l'Ajuntament (veure annex), amb la presidència del Sr. Alcalde i de quatre regidors. Posteriorment, i veient els imprevistos que van aparèixer en la comunicació amb els ciutadans escollits (veure capítol 3), es va decidir fer una nova selecció de 150 persones.

1.2.4.- Confecció del programa d'experts

Paral·lelament a la tramesa de cartes a les persones seleccionades (15 de setembre), es va convocar una reunió amb les associacions del municipi el dia 28 de setembre a les 20 hores al Centre Cívic. D'aquesta reunió, a la qual hi van assistir una trentena llarga de persones, representants d'associacions molt diverses (culturals, veïnals, de propietaris, de pares...) es va donar la informació dels Consells i es va convidar a participar en l'experiència, ja fos donant idees sobre informació a donar i aspectes a tractar al llarg dels Consells

o bé participant com a ponents. De la reunió en va sortir la proposta d'incorporar la qüestió escolar (a través dels professionals i dels pares) i el compromís per part de l'associació Corbera Solidària de participar com a informants en les sessions del Consell. Per donar mandat al que va sortir a la reunió, l'equip organitzador va decidir dedicar mitja jornada de les sessions dels Consells, a la informació, el debat i la reflexió sobre la presència a l'escola d'infants de famílies immigrades. Per això es va decidir buscar una referència externa a Corbera (Escola Jaume Balmes, de Vic) i assegurar la presència dels professionals de l'escola del municipi i de l'equip de compensatòria del Baix Llobregat (professionals del Departament d'Ensenyament dedicats a donar suport als infants, a les famílies i als professionals d'aquelles escoles on hi ha presència d'infants i joves d'altres països, amb l'objectiu d'assegurar una bona marxa de l'escolar).

Durant la primera quinzena d'octubre es va anar perfilant els experts que participarien en les sessions dels Consells Ciutadans. El temps disponible no era excessiu (unes 20 hores durant els dos dies i mig de realització dels Consells) i calia assegurar una informació plural i contrastada i a la vegada deixar temps pel debat. Per intentar centrar el debat i evitar la dispersió d'idees i d'informació, l'equip organitzador va decidir centrar els esforços dels Consells en els àmbits de: a) serveis socials b) l'escola c) les relacions interpersonals. Els Consells anaven precedits d'una sessió metodològica sobre el funcionament dels Consells i d'una sessió introductòria al fenomen de la immigració i a les conseqüències socials i culturals que la immigració comporta. L'objectiu de l'equip era que per cada temàtica tractada els participants tinguessin informació de persones expertes del municipi, amb l'objectiu que aportessin el màxim de dades i informació referida a Corbera, i de persones de fora el municipi, amb l'objectiu que coneguessin altres realitats amb problemàtiques similars a les que a Corbera es plantegen. També era objectiu de l'equip organitzador assegurar la presència de persones immigrades residents a Corbera. En aquest punt, però, les dificultats foren dobles. El primer obstacle va ser obtenir noms de possibles homes i dones residents a Corbera i d'origen magrebí per tal d'entrar en contactes amb ells i intentar assegurar la seva presència com a 'informants' als Consells. La inexistència d'una xarxa

organitzada d'aquest col·lectiu, juntament amb la manca d'informació que a l'Ajuntament es disposava sobre persones a les quals ens podíem adreçar, va dificultar molt aquest primer pas. Finalment, es va poder arribar a dues persones i amb elles (Sra. Alejandra Rodríguez i Sr. Said Hamad) es va intentar accedir a d'altres persones. El resultat, però, va ser molt pobre i finalment només aquestes dues persones van assistir com a 'informants' del col·lectiu magribí a les sessions dels Consells. La poca presència de persones magribins va ser el punt que més insatisfet va deixar a l'equip organitzador i de fet el que més varen lamentar els participants en els Consells. Aquesta mancança va ser només parcialment compensada amb la presència de Imed Laiti a la primera sessió introductòria del Consells.

La presència institucional de l'Ajuntament es va assegurar a partir de dues sessions. La primera, amb l'assistència de la Regidora responsable de Serveis Socials (Montserrat Isern), i amb la mateixa Assistenta Social (Montserrat Acero). La segona amb la taula rodona el dissabte al matí on estaven invitades totes les formacions polítiques amb representació a l'Ajuntament. L'objectiu d'aquesta taula rodona era oferir el punt de vista de cada organització sobre què i com calia fer a Corbera per garantir una bona integració de les persones immigrades.

El 14 d'octubre, a les 20 hores, es va realitzar una última reunió entre l'equip organitzador i els representants de tots els grups municipals. La reunió va servir per explicar en quina fase es trobaven els preparatius i també per donar comptes de les dificultats de comunicació entre l'equip i les persones seleccionades, bàsicament atribuïbles als retards en el servei de Correus. Aquesta reunió també va servir per invitar a tots els portaveus a assistir a l'última de les sessions de cada Consell per participar a la taula rodona que s'havia previst.

1.2.5.- Aprovació per unanimitat dels Consells Ciutadans i celebració del primer Consell (cronogrames del 1r i del 2n i 3r Consells)

El dia 22 d'octubre, en sessió extraordinària, el Ple de l'Ajuntament va aprovar per unanimitat dels treze regidors, el conveni de col·laboració que donava llum verda formal als Consells Ciutadans. El primer Consell es va celebrar el mateix dia 22, 23 i 24 d'octubre. Com sol ser habitual en aquesta metodologia aquest Consell tenia la funció afegida de servir com a prova de funcionament davant els altres dos Consells que es van celebrar simultàniament al cap de quinze dies, concretament el 5, 6 i 7 de novembre. Els participants del primer Consell van donar un seguit de suggeriments per a ser incorporats en el segon i tercer Consells. Així, es va modificar algunes de les intervencions previstes, reforçant algunes en l'àmbit de l'escola i reduint algunes de les experiències externes al municipi. Malgrat les indicacions donades pels participants d'aquest primer Consell, no es va aconseguir en el segon Consell una major presència de residents a Corbera d'origen magribí ni tampoc una presència de persones qualificades per informar de les noves problemàtiques aparegudes en els serveis d'Assistència Primària arran de les necessitats de la població immigrada. Aquest segon aspecte va ser molt parcialment tractat en el segon i tercer Consell, donat que alguns dels participants tenien experiència professional en aquest sector. Gràcies a la bona voluntat d'aquestes persones es va fer una molt breu intervenció que va donar lloc a introduir en el qüestionari un pregunta. arran del debat originat. Malgrat tot, hi ha la consciència per part de l'equip organitzador que aquest és un tema important, però insuficientment tractat i que mereix una atenció prioritària per part de l'Ajuntament.

Els cronogrames següents, mostren les intervencions realitzades en cada un dels Consells, així com l'horari en cada cas.

CONSELLS CIUTADANS CORBERA

Lloc de celebració: **Centre Cultural Antiques escoles** , carrer Major 16, i **Castell de Corbera**, carrer Major 4. Corbera Alta

SESSIONS DE TREBALL I DELIBERACIÓ

CONSELL 1

DIJOUS 22 OCTUBRE	DIVENDRES 23 OCTUBRE	DISSABTE 24 OCTUBRE
<p>9h Recepció 9'30 h. Presentació a càrrec Pere Alegrí, alcalde Corbera. 9'45 h. Metodologia 10'30h Imed Laili Hsaibi, Introducció general 12'h. Isabel Acero, assistent social de Corbera i Montserrat Isern, regidora de serveis socials</p>	<p>10h. Paulina Fernández 'Asociació Atenea', Mercè Anguera, associació Corbera Solidària Alejandra Rodríguez, comunitat magrebina resident a Corbera Said Hamad Mimón, comunitat magrebina residents a Corbera Fatima Hamed, comunitat magrebina resident a Corbera 12h. Mima Sants, de l'associació Gramc</p>	<p>9'30 h. Taula rodona partits 11'30h. Enquesta Valoració 12'h. Vermouth valoració</p>
<p>15'00h. Montse Muñoz, assistent social Olesa de Montserrat 17'00h. Josep Mª Navarro, Desenvolupament Comunitari</p>	<p>15'h.- Cristina Vargas, Escola Jaume Balmes de Corbera Elisa Torres, Coordinadora Pedagògica de l'Institut Ensenyament Secundari de Corbera 17h.- Carme Roquer, antiga directora de l'escola Jaume Balmes de Vic</p>	

CONSELL 2

DIJOURS 5 NOVEMBRE	DIVENDRES 6 NOVEMBRE	DISSABTE 7 NOVEMBRE
<p>9h Recepció 9'15 h. Presentació a càrrec Pere Alegri, alcalde Corbera. 9'30 h. Metodologia 10'h lmed Laiti Hsaibi, Introducció general 12'h. Isabel Acero, assistent social de Corbera i Montserrat Isern, regidora de serveis socials 15'00h. Montse Muñoz, Ajuntament Olesa de Montserrat 17'00h. Mercè Anguera, associació Corbera Solidària</p>	<p>10h. Paulina Fernández, Associació Atenea', Alejandra Rodriguez, comunitat magrebina resident a Corbera Said Hamad Mimon, comunitat magrebina resident a Corbera Fatima Hamed, comunitat magrebina resident a Corbera 11'30h. Café 11'45h. Mima Sants, de l'associació GRAMC</p>	<p>10h. Taula rodona partits de Corbera 11'30h. Enquesta avaluació 12'15h. Vermouth</p>
	<p>15h.- Elisa Torres, Coordinadora Pedagògica de l'Institut Ensenyament Secundari de Corbera Elisa Domènech, equip compensatòria Baix Llobregat 17h.- Carme Roquer, antiga directora de l'escola Jaume Balmes de Vic</p>	

CONSELL 3

DIJOURS 5 DE NOVEMBRE	DIVENDRES 6 DE NOVEMBRE	DISSABTE 7 DE NOVEMBRE
<p>9' Recepció. Metodologia 9'15 Presentació a càrrec Pere Alegri, alcalde Corbera 9'30 Metodologia 10 h.- Isabel Acero, assistent social de Corbera i Montserrat Isern, regidora de serveis socials 11'30 Café 11'45 lmed Laiti Hsaibi, Introducció general 15'00h. Mercè Anguera, associació Corbera Solidària 17'00h. Montse Muñoz, Ajuntament Olesa de Montserrat</p>	<p>10h. Mima Sants, Associació GRAMC 11'30h. Café 11'45h Paulina Fernández 'Associació Atenea', Rodriguez, comunitat magrebina resident a Corbera Said Hamad Mimon, comunitat magrebina resident a Corbera Fatima Hamed, comunitat magrebina resident a Corbera</p>	<p>10h. Taula rodona partits de Corbera 11'30h. Enquesta avaluació 12'15h. Vermouth</p>
	<p>15h.- Carme Roquer, antiga directora de l'escola Jaume Balmes de Vic 17h.- Elisa Torres, Coordinadora Pedagògica de l'Institut Ensenyament Secundari de Corbera Elisa Domènech, equip compensatòria Baix Llobregat</p>	

1.3.- El Pressupost dels Consells Ciutadans de Corbera

Com ja s'ha dit anteriorment, el pressupost inicial es va preveure sobre un màxim de despesa de 3.800.000 de pessetes. Donat que les despeses quedaven assumides en un 70% per l'Ajuntament i en un 30% restant per la Fundació Jaume Bofill, l'Ajuntament va prendre l'acord de reservar dels pressupostos municipals una partida de 3.000.000 de pessetes.

Participants	854.550
Dinars i esmorzars	275.309
Material divers (Correus,...)	110.000
Equip tècnic (ponents, secretariat, desplaçaments...)	1.068.342
Còpies Informe Final	10.000
TOTAL	2.318.201

Les xifres recollides en la taula anterior ens donen unes despeses per l'Ajuntament de Corbera a l'entorn del milió sis-centes cinquanta mil (1.622.741 pessetes), que es corresponen al 70 % del pressupost. El 30 % restant, a l'entorn de les set-centes mil pessetes (695.460), han quedat assumides per la Fundació Jaume Bofill.

Conceptualment podem remarcar que el 39% del pressupost (854.550) s'ha destinat directament a retribuir als participants. A aquesta quantitat caldria afegir-hi un 12% corresponent a les partides de dinars i esmorzars que els participants rebien. Les despeses que es poden assignar per la direcció dels Consells i per la participació dels experts, representa un 46% del total (1.068.342). El 5% restant es pot assignar a despeses generals de funcionament.

La lectura de la distribució d'aquestes despeses sembla ser prou equilibrada i respondre bastant fidelment als criteris generals que hi ha darrera la metodologia dels Consells Ciutadans. Aquestes xifres mostren que la pràctica

dels Consells Ciutadans no representen uns costos inabastables per cap entitat pública, especialment si es considera – quantitativament i qualitativament - la participació ciutadana que comporten. Certament, el fet que la participació dels ciutadans tingui una petita compensació econòmica, genera – també a Corbera – algunes crítiques. Totes les opinions són igualment respectables, i per tant caldrà reflexionar a l'entorn d'aquestes veus crítiques. L'opinió de l'equip d'experts és que possiblement el debat de fons que caldria potenciar, i el més interessant en la perspectiva de l'aprofundiment democràtic, és com assegurar una participació ciutadana el màxim de plural i deslliurada, en principi, d'apriorismes i realitzada en unes condicions de l'entorn favorables. Per tant la pregunta que ens hauriem de formular és si els Consells Ciutadans són un bon mecanisme, si la resposta és positiva podrem convindre que el problema dels costos, possiblement el podrem minimitzar. En unes altres paraules, caldrà trobar variants a la metodologia assajada a Corbera que permeti uns resultats més eficients (iguals resultats a inferiors costos).

Des de l'equip, però, estem convençuts que sense renunciar a trobar noves metodologies més eficients, el debat a l'entorn d'aquestes qüestions té el seu origen en aspectes de la cultura política majoritària que continua sense acceptar que la participació ciutadana efectiva ha de tenir una concreció pressupostària, de la mateixa manera que altres conceptes i polítiques el tenen.

2.- ELS PARTICIPANTS

L'objectiu d'aquest apartat és el de descriure breument el procés que seguit per contactar amb les persones seleccionades per participar en els Consells Ciutadans de Corbera i també deixar constància de les reaccions d'aquestes davant la proposta de participar en el projecte. S'exposaran aquí els motius pels quals alguns dels ciutadans escollits no van participar finalment en cap dels tres Consells. Malgrat la tècnica dels Consells Ciutadans no pretén buscar una representativitat estadística dels participants en referència a la població, també es donarà alguna informació comparada entre algunes dades de la població de Corbera, amb les de la mostra seleccionada a l'atzar i d'aquestes amb la dels participants als Consells.

2.1.- Procés de contacte amb les persones seleccionades aleatòriament.

La mostra, escollida aleatòriament a partir de la població de 16 anys i més inscrites al padró de Corbera, és el nucli bàsic a partir del qual sortiran els participants en els Consells Ciutadans. Les persones escollides, potencials participants, han de rebre dies després de la seva selecció una carta on es fa constar dues informacions bàsiques. Per un costat la carta personalitzada i signada per l'Alcalde o per representants de tots els grups del consistori que explica a la persona que ha estat seleccionada com a potencial participant en l'experiència dels Consells Ciutadans i la convida a posar-se en contacte amb l'equip organitzador a través de l'oficina que aquest equip disposa al mateix municipi. Per un altre costat la carta dóna una explicació detallada sobre què són i com funcionen els Consells Ciutadans i una referència al cas de debat sobre el qual giraran els Consells.

L'experiència mostra que aquesta carta, malgrat provoca una quantitat gens menyspreable de trucades i visites a l'oficina de l'equip organitzador, no és suficient per arribar a posar en contacte totes les persones seleccionades. Moltes d'aquestes, tot i la invitació a participar en l'experiència, no es posen en

contacte amb l'oficina. Així, passats uns dies des de la tramesa de les cartes, es procedeix a fer una tanda de trucades a totes les persones seleccionades i que encara no s'han posat en contacte amb l'equip. En el primer contacte s'explica amb més detall el projecte i se'ls convida a passar per l'oficina per tal de resoldre qualsevol dubte que puguin tenir i de concretar la seva possible participació en l'experiència. Aquesta trucada complementa la carta i té molta importància, ja que és a partir d'ella que els ciutadans implicats veuen que el projecte dels Consells és una realitat, que s'està concretant i que es compta realment amb ells.

2.2 Alguns problemes en la comunicació amb les persones seleccionades

A Corbera tot aquest procés es va veure distorsionat a causa de la tardança en arribar als domicilis de les esmentades cartes. Tot i que considerem les trucades telefòniques molt importants, no hem d'oblidar que són un complement a la informació escrita que el ciutadà ha hagut de rebre amb anterioritat. De fet, la carta aporta la necessària nota d'oficialitat al projecte, ja que porta la signatura, en aquest cas de l'Alcalde i el segell de l'Ajuntament. Una persona a la que es truca de sobte i a la que se li ha d'explicar telefònicament un procés tan complex i innovador com són els Consells Ciutadans pot sentir-se confusa i fins i tot interpretar malament el que se li proposa. De fet, rebre una trucada sense prèviament haver rebut la carta, pot fer augmentar considerablement les possibilitats de rebre un "no" com a resposta a la invitació de participar en l'experiència.

2.2.1.- Increment de la mostra seleccionada

A causa dels problemes que existeixen a Corbera en la distribució de la correspondència, es va haver d'enviar un nombre superior de cartes a les inicialment previstes. En primer lloc van sortir 243 cartes, que representaven 3 mostres de 81 ciutadans. Donada les baixes respostes positives que s'anaven rebent d'aquesta primera tramesa, atribuïbles en molt bona part a que la

seqüència 'recepció carta - posterior trucada' no es va produir com es desitjava, es va acordar enviar 162 cartes més, que venien a completar la primera extracció feta a través de l'ordinador de 405 persones residents a Corbera, majors de 16 anys. Davant la por que hi haguessin dificultats, tot i la nova tramesa de cartes, per aconseguir la presència requerida per fer els tres Consells, es va acordar enviar una setmana més tard unes noves 150 cartes, per les quals es va procedir a fer una nova selecció de ciutadans. En total, doncs, la selecció va ser de 555 persones.

De fet, el retard en la recepció de les cartes no va ser l'únic problema que va portar a seleccionar aleatòriament unes 150 persones més de les inicialment previstes. Com es veurà més endavant en les taules que en aquest mateix capítol es presenten, a Corbera es va produir un número extraordinàriament elevat de persones seleccionades de les quals no disposàvem de telèfon, o bé aquest era erroni, o bé que l'adreça no era correcta i que el padró encara no havia estat modificat. A aquest problema cal afegir la dificultat de localitzar telefònicament a determinades persones que donades les característiques de la població de Corbera, passen molt poques hores a casa. En resum, l'experiència de Corbera va tenir un primer i important entrebanc en no assolir un contacte reeixit amb les persones seleccionades. Més que parlar d'un rebuig més elevat dels veïns de Corbera a participar en els Consells Ciutadans (en referència al percentatge de participació en d'altres experiències), hem de constatar que les dificultats excepcionals en el procés de contacte entre l'equip organitzador i les persones seleccionades, ha tingut com a conseqüència una reducció notable de les respostes afirmatives a participar en l'experiència.

2.3. L'entrevista

El total d'entrevistes realitzades va ser de 122. En elles tornàvem a explicar amb més calma i detall el procés i el sentit, tant pràctic com teòric, dels Consells. Cal dir que les persones que accedien a mantenir aquesta entrevista a la nostra oficina venien normalment predisposades a participar o, com a

mínim, interessades pel projecte. Així, el resultat d'un gran nombre d'aquestes entrevistes va ser l'acceptació a participar, De fet, de les 122 entrevistes, 74 persones van estar d'acord en participar. Els participants previstos inicialment només una persona ens va transmetre sense necessitat d'entrevista i només per contacte telefònic el seu desig de participar. Cal dir, però, que de les 75 persones que inicialment van acceptar formar els Consells Ciutadans, es van produir algunes renúncies d'última hora per motius diversos.

2.3.1.- L'actitud dels entrevistats davant la proposta dels Consells Ciutadans de Corbera

L'objectiu d'aquestes entrevistes no és tant per explicar de nou què és un Consell Ciutadà i com funciona sinó, bàsicament, deixar que la persona entrevistada faci les preguntes que cregui convenient i exposi els seus dubtes. L'actitud dels entrevistats no va ser homogènia. Algunes persones van formular moltes preguntes i d'altres, simplement, van decidir participar sense gaires preguntes prèvies i, potser, resoldre-les sobre el terreny. En qualsevol cas, una qüestió que se'ns va plantejar repetidament i de forma generalitzada va ser el de "per què el tema de la immigració". De les entrevistes realitzades en va quedar una sensació que tot i veient la gran majoria d'ells que els Consells eren una experiència interessant i nova a la qual valia la pena participar, es considerava que a Corbera hi havia d'altres temes que requerien un debat ciutadà i una actuació més urgent que la pròpia qüestió plantejada. Això, però, no invalidava l'interès i l'oportunitat de la qüestió de que el fenomen de la immigració ha provocat a Corbera. De fet, la majoria dels entrevistats avançava a la nostra oficina, la seva opinió sobre el tema en general i, més habitualment, sobre la situació creada a Corbera pel factor de la immigració.

Pel que fa als propis Consells, la iniciativa agradava. El fet de poder discutir i parlar amb altres veïns del municipi semblava una perspectiva interessant, potser més que el propi fet que les discussions haguessin de tractar sobre el tema de la immigració. En general les entrevistes van resultar positives: nosaltres vam poder gràcies a elles copsar la realitat de Corbera i conèixer gent

diversa del municipi, i com les dades demostren, els entrevistats van acceptar en un percentatge més que acceptable participar en l'experiència.

2.4. Facilitar la participació.

Amb la idea de minimitzar el possible aquests obstacles que els potencials participants poden tenir pel fet d'haver de dedicar dos dies feiners de forma completa als propis Consells, es va procedir a oferir a totes aquelles persones que treballaven una nova carta, adreçada en aquest cas al seu lloc de treball o a la persona responsable de recursos humans de l'empresa on treballaven amb l'objectiu d'obtenir el permís per absentar-se de la feina els dies de celebració dels Consells. Aquesta carta anava signada per l'Alcalde de Corbera de Llobregat i portava el segell de l'Ajuntament. En ella, a més a més, s'oferia el telèfon de l'oficina per tal de resoldre qualsevol dubte.

No totes les persones en situació de treballar van considerar necessària aquesta carta. Tot i així, van ser majoritaris els qui sí ens la van demanar, tot i que moltes vegades aquesta només es feia servir per donar un toc d'oficialitat ja que estaven segurs d'obtenir el permís per participar. En general podem dir que els problemes plantejats per les empreses o persones a les que es va adreçar aquesta segona carta han estat mínims. Curiosament, el sector a on han sorgit problemes i a on es va denegar algun permís ha estat en la pròpia administració públiques.

L'altra possibilitat ofertada a les persones que tenien feina era la d'intentar igualar el seu nivell salarial (fins a un màxim de 10.000 pessetes dia) amb l'objectiu de mantenir el seu nivell d'ingressos i que el fet de participar en els Consells no comportés una reducció dels mateixos. Per tal de concretar aquest pagament afegit al pagament mínim que tots els participants reben (5.000ptes. dia) els interessats havien de portar una fotocopia de la nòmina o de la declaració de la renda i, conforme a uns paràmetres prèviament establerts, s'assignava la quantitat a percebre.

Pel que fa a aquelles persones que, sense estar en situació de treballar, incorrerien necessàriament en despeses pel fet de participar, els hi vam oferir assumir aquestes despeses. Així, les persones que tenien nens i que a l'hora de dinar i a la tarda, en horari extraescolar, haurien de deixar-los amb algú van cobrar també un extra conforme a aquestes necessitats. Amb això es pretenia evitar els biaixos que poden manifestar-se si un perfil determinat de persona es veu exclòs per les dificultats de la seva pròpia situació o evitar iniquitats econòmiques derivades de la participació en els Consells.

Finalment, un altre cas al que vam respondre va ser el d'una persona que tenia problemes per desplaçar-se fins al lloc on es realitzaven els Consells. En aquesta ocasió nosaltres mateixos ens vam oferir a anar a buscar-la i tornar-la. La col·laboració dels altres participants va fer que ells mateixos es responsabilitzessin de garantir el desplaçament d'aquesta persona.

2.5.- Dificultats de contacte

Ja hem esmentat els diferents problemes que vam trobar a l'hora de posar-nos en contacte amb un nombre molt important de les persones escollides. Per tal d'evitar aquest obstacles, i prèviament i independentment al fet d'ampliar el nombre de persones seleccionades a contactar (de les 405 inicialment previstes a les 555) vam recórrer a diverses actuacions.

Així, per exemple, les darreres 150 cartes, davant la realitat del retard de correus, van ser enviades com a urgent. Així vam aconseguir accelerar el procés de les darreres mostres i aconseguir el nombre de persones necessàries per realitzar el segon i el tercer Consell. D'aquesta manera es va evitar telefonar als ciutadans inclosos en aquesta selecció abans que aquests haguessin rebut la carta. De fet, la resposta positiva de les persones d'aquesta extracció aleatòria última del cens va ser prou acceptable, si considerem especialment el breu espai de temps que disposàvem. Fins i tot, els integrants d'aquest grup van rebre la carta abans que altres ciutadans integrats en les mostres anteriors.

Pel que fa als errors telefònics i d'adreça existents en el propi padró, les solucions no van ser gaire fàcils. La nostra intenció inicial era la d'anar a casa de tots aquells sense telèfon per tal de poder concretar 'in situ' una entrevista però l'alt nombre de persones en aquesta situació ens ho va fer impossible. D'altra banda, hi havia també casos en els quals no disposàvem ni d'adreça ni de telèfon i, per tant, no hi havia manera de contactar amb la persona. Tot i així, vam intentar trobar a la guia de telèfons noms que poguessin estar familiarment relacionats amb el de la persona que va ser escollida, per tal d'entrar en contacte amb ella. Aquest mètode va tenir escàs èxit.

Finalment, i a part de les persones que ja no vivien al de baixes al municipi hem d'afegir, a més a més, aquelles persones que van sortir escollides a més d'un llistat i a les quals, evidentment, vam haver de treure. Això ho férem a posteriori, quan ja teníem a les mans el llistat i, per tant, no era possible extreure un altre nom del cens en substitució del repetit. Finalment, i encara que això va passar en nombre mínim de vegades, també es va haver de treure del llistat a aquelles persones que tenien càrrecs polítics a l'Ajuntament.

2.6. Els Casos

Per tal d'aclarir les diverses situacions davant de les quals ens vam trobar desglossarem i explicarem les diferents categories que hem establert.

2.6.1 Exclosos

D'entrada cal dir que dels seleccionats, es va haver d'excloure aquelles persones que o bé tenien un càrrec polític a l'Ajuntament de Corbera o bé ja havien estat seleccionats en alguna mostra anterior (cal recordar que la tria era aleatòria i que es feia en grups de 81 persones). El paquet d'exclosos va ser de 14 persones

2.6.1.2 Per dificultats o impossibilitats en el contacte

Una primera categoria fa referència a les persones de les quals no vàrem disposar d'un telèfon per localitzar-les. El total d'aquest grup és de 68 persones. Aquesta xifra fa referència a aquelles persones sense telèfon amb les que no vam tenir cap tipus de contacte. Hi havia d'altres persones sense telèfon, però, amb aquestes es va poder entrar en contacte o bé per que elles varen trucar al rebre la carta o bé perquè varen poder ser finalment localitzades. Una segona categoria que podem fer és el que fa referència al número total de telèfons erronis que apareixien en el llistat van ser de 17. Aquests tampoc estant comptabilitzats en el grup de les 68 persones esmentades anteriorment.

La tercera categoria que hem establert és la de persones que, malgrat aparèixer en el padró, ja no viuen a Corbera. En aquesta situació trobem 22 persones. Tot i que en alguns casos hem pogut contactar amb elles via un familiar, hem entès que la seva participació no tenia sentit i, per tant, han estat exclosos, del grup de seleccionats.

Una altra categoria específica és la del grup de ciutadans seleccionats amb qui no vam poder parlar, tot i tenir el seu telèfon. El fet que no es trobessin a casa a l'horari d'oficina feia difícil el localitzar-los; tot i així, vam fer un intent de trucar a les nits i durant el cap de setmana, sense èxit. La possibilitat d'anar a casa seva va quedar aleshores descartada, ja que es tractava d'una inversió de temps important i d'un cost d'oportunitat alt per a nosaltres, donades aquestes limitacions de temps a que ens veiem confrontats. Aquest grup de gent representava un total de 25 persones.

2.6.1.3 Negativa a participar sense possibilitat d'entrevista presencial

Una ampla categoria és la de les persones que s'han negat a participar per via telefònica, sense possibilitat de realitzar entrevista. Els 'no' telefònics arriben a

182 persones. De fet podem dir que l'acceptació telefònica a participar ha estat mínima, només 1 cas. Dels que ni tant sols vàrem poder fer l'entrevista abans de rebre la seva negativa, només algunes d'aquestes es van posar en contacte amb nosaltres directament després de rebre la carta. Una gran part dels 182 esmentats varen donar la seva resposta després de rebre la nostra trucada. Pot establir-se, en general, que els qui es van posar en contacte amb l'oficina mostraven més interès pel tema i que els hauria agradat participar; però diferents motius no s'ho permetien. Entre aquells a qui vam trucar nosaltres hi havia també gent que mostrava interès, però majoritàriament no era així.

Una pregunta constant ha estat la suposada obligatorietat de la participació en els Consells. Paradoxalment molta gent contemplava la possibilitat que la participació en els Consells fos d'obligat compliment.

2.6.2 Motius del rebuig

Pel que fa als motius de la no acceptació a participar en els Consells, hem pogut establir sis causes principals. El motiu més important és el de la feina, és a dir la impossibilitat de demanar dos dies de festa o la consciència de no poder deixar de treballar. De fet 103 persones es van veure en aquesta situació. La segona causa més habitual per rebutjar la invitació ha estat, tot i que gran distància de l'anterior, ha estat la de l'edat, persones que se senten massa grans per participar en debats d'aquest tipus. Concretament 20 persones varen donar aquest argument com a motiu per no participar-hi. Un número molt similar de persones, 19 concretament, van argumentar la manca d'interès en el projecte. Certament, però, no hauríem de descartar que aquest motiu fos present en més respostes, tot i que no s'explicités. Un altre grup d'argumentacions van venir pel fet d'haver de fer-se càrrec d'alguna persona i no poder-la deixar amb ningú altre, concretament va ser esgrimit per 11 persones. Els problemes de salut van ser utilitzats per 10 persones, en tots els casos sense que s'arribés a concretar ni tant sols una entrevista. Finalment, 19 persones no van especificar el motiu pel qual no podien o volien participar als Consells.

Una altra categoria que hem establert és la del grup de ciutadans amb els quals vam aconseguir parlar però que mai no ens va donar una resposta clara o definitiva sobre les seves intencions a participar. Aquesta situació es dona sempre que la persona contactada remet la seva resposta a una trucada ulterior per part d'ella mateixa. La nostra insistència no podia passar de tres trucades a la mateixa persona a la que, si continuava postergant la seva resposta, no se la trucava més en espera que ho fes ella. Més d'un centenar de persones, concretament 105 persones, van optar per aquesta actitud.

2.7 Entrevistes

Dels 122 ciutadans que van ser entrevistats, 74 van acceptar participar. No tots, però, van acabar participant realment. Els altres 48 van haver de dir que no, per diferents motius. Novament l'argument més utilitzat va ser la qüestió laboral, de fet 25 persones de les 48 abans esmentades, van utilitzar aquest argument. D'aquestes, algunes van fer les gestions amb la seva empresa mitjançant l'esmentada carta, altres ens van haver de dir directament que no, en saber les condicions horàries que els demanàvem. De les 74 que van acceptar inicialment, 12 persones van ser catalogades com a "pendent", entenen per aquesta categoria aquelles persones que van sortir de l'oficina amb la idea de gestionar-se el permís a la feina o pensar amb deteniment si volien participar o no. Totes les persones d'aquesta categoria, tot i les nostres trucades posteriors, no van poder dir res definitiu o no van ser localitzades per segona vegada. El tercer motiu pel qual alguns entrevistats no van poder participar conforma un paquet que hem definit com a 'motius personals', no especificats, i que són causes de naturalesa diversa.

PERSONES NO CONECTADES

Persones tretes per repetició i altres motius	14
Gent sense referències	25
Sense telèfon	68
Telèfon erroni	17
No residents	22
TOTAL	

GENT CONECTADA QUE NO PARTICIPA, PERÒ QUE DÓNA MOTIUS DIVERSOS

MOTIUS	
Edat	20
Feina	103
Salut	10
No tenen interès	19
Persones al seu càrrec	11
Sense especificar	19
TOTAL	182

GENT CONECTADA QUE NO PARTICIPA, I QUE NO DÓNA MOTIUS

GENT CONECTADA QUE NO DÓNA RESPOSTA	105
--	------------

ENTREVISTES REALITZADES

Accepten participar	74
No accepten participar	48
Motius laborals	25
Motius Pendants	12
Motius personals	11
TOTAL	122

2.8 La població, les mostres i els consells. Algunes dades per a la comparació

2.8.1.- Comparació per sexes.

Com podem veure a les dades del quadre següent, les diferències entre la distribució de la població corberenca per sexe i la resultant de les mostres aleatòries utilitzades als Consells és mínima. Es pot dir que les mostres reflecteixen prou bé en aquest aspecte la realitat de Corbera. Pel que fa a les dades dels participants en els Consells, trobem que, tot i que no hi ha grans diferències en el números, s'ha invertit la tendència. Així, als Consells va haver una presència femenina superior a la masculina, mentre que a la població total de Corbera els homes formen el grup més gran. Aquesta diferència s'explica fàcilment per qüestió d'una major disponibilitat del col·lectiu de dones, atribuïble en bona part per la subrepresentació d'aquestes en el mercat laboral.

	CORBERA	MOSTRES	CONSELLS
HOMES	50,14% (3091)	51,7% (287)	48,6% (35)
DONES	49,86% (3074)	48,3% (268)	51,4% (37)
TOTAL	100% (6165)	100% (555)	100% (72)

La distribució per sexes en cada un dels Consells si que es caracteritza per una major desigualtat, especialment en el primer dels Consells, amb una més marcada presència femenina. Això també s'explica en la mesura que l'acceptació a participar per part de les dones va ser molt més ràpida que per part dels homes. Les dades globals de la distribució per sexes de tots els Consells, és però, molt més equilibrada, com ja hem vist la taula anterior.

	HOMES	DONES
Consell 1	37,5%(9)	62,5%(15)
Consell 2	60%(15)	40% (10)
Consell 3	47,8 (11)	52,2%(12)

2.8.2 Comparació segons edat.

Les tendències pel que fa a l'edat en les tres categories comparades son més aviat semblants. Tot i així podem comprovar que els grups d'edat que comprenen a les persones que tenen entre 41 i 50 anys i entre 51 i 60 anys apareixen sobrerrepresentats als Consells. Podríem pensar que la predisposició a la participació per part d'aquests grups és més gran que a d'altres, però cal que tinguem en compte també les facilitats addicionals que les persones en aquestes franges d'edat gaudeixen, en el sentit de tenir unes condicions laborals normalment més estables i segures que no pas a d'altres grups d'edat.

	CORBERA ³	MOSTRES	CONSELLS
16-25	18,34 % (1131)	17,3% (96)	22,2% (16)
26-30	10,49% (647)	11,0% (61)	7% (5)
31-40	24,42% (1506)	25,9%(144)	23,6% (17)
41-50	18,49% (1140)	20,1%(112)	22,2% (16)
51-60	11,45% (706)	12,6%(71)	15,3% (11)
61-70	8,82% (544)	6,7%(37)	6,9% (5)
71 i més	7,95% (491)	6,2%(34)	2,8% (2)
TOTAL	100 % (6165)	100% (555)	100% (72)

Pel que fa a la gent més gran, es troben una mica infrarepresentats als nostres Consells. En aquest sentit podem recordar que alguns dels motius més argumentats per justificar absències (malalties) es més real en els segments de

³ Les dades corresponen a la informació facilitada per l'Institut d'Estadística de Catalunya, d'acord amb la informació de l'any 1996.

major edat. Així mateix la inseguretat també cal tenir-la com una de les causes de la subrepresentació dels majors de 61 anys.

3. DICTÀMEN CIUTADÀ: ELS RESULTATS

3.1.- Introducció metodològica

Els resultats que es presenten en aquest apartat han estat recollits mitjançant uns qüestionaris que tots els participants als Consells Ciutadans de Corbera van omplir en l'última de les sessions de treball. El qüestionari (veure annex) es dividia en tres apartats.

1. En un primer s'intentava mesurar les actituds envers la població immigrada així com la percepció de les actituds que sobre aquesta qüestió es creu que dominen al municipi.
2. Un segon bloc, el més important i de fet l'objecte últim de la convocatòria dels Consells Ciutadans, ve determinat per tot un seguit de possibles intervencions municipals sobre aquesta qüestió i l'acollida que aquestes tenen entre els integrants dels Consells.
3. El tercer apartat de l'enquesta incloïa una breu valoració sobre el funcionament dels Consells i sobre la seva metodologia.

Com s'explica en un apartat anterior, el primer dels tres Consells realitzats és considerat com a grup pilot. El fet que entre el programa del primer grup i els altres dos es produeixin algunes modificacions, com va ser el cas de Corbera, pot comportar també alguns petits canvis entre el qüestionari d'aquests grups. En el cas que ens ocupa les modificacions han anat en la direcció d'introduir en els qüestionaris del segon i tercer Consell algunes, poques, preguntes noves i també en alguns casos les opcions de resposta a alguna pregunta s'han vist augmentades. En aquests casos, el nombre de persones que responen no són 72, sinó 49.

En l'informe que segueix els resultats es presenten de forma agregada a tots tres Consells, excepció feta de la situació comentada en el paràgraf anterior, on es presenten els resultats dels dos darrers Consells. En qualsevol cas, en

l'annex es poden trobar per cada un dels Consells les respostes donades a tot el qüestionari.

3. 2. Valoració de la situació de la immigració a Corbera. Actituds generals

Abans d'entrar en les possibles mesures a adoptar en relació al tema que ens ocupa, va semblar oportú conèixer com interioritzaven els participants els nous escenaris creats a Corbera d'ençà la presència de població d'altres continents.

En primer lloc, el qüestionari demanava si existien a Corbera **actituds racistes**. Un 58,3% de participants valora que sí que hi ha actituds racistes a Corbera, però que només són casos aïllats, mentre que un 12,5% opina que aquestes situacions es donen sovint. Enfront d'aquests, un 13,9% considera que en cap cas a Corbera s'han donat actituds racistes. Cal dir que en aquesta pregunta hi ha un elevat percentatge de no respostes (15,3%).

Davant la possibilitat plantejada pel qüestionari que aquestes actituds s'incrementessin amb l'augment de la població immigrada resident a Corbera, les opinions eren més homogènies ja que un 65,3% van considerar com a probable l'increment de les actituds racistes davant d'un 15,3% que van creure que això no succeiria.

Els participants als Consells es mostraven dividits alhora d'establir alguna relació **causa-efecte entre l'arribada d'immigrats i l'increment de problemes d'ordre públic al municipi**. Un 43,1% dels participants consideren que sí que s'han donat problemes davant d'un 41,7% que considera que no es pot establir cap relació. En qualsevol cas hi ha una majoria, 73,6%, que rebutja que la policia demani sistemàticament la documentació als immigrants. Només un 18,1% es mostra a favor d'aquesta mesura.

Un altre aspecte sobre el qual es va preguntar als participants fa referència a **l'actitud que han de mantenir les dues comunitats** per assegurar una bona

convivència. Un 72,9% dels participants va valorar que la població no immigrada (autòctona) hauria de posar més de la seva part per facilitar la convivència entre les dues comunitats. Només un 16,7 % opinava que no calia cap esforç suplementari per part dels autòctons per assegurar aquesta bona convivència.

Quan la pregunta se centrava en l'esforç que hauria de fer la població immigrada, un 90,3% dels participants coincidia en que haurien de posar més de la seva part. És, doncs, notòria la percepció segons la qual l'esforç més important ha de venir dels nou vinguts.

En referència als **aspectes concrets en els quals les dues comunitats s'havien d'esforçar per assegurar una bona convivència**, trobem que a la població autòctona se li fan demandes lligades a la tolerància en un sentit ampli i genèric (no discriminar, no tenir por, ser respectuosos i tolerants...), mentre que a la població immigrada se li demanen aspectes molt més concrets (respectar les normes socials, participar més en la vida social (AMPES, cursos d'adults...), així com l'adopció de les pautes de relació home - dona que caracteritzen globalment la societat occidental.

En referència a les **actuacions que l'ajuntament podria impulsar per facilitar la convivència** els resultats mostren un consens molt considerable (94,5%) perquè es realitzi alguna iniciativa adreçada a la població autòctona per sensibilitzar en els valors antiracistes.

Una altra qüestió que va sortir a debat al llarg dels Consells va ser la diferència de criteris i valors en la relació entre els homes i les dones en la població autòctona i la immigrada. En aquesta qüestió no hi ha, en canvi, un gran consens sobre l'oportunitat de realitzar alguna **campanya de sensibilització entre la població magribí a favor d'una relació home-dona més d'acord amb els paràmetres occidentals**. D'entrada un 20'8% planteja que en cap cas cal tirar endavant una iniciativa d'aquesta característica i un 33,3% l'accepta només en el cas que existeixi una demanda del propi col·lectiu d'immigrats. Dels qui responen que són favorables a aquesta iniciativa (39,6%), més de la

meitat (27,1) creuen que l'hauria de fer el teixit associatiu, i només un 12,5% creuen que hauria de correspondre al propi ajuntament.

Un dels aspectes que van centrar bona part dels debats va ser la conveniència o no de fomentar **àmbits propis de relació i organització dels magribins de Corbera**. En relació a aquest tema, es van plantejar dues possibilitats concretes:

1. la construcció d'una mesquita
2. la creació d'una associació d'immigrants.

La **proposta d'instal·lar una mesquita a Corbera** és vista com a positiva per un 58,3% dels participants i només un 13,9% valora aquesta possibilitat com a negativa. Entre els que hi estan a favor, apareixen dues raons: que la mesquita serà un lloc de reunió pels magribins de Corbera i que cal respectar les religions i cultures diferents a la pròpia. La minoria que es posiciona en contra, hi veu un perill de *ghettització*. Als participants també els hi sol·licitàvem quina creien que seria la reacció ciutadana davant de la proposta de construir una mesquita al terme municipal. En aquest cas hi ha una divisió d'opinió entre els que creuen que no seria una iniciativa ben rebuda pels veïns (30,6%) i els que creuen que la reacció ciutadana seria d'indiferència (30,6%). Només un 19,4% dels participants als Consells creuen que una mesquita seria ben rebuda pels veïns de Corbera. La divisió d'opinions sobre aquesta qüestió i la dificultat que per a molts representa respondre aquesta qüestió queda també reflectida en l'alt percentatge de participants que no contesten (19,4%).

Pel que fa al **foment de l'associacionisme entre els immigrants** per part de l'ajuntament mitjançant la cessió d'un local, apareixen dues propostes. Per una banda, cedir un local per l'ús de la població magribina en general, opció recolzada per un 37,5% dels participants. D'altra banda tindriem la proposta de cedir un local per ús exclusiu de les dones que rebria el recolzament del 19,4% dels participants. Cal remarcar, però, que un 36,1% dels participants es mostra contrari a cedir qualsevol local.

3.3. Actuacions municipals: balanç i perspectives

Els participants van valorar *l'actuació portada a terme per l'ajuntament de Corbera respecte el tema de la immigració*. Aquesta valoració es va fer a partir de dues consideracions:

1. La informació disponible per part de l'Ajuntament sobre la situació del col·lectiu d'immigrats
2. Les accions concretes impulsades pel propi consistori sobre aquest mateix col·lectiu.

Referent a la primera qüestió, el nivell d'informació disponible, un 41,7% va creure que la informació que l'Ajuntament disposava sobre la població immigrada ja era suficient, mentre que un 55,6% dels participants varen creure convenient que l'ajuntament amplii el seu coneixement del col·lectiu.

Pel que fa a la segona qüestió, la consideració que es mereixen les actuacions realitzades pel consistori en aquesta temàtica, es produeix una divisió dels participants. Un 45,8 % considera les actuacions realitzades per l'Ajuntament com positives i suficients, enfront d'un 45,8% que considera que s'hauria d'haver destinat més recursos. Només un dels assistents considera que ja s'han destinat massa recursos a aquest tema.

Possiblement una de les dades més rellevants és la que fa referència a la necessitat de destinar des de l'Ajuntament *més recursos econòmics per oferir serveis a la població immigrada*. Tot i la seguretat que l'increment d'aquestes partides comportés la reducció d'altres assignacions del pressupost municipal, una àmplia majoria dels participants, un 81,9%, va manifestar-se convençut que calien més recursos destinats a la població immigrada, i només un 15,3% va opinar que destinar aquests recursos no era una prioritat pressupostària.

Una de les propostes més ben acollides pels participants als Consells Ciutadans va ser el de la **creació d'una xarxa permanent de coordinació entre els diferents sectors (institucionals i associatius)** que treballen a Corbera en alguna qüestió referida a la població immigrada. Un 94,4% creu que aquesta mesura seria altament positiva i que ajudaria a millorar el conjunt de les actuacions en aquest camp.

En la mesura que una de les funcions bàsiques de tot Ajuntament és la de proveir tot una sèrie de serveis als seus ciutadans, va semblar oportú preguntar als ciutadans si caldria oferir uns **serveis específics per la població immigrada** o bé simplement facilitar el seu accés als serveis ja ofertats al conjunt de la població⁴. Davant d'aquesta disjuntiva, els participants semblen apostar clarament pels serveis comuns per a tota la població (61,6%). Només en algunes respostes, s'apunta que la formació d'adults podria rebre un tractament diferenciat i oferir-se algun curs específicament a la població immigrada.

Per altra banda, també es demanava als participants si **calia fer distincions entre els immigrants que tenien regularitzada la seva situació i aquells altres que no**. Davant d'aquesta disjuntiva, un 81,9% de ciutadans apostava per obrir les portes dels serveis municipals a tots els immigrants, independentment de la seva situació legal, per només un 13,9% que proposava excloure'n els no regularitzats.

Una altra decisió a prendre seria si **cal concentrar les actuacions municipals en un col·lectiu d'edat específic, o bé si es millor treballar amb el conjunt de la població**. Aquesta darrera opció apareix com a majoritària amb un 63,9% dels casos. Entre els que creuen necessari concentrar esforços en un col·lectiu d'edat específic, es prioritza l'atenció sobre els joves (16,7%) per sobre de dones i nens (6,9 i 11,1%, respectivament).

El centre d'informació i acollida és un dels serveis específics que han presents en bona part del debat. L'interès que despertava la creació d'un servei

---

⁴ En el ben entès que aquesta pregunta fa referència a aquells serveis no dirigits estrictament a la població immigrada

d'aquestes característiques es va veure reflectit en la bona acollida que aquesta idea ha tingut entre els participants: un 87,5% el valora com un servei necessari al que cal dedicar recursos pressupostaris i humans des de l'Ajuntament. Només un 8,3% no ho veu així.

Una altra de les propostes que han aparegut en diverses ocasions al llarg dels Consells, és la contractació d'una **persona dedicada a la mediació cultural**. Hi ha pràctica unanimitat en considerar positivament aquesta iniciativa. Un 95,8% valoren aquesta possibilitat com molt o bastant necessària i un 4,2% la considera simplement necessària. Els Consells també coincideixen àmpliament (95,8%) en que és necessari que la persona en qüestió conegui la llengua dels immigrants, i un 25% creu, a més, que és imprescindible que la persona professional que assumeixi aquesta responsabilitat sigui de la mateixa cultura de la majoria de les persones del col·lectiu d'immigrants.

Una de les àrees d'actuació municipal més citades al llarg dels Consells va ser l'activitat formativa adreçada a immigrants. En aquest sentit un 91,7% valorarien com a positiva la creació d'una **escola d'adults** que, entre altres serveis, oferís *cursos específics per immigrants*. Entre les necessitats que hauria de cobrir aquesta formació per adults, destaca la qüestió de la competència lingüística dels immigrants. Respecte aquest tema, s'ha plantejat als participants fins a quin punt l'ajuntament hauria d'assumir el cost de les classes de llengua, fins ara en mans d'una entitat privada. Un 80,6% creu que ha de ser així i només un 15,5% es manifesta en contra.

Sobre la llengua a impartir en aquestes classes destinades a la població immigrada, un 58,3% dels participants ha cregut més urgent l'aprenentatge del castellà davant d'un 31,9% que ha prioritzat l'ensenyament de la llengua catalana.

Continuant en les polítiques de formació, els participants en els Consells també consideren positiva la realització de **cursos de formació ocupacional** (un 87,5% els consideren importants o molt importants) contra un 11,1 que els veuen poc importants o innecessaris.

A banda de la formació d'adults, l'altra vessant educativa a considerar és la de l'ensenyament obligatori. En referència a aquest tema, i en primer lloc, s'ha plantejat la conveniència d'oferir un reforç educatiu a aquells joves immigrants que tenen problemes en el seguiment de l'educació obligatòria, especialment per motius de llengua. Tot i que els participants coneixien que aquesta no era matèria de competència municipal, un 69% van valorar que l'ajuntament s'hauria d'implicar en la provisió d'aquest servei, mentre que un 28,2% no ho va considerar prioritari.

En segon lloc, i continuant en qüestions referides a l'ensenyament obligatori, alguns ponents van plantejar la importància de *les activitats extraescolars* com a factor de relació i integració. Respecte aquest tema, un 66% dels participants es van manifestar a favor que les AMPES assumeixin aquesta tasca, i un 21,3% va manifestar que ho hauria d'assumir l'Ajuntament.

La **qüestió sanitària** va ser introduïda només en el segon i tercer Consells. Per aquest motiu les respostes només fan referència a una part dels participants. Tot i això un 97,9% dels participants d'aquests segon i tercer Consell van considerar aquesta una qüestió prou important sobre la qual caldria intervenir-hi mitjançant mesures d'educació sanitària adreçades a la població nouvinguda i també a campanyes informatives sobre l'organització dels serveis sanitaris ubicats en el municipi i els seus mecanismes d'accés.

A banda de decidir quins serveis calia oferir a la població immigrada, els Consells també van tractar sobre la fórmula per proveir aquests serveis i en particular el paper del voluntariat en els serveis adreçats als immigrants. Un 79,2% dels participants opinen que el voluntariat és important i que l'Ajuntament li ha de donar suport. Un altre 11,1% prefereix que aquest recolzament al voluntariat vingui del teixit associatiu i només un 8,3% considera que el criteri general en els serveis a la població immigrada ha de ser el de la professionalització.

3.4.- Priorització d'actuacions futures

Com s'ha anat veient en aquestes pàgines, al llarg de les sessions dels Consells Ciutadans van anar apareixent diferents propostes que podien ser susceptibles de ser recollides en futures actuacions municipal. Donat que els recursos municipals són limitats i que les intervencions municipals caldrà prioritzar-les, es va demanar una valoració de cadascuna d'aquestes propostes tenint present el conjunt de totes les propostes aparegudes en el debat.

PRIORITATS D'ACTUACIONS MUNICIPALS

Centre d'informació i acolliment	2,98
Persona mediació cultural	3,64
Classes de castellà	5,04
Educació sanitària	6,06
Reforç llengua per nens	6,52
Escola d'adults	6,72
Cursos d'inserció laboral	7,04
Ajuda a associacions d'immigrats	7,08
Xarxa de coordinació	7,83
Reforçar serveis socials	8,22
Classes de català	8,31
Programes de sensibilització	8,33
Ajuda a activitats extraescolars	9,12
Impulsar una ludoteca	9,29
Local per dones immigrades	10,20
Local per immigrants	10,60
Cursos per funcionaris	10,96

Per això es va demanar als participants que ordenessin les diverses propostes aparegudes, concretament 17, assignant a cada proposta un número entre l'1 i el 17, on el 1 indicava màxima prioritat i el 17 mínima prioritat. Amb aquesta classificació s'ha elaborat un rànking en funció de la posició en què cadascuna d'elles ha estat triada⁵. Així, doncs, com més pròxima a l'1 sigui la puntuació obtinguda, més suport haurà obtingut aquesta proposta.

⁵ Donat que el llistat de possibles actuacions es va ampliar en el segon i tercer consells, s'ha hagut d'aplicar un coeficient de ponderació, per no discriminar aquelles propostes aparegudes en els últims Consells. En l'Annex X es trobarà una explicació detallada de com s'ha formulat aquesta ponderació i de la valoració de totes les propostes.

Les *opcions més prioritzades* pels participants són amb diferència el Centre d'informació i acolliment per immigrants i la contractació d'una persona que realitzi tasques de mediació cultural.

3.4.- Valoració de l'experiència dels Consells Ciutadans

En aquest apartat s'analitzen diferents preguntes realitzades als participants sobre l'experiència mateixa dels Consells, allò que ha funcionat i allò que no, la mateixa actuació de l'equip organitzador, la idoneïtat del tema tractat i altres temes que podrien resultar interessants per experiències futures.

Possiblement cal començar dient que les persones participants han coincidit en un elevat percentatge, pràcticament unànime, en considerar que el tema escollit per realitzar els Consells Ciutadans era apropiat. Només un 4,2% dels participants s'hi expressen en contra.

Una de les altres qüestions de gran interès és conèixer la valoració que els participants tenen *sobre la informació rebuda*. Les respostes mostren una divisió d'opinions entre aquells que consideren que la informació donada va ser equilibrada entre les experiències de dins i de fora Corbera (47,2%) i entre aquells que creuen que va ser desequilibrada a favor de la informació i d'experiències de fora del municipi (45,8%). En aquest sentit, i quan les persones participants eren invitades a valorar els dèficits de l'experiència hi ha una coincidència en trobar a faltar més informació sobre la realitat del col·lectiu d'immigrants a Corbera. D'acord amb això s'apunta també que hauria estat interessant de comptar amb la presència d'un major nombre de magribins que expressessin la seva situació i les seves demandes. En especial s'ha trobat a faltar la presència de dones immigrades.

Apart d'aquestes valoracions, també es va donar l'oportunitat perquè les persones participants expressessin, mitjançant una resposta oberta, valoracions més subjectives sobre com s'havia realitzat els Consells. Entre les respostes recollides, una de les més reiteratives, és la de la demanda de més temps pels debats. No tots els participants, però, aposten pel mateix model de debat; una part es decanta per potenciar els debats en petits grups mentre que altres s'inclinen per donar més protagonisme als debats en plenari. Per últim podem remarcar que algun participant ha trobat a faltar "veus discordants" que

trenquessin amb "l'esperit integrador" que es deixava entreveure gairebé entre tots els ponents.

En referència als temes que s'havien programat per a les diverses sessions dels Consells, els participants han fet diverses apreciacions. Possiblement la més important és la que fa referència a la qüestió d'assistència i educació sanitària. Cal dir que aquesta qüestió no havia estat prevista inicialment en el programa dels Consells. Per aquest motiu durant la celebració del primer Consell aquesta qüestió va ser absent. Això va motivar una demanda d'alguns dels participants que aquest tema s'inclogués en el segon i tercer Consell. Malgrat això, la programació dels últims Consells no va ser modificada en aquest terreny, i novament va sortir la demanda, aquest cop a partir de professionals de l'assistència primària que, com a coneixedors de la qüestió van insistir en que aquesta temàtica fos tractada. L'equip organitzador va intentar corregir aquest dèficit buscant que algun professional relacionat amb el tema pogués aportar algunes reflexions. Certament aquestes van ser insuficients i una part dels participants en el Consell van insistir que l'Ajuntament havia d'assumir també aquest àmbit com a prioritari per a la intervenció.

Sense dubtes, però, la principal insatisfacció explicitada pels participants va ser la presència insuficient de persones del col·lectiu magribí resident a Corbera. No només els ponents previstos eren pocs (ja s'havia manifestat durant la preparació la dificultat de trobar canals de comunicació), sinó que a aquest fet cal afegir que de les intervencions previstes es van produir absències.

En última instància, alguna de les persones participants va mostrar la seva estranyesa pel fet que no s'hagués trobat cap 'informant' que mantingués una postura favorable a no 'fer res'. Certament aquesta demanda no va rebre un suport significatiu, més aviat va despertar allò on es va presentar un fort debat entre els participants.

Possiblement, però, el millor indicador sobre la valoració de l'experiència que els participants han fet és la pràctica unanimitat (98,6%) en trobar desitjable la

realització de més Consells en el futur. Els participants podien expressar fins a tres prioritats alhora de pensar en temes per a possibles futur Consells Ciutadans. Els temes més proposats per les futures edicions són, en primer lloc, el planejament urbanístic de Corbera, que com a primera opció és sol·licitada per un 30,6%, seguit de la qüestió dels transports públics i també dels serveis i les polítiques culturals. Altres temes proposats, encara que amb menys unanimitat, són qüestions relacionades amb el món de la joventut, la problemàtica de la drogodependència, la política d'habitatge, l'associacionisme, l'educació, els serveis municipals, el medi ambient, el mercat laboral i la formació ocupacional i la solidaritat.

Finalment cal esmentar la *valoració rebuda de l'actuació de l'equip organitzador.* Aquesta s'ha de considerar globalment satisfactòria, un 95,8% la valora com a molt o com a bastant positiva.

Annex al capítol 3

3.5.- Metodologia d'elaboració de les prioritats de servei

Com hem dit anteriorment els ciutadans havien d'ordenar les diferents propostes d'actuació municipal en funció que les valoressin com a més o menys prioritàries.

Per presentar els resultats s'ha elaborat un *rànk* els resultats dels quals ja s'han presentat en el dictamen. Ara anem a explicar com s'ha arribat a aquest llistat.

Centre d'informació i acolliment	215	1/72	2,98
Persona mediació cultural	262	1/72	3,64
Classes de castellà	363	1/72	5,04
Educació sanitària	291	1/48	6,06
Reforç llengua per nens	313	1/48	6,52
Escola d'adults	484	1/72	6,72
Cursos d'inserció laboral	507	1/72	7,04
Ajuda a associacions d'immigrants	510	1/72	7,08
Xarxa de coordinació	564	1/72	7,83
Reforçar serveis socials	592	1/72	8,22
Classes de català	599	1/72	8,31
Programes de sensibilització	600	1/72	8,33
Ajuda a activitats extraescolars	438	1/48	9,12
Impulsar una ludoteca	669	1/72	9,29
Local per dones immigrades	734	1/72	10,20
Local per immigrants	763	1/72	10,60
Cursos per funcionaris	789	1/72	10,96

Imaginem que una determinada proposta ha rebut 50 *vots* com a primera opció i 21 *vots* com a tercera, el seu *rànk* total serà de $83 = [(50 \times 1) + (21 \times 3)]$. Com ja hem explicat abans, hi ha diverses opcions que van ser introduïdes en el segon i tercer Consells i que, per tant, no apareixen en el primer qüestionari. Aquesta peculiaritat obliga a ponderar els *rànkings* abans calculats. Concretament, s'introdueix un factor de ponderació del tipus "1/nombre de respostes per opció". A partir del producte del *rànk* inicial i del factor de ponderació corresponent, obtenim un *ranking ponderat*. En aquesta lògica, les

puntuacions inferiors són les més *preferides* i les puntuacions més elevades són les menys desitjades.

ANNEXES

ELS CONSELLS CIUTADANS. APUNTS INTRODUCTORIS

Que és un Consell Ciutadà?

Simplificant molt podem dir que un Consell Ciutadà és un mecanisme de participació ciutadana en la presa de decisions públiques. Normalment aquest procediment s'empra en processos a escala local o comarcal. Per comprendre quin és el seu procés de funcionament sol ser útil la realització d'una analogia amb els jurats populars.

Si bé s'han vingut aplicant diversos procediments similars en distints països del món Occidental, la seva formulació més acabada ha partit d'un grup de sociòlegs alemanys que després d'anys d'haver-ho aplicat al seu context han començat a exportar el model.

Qui en forma part?

Els Consells estan formats per ciutadans als quals se'ls hi demana la seva opinió respecte una qüestió concreta. No es tracta, per tant, de persones que tinguin un especial coneixement, ni tampoc una implicació especialment directa en el tema plantejat.

Aquestes persones són elegides a l'atzar entre la població adulta integrada en el cens municipal. En el cas de Corbera, i com ja s'havia fet en d'altres experiències a Catalunya, hem decidit fixar el mínim d'edat en els 16 anys. Aquesta aleatorietat ha de funcionar com a garantia de pluralitat d'opinions i d'interessos.

La participació en el Consell implica una dedicació a temps complet durant els dies de sessions. Això comporta un cost pel participant que cal compensar d'alguna manera. Així, a l'igual que en els jurats populars, la participació en els Consells és remunerada. En el nostre cas, hem implantat una estructura retributiva-compensatòria basada en un pagament bàsic de 5.000 pessetes.

diàries, susceptibles de ser ampliades fins a un màxim de 10.000 en cas que el participant pogués acreditar un nivell salarial superior. Al tractar de compensar els costos de la participació, aquest pagament pretén garantir la igualtat real d'accés de tothom i, per tant, evitar els biaixos socials que habitualment trobem en la major part d'instruments de participació ciutadana.

En la mateixa línia, la voluntat de no exclusió obliga a trobar una solució a les obligacions laborals i/o familiars de les persones que han estat seleccionades en el sorteig. En el cas de les persones ocupades això implica facilitats per gestionar un permís laboral. En el cas d'aquelles que tenen altres persones al seu càrrec s'ha mirat de cobrir-ho mitjançant l'assumpció del cost d'una persona que realitzés aquestes tasques (cangur).

Quina és la dinàmica d'un Consell?

En el cas de Corbera cadascun dels tres Consells ha tingut una durada de dos dies i mig. Al llarg d'aquests s'han vingut desenvolupant dues fases bastant clarament diferenciades:

La major part del temps del Consell es dedica al debat i la informació. Aquesta primera fase té una dinàmica essencialment col·lectiva i s'articula mitjançant petits grups, més adequats que no pas els grans a l'hora d'evitar la "por escènica", la dominació d'alguns dels participants sobre la majoria o del liderat excessiu.

Després de la fase d'informació i deliberació el Consell entra en la segona fase de pronunciament, d'elaboració del dictamen. A diferència de la fase anterior aquesta és essencialment individual: cada ciutadà formula el seu dictamen contestant per escrit un petit qüestionari en forma d'enquesta.

L'organització i la moderació del Consell va a càrrec d'una entitat externa que garanteix la independència respecte la institució que l'ha encarregat. Aquest equip ha de garantir igualment un tractament professional de la selecció de la mostra, les dinàmiques de grup i l'elaboració del qüestionari i l'informe.

El moderador ha de tenir un paper el menys intervencionista possible. Les seves tasques essencials han de ser: proposar l'agenda (xerrades, visites, debats...), assegurar-ne la coordinació i aportar la informació addicional reclamada pels ciutadans (documentació, altres ponents...)

Aquests resultats quantitius seran la base fonamental de l'informe que elaborarà l'equip tècnic. Tot i això es tindrà també present altra informació derivada de l'observació dels grups de debat.

Finalment, un primer esborrany d'aquest informe serà sotmès a la consideració d'un comitè de seguiment, elegit democràticament entre els membres dels diversos Consells, per garantir que reflexa fidelment allò que el Consell ha volgut expressar.

Informació prèvia i creació del consens

La realització d'un Consell Ciutadà implica un treball previ, orientat a contactar amb els diferents actors socials i polítics per tal d'aconseguir implicar-los en el projecte. Aquesta implicació és important per dos motius:

- En primer lloc per una qüestió de legitimitat. Un Consell Ciutadà és sobretot un procediment, unes regles del joc que acabaran generant un dictamen que, en principi, és una incògnita per tothom. Posar en marxa un mecanisme d'aquesta mena implica un consens previ de totes les parts afectades en el procediment i en l'assumpció del dictamen resultant.

- En segon lloc per una qüestió d'informació: el procediment es basa en el contrast de diferents opinions i propostes. És molt important oferir el màxim d'informació als participants per evitar que el resultat sigui insatisfactori.

Amb aquest objectiu tot el procés s'ha de fer amb el màxim de publicitat, pensant amb la ciutadania en general com amb les entitats i associacions que puguin estar interessades a participar-hi de forma activa. En aquest sentit, els mitjans de comunicació i la correspondència són dos instruments molt valuosos per aconseguir una bona comunicació.

Per què un Consell Ciudadà?

Significació democràtica dels Consells

Des de fa anys, es ve parlant en les nostres societats d'una crisi de confiança en la democràcia representativa. Entre els símptomes d'aquesta s'han citat, per exemple, els baixos percentatges de participació electoral o les creixents actituds cíniques respecte als partits polítics o les institucions representatives. Tot plegat seria la punta d'un iceberg que mostraria la insuficient adaptació del sistema polític a la creixent complexitat de les societats modernes.

Un dels elements més criticats és la insuficient capacitat dels poders públics per escoltar i rebre missatges sobre la voluntat dels ciutadans respecte les polítiques públiques. Tradicionalment s'establien dos criteris per avaluar la "bondat" d'una política: criteris tècnics i de legitimació de l'autoritat. Des del nostre punt de vista caldria afegir un tercer criteri, el de la participació ciutadana en el procés.

Des d'importants sectors socials s'ha vingut apuntant la necessitat d'articular altres mecanismes de participació directa. No es tractaria tant de substituir els mecanismes de la democràcia representativa, com de complementar-los,

aportant un plus de legitimació social per a les decisions públiques. Evidentment, s'han realitzat avenços en aquesta línia des de que existeixen els ajuntaments democràtics. El problema és que aquests avenços han significat únicament un increment de la informació disponible i un cert reconeixement dels agents socials i grups d'interès organitzats. Així, aquestes entitats, passen a compartir amb els partits el monopoli de fet sobre la representació ciutadana, quan en realitat sabem que els ciutadans permanentment organitzats són minoritaris i significativament diferents a la majoria no organitzada. Alguns canvis en les nostres societats obririen noves oportunitats en aquest sentit: disminució de les diferències culturals entre electors i elegits, menor conformisme ciutadà amb les decisions preses sense consulta, etc.

Els Consells Ciutadans en relació a altres models de presa de decisions

Evidentment els Consells Ciutadans no constitueixen l'únic model de participació que s'ha vingut proposant darrerament. Referèndums, assemblees, jurats, consells consultius, enquestes d'opinió, són entre d'altres, idees que també han estat considerades. Tot i que creiem que cada model pot ser més apropiat depenent del tema i de la decisió a prendre, el Consell Ciutadà presenta un seguit de característiques que el fan especialment interessant:

- Pel que fa al sistema representatiu, permet una participació directa i relativament igualitària, trencant l'esquema jeràrquic segons el qual *"els experts parlen i els ciutadans escolten"*. El Consell ciutadà preserva el caire "amateur" dels decisors públics i, per tant, amplia el ventall de decisors més enllà de la professionalitat.
- Respecte al referèndum ofereix tres avantatges:
  1. Informació més sistemàtica i contrastada des de tots els punts de vista,
  2. Un context deliberatiu, possible només en els petits grups, i que és el que realment permet un contrast real d'idees.

3. Una informació molt més rica i complexa que el simple mandat si/no propi del referèndum.
- Respecte a les consultes amb grups d'interès té l'avantatge de donar veu a tots els ciutadans, organitzats o no. Per tant, permet combinar una certa legitimació pluralista amb un major aïllament de les pressions grupals que exerceix tot grup d'interès organitzat.

En definitiva, sense tenir utilitat universal ni ser cap mena de solució en singular als problemes de la participació ciutadana, el model proposat té importants potencialitats, en tant que permet combinar tres elements sovint percebuts com incompatibles:

1. Coneixements tècnics
2. Interessos socials i particulars presents
3. Experiència personal, debat i "sentit comú" dels participants

Experiències similars: lliçons i diferències

Tot i que amb diferents noms aquests mecanismes s'han utilitzat ja repetidament a l'Europa central i als EUA. A casa nostra, les escasses experiències realitzades fan que es tracti clarament d'un mecanisme d'innovació democràtica. A Catalunya l'ajuntament de St. Quirze del Vallés i de Rubí varen aplicar l'any 1997 aquesta mateixa metodologia. En el primer cas amb l'objectiu de contribuir a elaborar el Pla Estratègic del Municipi i en el cas de Rubí per decidir la utilització d'un espai de considerables dimensions al centre urbà.

Totes les experiències documentades han mostrat una valoració positiva tant per part dels ciutadans que hi han participat com per part de les administracions. Aquesta valoració positiva es refereix tant a les potencialitats del procediment com a la seva aplicació concreta. En general, els ciutadans es mostren satisfets per sentir-se útils, importants i compresos al enfrontar-se a la

complexitat dels problemes i les decisions col·lectives. De fet aquest "aprenentatge de la complexitat de decidir" és, sens dubte, un dels elements més pedagògics del procediment.

El procediment està pensat per assessorar decisions concretes més que no pas abstractes o generals. Aquest acotament del tema és necessari per poder comprimir en uns pocs dies el conjunt d'informació necessària per decidir amb fonament sobre un tema.

Una qüestió que sol aixecar recels és l'estatus legal del dictamen que s'aprova. Així com moltes legislacions europees contempnen un status legal pels referèndums, no n'hi ha cap que reguli procediments similars als que nosaltres hem utilitzat. Per tant el dictamen dels Consells Ciutadans no pot tenir un caire jurídicament vinculant. El seu nivell de vinculació política depèn del compromís que l'administració que el demana hagi assumit implícitament o explícitament.

La lògica i el funcionament concret de l'experiència de Corbera ha estat molt similar a la de tots aquests casos esmentats, i en general a la tradició europea de funcionament d'aquests mecanismes. Com ja va succeir amb l'experiència de Rubí, hem introduït la voluntat que l'experiència fos impulsada per consens de totes les forces polítiques presents en l'Ajuntament.

Finalment, volem reiterar que aquesta experiència de Corbera serà d'utilitat més enllà del municipi sempre i quan serveixi per fomentar un debat sobre els nous processos de participació ciutadana. Els promotors d'aquesta nova experiència estem convençuts que només un debat rigorós i sincer on tots aquells que han seguit l'experiència puguin dir la seva opinió sense cap impediment, permetrà perfeccionar aquest model de participació que anomenem Consells Ciutadans.

CONSELLS CIUTADANS DE CORBERA
QÜESTIONARI BASE PER L'ELABORACIÓ DEL DICTAMEN

Edat. _____ anys

Sexe: 1. Home   2. Dona

Nivell d'Estudis acabats:

- 1.- Sense estudis
- 2.- EGB o equivalent
- 3.- FP
- 4.- BUP, COU o Batxillerat
- 5.- Universitaris

Situació Professional

- 1.- Treballador/a
- 2.- Aturat/da
- 3.- Jubilat/da
- 4.- Mestressa de casa
- 5.- Estudiant

1.- Creu que l'Ajuntament disposa de la informació suficient sobre la situació de la població magribí a Corbera?

1. Si
2. No, cal estudiar el tema amb més aprofundiment
3. No, però tampoc no és un tema prou important
9. No sap/ no contesta

2.- Considera que l'Ajuntament ha actuat correctament en l'acollida dels immigrants magribins a Corbera?

1. Si
2. No, hauria d'haver-hi dedicat més recursos humans i econòmics.
3. No, hi ha dedicat més recursos dels que calia.
9. No sap/ no contesta

3.- Com bé sap, els pressupostos d'un ajuntament són, per definició, limitats. Tenint en compte això, pensa que l'Ajuntament ha de destinar diners del pressupost municipal en actuacions sobre el tema de la immigració, encara que comporti reduccions en altres partides?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

4.- Creu que l'Ajuntament hauria de destinar recursos a crear un centre d'acollida i orientació pels immigrants?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

5.- Considera que, en el cas de Corbera, l'existència d'una persona professional dedicada a tasques de 'mediació cultural', com a interlocutor de les persones immigrades és...

1. Molt necessària
2. Necessària
3. Poc necessària
4. Innecessària
9. No sap/ no contesta

6.- En cas d'existir a Corbera aquesta figura de 'mediació cultural', considera que és necessari que conegui la llengua majoritària de les persones immigrades de Corbera?

1. Sí, absolutament
2. Sí, seria preferible
3. No, no és imprescindible
9. No sap/ no contesta

7.- Creu que l'Ajuntament hauria de professionalitzar els cursos de llengua destinats a persones immigrades tot assumint el cost de professors/es i dels materials educatius ?

1. Sí
2. No
9. No sap/ no contesta

8.- Tot i acceptant que la situació òptima seria que les persones immigrades que viuen a Catalunya coneguessin el català i el castellà, si calgués prioritzar quina llengua cal ensenyar preferentment a les persones immigrades, quina prioritzaria ? (tot recordant que els fills d'immigrats utilitzen el català a les escoles i que el castellà és una llengua amb molta més projecció mundial que la catalana)

1. Català
2. Castellà
9. No sap/ no contesta

9.- En cas d'existir una persona que fes la funció de "mediació cultural", creu que aquesta persona hauria de ser....

1. D'origen magribí
2. No importa l'origen sempre que parli les seves llengües
3. No importa ni el seu origen ni les llengües que conegui
4. No cal la figura de "mediació cultural"
9. No sap/no contesta

10.- Creu que alguns dels serveis que l'Ajuntament ofereix (per exemple serveis socials, culturals, cursos d'ocupació...) haurien d'organitzar-se específicament pel col·lectiu d'immigrats o per contra no caldria fer cap distinció entre la població autòctona i la immigrada?

1. Sí, caldria separar l'oferta de serveis
2. Sí, però depèn del tipus de servei
3. No, caldria oferir un únic servei per tota la població
9. No sap/ no contesta

11.- En cas que cregui que hi ha d'haver serveis específics per la població immigrada, podria dir en quins casos?

12.- Creu que els serveis que l'Ajuntament ofereix han de ser també per a tots els immigrants (regularitzats o no) o només pels que tenen la documentació en regla?

1. Per a tothom
2. Només pels legals
9. No sap/ no contesta

13.- Suposant que hagués d'escollir només una opció, quin dels col·lectius d'immigrants de Corbera creu que requereix una atenció especial i prioritària per part de l'Ajuntament? (Es poden triar una única opció)

1. Els joves
2. Les dones
3. Els nens
4. La població immigrada en general
9. No sap/ no contesta

14.- Opina que l'Ajuntament hauria de destinar recursos a reforçar l'aprenentatge de la llengua amb aquells escolars immigrants que tenen dificultats a l'escola?

1. Sí, i l'Ajuntament hauria de destinar recursos encara que no sigui de la seva competència
2. No, no és competència municipal
9. No sap/ no contesta

15.- Creu que l'Ajuntament hauria de fomentar l'associacionisme entre els immigrants, per exemple oferint un local social per determinats col·lectius d'immigrants de Corbera?

1. Sí, particularment per les dones magribines
2. Sí, calen espais pel conjunt del col·lectiu magribí
3. No
9. No sap/ no contesta

16.- Creu que a Corbera hauria d'existir una 'Xarxa Permanent de Coordinació' entre diferents institucions que treballen amb qüestions relacionades amb la immigració com l'Ajuntament, el CAP, les escoles, les associacions...

1. Sí, Seria molt útil
2. Sí, Seria útil
3. No seria massa útil
4. Seria inútil
9. No sap/ no contesta

17.- Creu que l'existència d'una mesquita a Corbera seria?

1. Molt positiva
2. Positiva
3. Bastant negativa
4. Molt negativa
9. No sap/ no contesta

Per què?

18.- Creu que els veïns de Corbera acollirien positivament una mesquita?

1. Si
2. No
3. Serien bastant indiferents
9. No sap/ no contesta

19.- Creu que l'Ajuntament ha de impulsar o recolzar programes de sensibilització per la població de Corbera en relació a la immigració (xerrades, tallers interculturals, espais de ràdio, exposicions...)

1. Seria molt positiu
2. Seria positiu
3. No seria massa positiu
4. No seria gens positiu
9. No sap/ no contesta

20.- Considera necessària l'existència de persones voluntàries per treballar en activitats i serveis pels immigrants?

1. Si, i l'Ajuntament els hi hauria de donar suport
2. Si, però haurien de funcionar sense suport de l'Ajuntament
3. No em sembla massa útil, cal tendir a la professionalització.
9. No sap/ no contesta

21.- Creu que a Corbera es produeixen actituds racistes?

1. Si, sovint
2. Si però només casos aïllats
3. No
9. No sap/ no contesta

22.- Creu que la població immigrada hauria de posar més de la seva part per assegurar una bona convivència?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

23.- Si ha respost l'anterior pregunta afirmativament, enumeri tres circumstàncies on la població magribí en general podria posar més de la seva part per assegurar una bona convivència

- 1.-
- 2.-
- 3.-

24.- Creu que un futur les actituds racistes a Corbera poden aparèixer o incrementar-se?

1. Si, segur
2. Sí, és probable però no és segur
3. És improbable
9. No sap/ no contesta

25.- Opina que la presència de magribins ha comportat problemes d'ordre públic en els carrers i places de Corbera?

1. Si, sovint
2. Si però només casos aïllats
3. No
9. No sap/ no contesta

26.- Creu que la policia municipal hauria de demanar sistemàticament la documentació als magribins residents a Corbera per conèixer quins tenen documentació i quins no ?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

27.- Creu que l'organització de cursos d'inserció laboral per persones immigrades organitzats des de l'Ajuntament és una qüestió

1. Molt important
2. Important
3. Poc important
4. Innecessària
5. No ho sap/No contesta

28.- Creu que l'Ajuntament i el CAP haurien d'impulsar campanyes d'educació sanitària i d'informació sobre el funcionament dels serveis d'atenció primària, destinades a la població magribina

- 1.- Molt important
- 2.- Important
- 3.- Poc important
- 4.- Innecessària
- 5.- No ho sap/No contesta

29.- Creu que la població autòctona hauria de posar més de la seva part per assegurar una bona convivència entre autòctons i immigrants?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

30.- Si ha respost l'anterior pregunta afirmativament, enumeri tres circumstàncies on la població autòctona en general podria posar més de la seva part per assegurar una bona convivència

- 1.-
- 2.-
- 3.-

31.- En les relacions de parella sovint existeixen diferències entre la població magribina i autòctona motivades pels diferents entorns culturals. Creus que caldria endegar iniciatives adreçades als homes magribins per donar a conèixer les pautes de relació home-dona que hi ha al nostre país

- 1.- Si, això correspondria fer-ho a l'Ajuntament
- 2.- Si, això correspondria fer-ho al teixit associatiu
- 3.- Només en cas que ho sol·liciti la població magribí
- 4.- En cap cas, això seria una intromissió a la intimitat de les parelles magribins
- 9.- No sap no contesta

32.- Creu que caldria fer un esforç complementari, si cal també amb ajudes econòmiques, al que els mestres de les escoles ja fan, per assegurar la participació dels infants magribins en les activitats extraescolars?

- 1.- Si, això correspondria assumir-ho a l'Ajuntament
- 2.- Si, això pertocaria a l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes
- 3.- No, cal adoptar esforços addicionals
- 9.- No sap, no contesta

33.- Creus prioritzar des de l'Ajuntament la creació d'una escola d'adults, on entre d'altres, s'oferissin activitats formatives dirigides especialment a la població adulta magribina, seria

- 1.- Molt necessària
- 2.- Necessària
- 3.- Poc necessària
- 4.- Innecessària
- 9.- No sap, no contesta

34.- Acceptant que els recursos econòmics i humans són limitats, numeri les següents propostes de l'1 al 17, entenent que el número 1 és per a vostè la més prioritària i la 14 la menys

Local reunió per immigrants	Classes de català
Creació d'una oficina d'informació i suport	Cursos d'inserció laboral
Persona de 'mediació cultural'	Classes de castellà
Local reunió per dones magribines	Programes sensibilització
Xarxa de Coordinació Permanent	Reforçar Serveis Socials
Ajudar les associacions de Corbera que ja treballen en aquest àmbit	Impulsar una ludoteca
Educació sanitària als immigrants	Facilitar participació en activitats extraescolars
Reforçar l'aprenentatge de llengua dels nens i nenes a l'escola	Organitzar cursos específics per a is funcionaris i policia local
Creació d'una escola d'adults	

35.- Si de totes les coses que han sortit com a possibles actuacions sobre la immigració hagués vostè de recomanar-ne només dues a l'Ajuntament de Corbera, quines serien aquestes:

- 1.-
- 2.-

A) Creu que la informació que ha rebut de la situació d'immigrats a Corbera és proporcionada en relació a la informació sobre experiències d'altres municipis?

1. La informació ha estat equilibrada
2. Desequilibrada perquè les experiències d'altres llocs han tingut massa pes en comparació a la situació de Corbera.
3. Desequilibrada perquè la situació de Corbera ha tingut massa pes en comparació a les experiències d'altres llocs.
9. No sap/ no contesta

B) Ha trobat a faltar algun tema d'especial interès? Quin?

C) Com valora l'actuació de l'equip organitzador del Consell?

1. Molt positiva
2. Bastant positiva
3. Ni positiva ni negativa
4. Bastant negativa
5. Molt negativa
9. No sap/ no contesta

D) Quins comentaris t'agradaria realitzar respecte l'actuació de l'equip organitzador?

E) Creu que la qüestió de la immigració ha estat un tema adequat per debatre en el Consell Ciutadà de Corbera?

1. Si
2. No
9. No ho sap/ No contesta

F) Creuria interessant que en el futur es realitzés algun altre Consell Ciutadà aquí a Corbera?

1. Si
2. No
9. No ho sap/No contesta

G) En cas que cregués interessant repetir l'experiència, quins temes semblarien adequats per un futur Consell Ciutadà? (Anoti un màxim de tres temes, per ordre d'interès)

- 1ªopció:
2ªopció:
3ªopció:

h) Si tu haguessis organitzat una experiència d'aquesta mena, què hauries fet diferent?

---

i) Tens alguna cosa més a afegir?

PARTICIPANTS ALS CONSELLS CIUTADANS DE CORBERA

- Alarcón Venteo, Francisco (Consell II)
- Anducas de la Casa, Antoni (Consell III)
- Anducas Guim, Agustí (Consell I)
- Aregall Gutierrez, M. Lourdes (Consell I)
- Artero Torner, Enric (Consell I)
- Bermejo Merodio, M. Isabel (Consell I)
- Blanco García, Isabel (Consell II)
- Campoy Catalan, Jesús (Consell III)
- Carmona Jiménez, Blanca (Consell I)
- Castellón, Margaret) Consell I)
- Claramunt Vinuesa, Jesús (Consell III)
- Cots Serra, Lluís (Consell II)
- Díaz Serrano, Carles (Consell II)
- Domínguez Armengol, Jordi (Consell III)
- Eixarch Fontboté, Pepita (Consell II)
- Esteve Claramunt, Xavier (Consell II)
- Farreny Pociello, Montserrat (Consell II)
- Fernández Vela, Alejandro (Consell III)
- Flores García, Olalla (Consell II)
- Galera Gibernau, Josep (Consell I)
- García Sanz, Maria Pilar (Consell II)
- García Zamudio, José Maria (Consell III)
- Giner Rey, Oscar (Consell II)
- Ginesta Sellarés, Dolors (Consell III)
- González Telo, Amador (Consell III)
- Guirao Sala, Noemí (Consell I)
- Guirao Valverde, Josefa (Consell III)
- Julio Pujado, Roser (Consell I)
- Lavado Biosca, Àngel (Consell III)
- Llorens Pina, Enric (Consell I)
- López Sangenis, Cristina (Consell I)
- Luque Gutierrez, Antonio (Consell II)
- Martín Alvarez, Maria (Consell III)
- Martín Santiago, Rosa M. (Consell I)
- Martínez García, Manuel (Consell II)
- Martínez Vilella , Rufino (Consell III)
- Méndez Diaz, Olga (Consell III)
- Moreno Gutierrez, Francisco (Consell II)
- Muñiz Merino, Ricardo (Consell III)
- Muñoz López, Manuel (Consell I)
- Pacheco Jiménez, Rosario (Consell I)
- Padró Sánchez, Maria Antonia (Consell III)
- Pallach Pardo, Carles (Consell II)
- Pardo Hurtado, José Luis (Consell I)
- Peguero Ros, Marcelino (Consell III)
- Pellicer Falcó, Enrique (Consell I)
- Pérez Yabar, Maria del Carmen (Consell II)
- Pohl Skrzipezyk, Edith (Consell I)
- Ramonet Carbó, Jaume (Consell III)

- Reche Caballero, Pedro (Consell III)
- Rodríguez Gómez, Encarnación (Consell I)
- Roig Canales, Carmen (Consell II)
- Roig Canals, Dolors (Consell I)
- Romero García, Arturo (Consell III)
- Ros Serra, Teresa (Consell I)
- Ruiz Rodríguez, Marciana (Consell II)
- Sabaté Grisel, Víctor (Consell I)
- San Molina, Rosa Ana (Consell III)
- Selvas León, Josep M. (Consell II)
- Semenero, Nicola (Consell I)
- Serra Rivero, M. Àngels (Consell III)
- Sorribes Claramunt, Núria (Consell III)
- Sospedra Llach, Maria Glòria (Consell II)
- Suñé Manich, Marc (Consell II)
- Timoteo Rodado, Delia (Consell III)
- Torres Esteban, Montserrat (Consell II)
- Urrea Colomer, M. Asunción (Consell III)
- Valiente Cano, Rosa Maria (Consell II)
- Valle Gallego, Alfonso (Consell III)
- Van Bevere, Korina (Consell II)
- Vázquez Sanuy, Josefa (Consell I)
- Vicente García, José Manuel (Consell I)

A J U N T A M E N T
D E
C O R B E R A D E L L O B R E G A T

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

ACTA DE SELECCIO DE CIUTADANS PER FORMAR PART DELS CONSELLS

A Corbera de Llobregat, 8 de setembre de 1998.

Sota la presidència de l'Alcalde de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat, Sr. Pere Alegri i Navarro, degudament assistit pel Secretari que subscriu, en Marcel·lí Pons i Duat, es reuneixen els membres integrants de la mesa que ha de procedir a la selecció dels ciutadans que hauran d'ésser convidats en el projecte de participació ciutadana denominat Consells Ciutadans de Corbera (CCC):

Regidors:

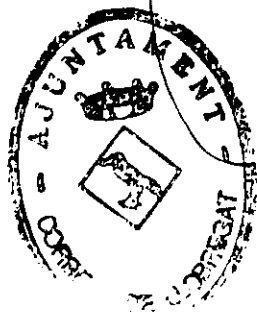
Ferran Royo i Urgellés.
Joaquim Rigol Garrit.
Montserrat Isern i Bofarull.
Alberto Berdejo Estevan.

Representants de la Fundació Jaume Bofill:

Jordi Sanchez Picanyol.
Montserrat Mora Fernandez.
Laia Moreno Maïllo.

Es procedeix a efectuar la selecció dels ciutadans en cinc grups de vuitanta-una persones cadascun d'ells, de forma aleatòria i a l'atzar. La informació precedent és tractada en suport informàtic.

I no sent altra l'objecte de la reunió es dona per acabat l'acte signant la present acta tots els assistents.

Ferran Royo i Urgellés

Jordi Sanchez

Laia Moreno Maïllo

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

Corbera, 19 d'octubre de 1998

Properament l'Ajuntament de Corbera posarà en marxa, per acord de tots els Grups Polítics Municipals, una experiència de participació ciutadana i innovació democràtica. Els Consells Ciutadans, nom amb el qual es coneix aquesta experiència, donen l'oportunitat a les persones que hi participen d'expressar la seva opinió a l'Ajuntament sobre un tema important, amb el compromís de tots els regidors de prendre en consideració aquesta opinió en el moment de portar a terme qualsevol actuació. En el cas de Corbera de Llobregat els Consells Ciutadans han estat convocats per recollir l'opinió sobre les actuacions que farien falta en el nostre municipi per tal d'assegurar una bona integració de les persones immigrades, majoritàriament d'origen nord-africà, que han escollit Corbera com a destí.

El motiu de la carta és per comunicar-li que vostè ha estat una de les persones escollides per formar part d'aquests Consells Ciutadans. Aquests estaran integrats per 75 persones que han estat seleccionades a l'atzar d'entre totes les censades a Corbera de Llobregat. Formar part dels Consells Ciutadans és una ocasió única perquè vostè digui el que pensa en un tema tan important pel futur del nostre municipi. És la possibilitat de fer efectiva la participació ciutadana, aquest cop amb vostè com a protagonista, en afers que afecten a Corbera i al seu futur.

Aquest projecte estarà dirigit per un equip de professors de la Universitat Autònoma de Barcelona, i té el suport de la Fundació Jaume Bofill. Els propers dies rebrà una trucada per concretar una breu entrevista. Si ho desitja pot trucar directament al telèfon 93-688.17.71 per sol·licitar tota la informació que cregui oportuna, o passar per l'oficina del carrer Jaume Balmes 3, just darrera de l'Ajuntament.

Li agraim la seva col·laboració i esperem la seva plena participació en el projecte,

Pere Alegri
Alcalde

CONSELLS CIUTADANS

Què és un Consell Ciutadà?

És una forma d'escoltar la veu de la ciutadania en temes d'interès general. Simplificant molt podem dir que es tracta d'un procediment similar als jurats populars de l'administració de justícia, però orientat a prendre una decisió pública.

Qui forma part d'un Consell? Com se'n trien els membres?

Es tracta de grups de persones triades a l'atzar que durant tres o quatre dies són informades sobre un problema i les seves possibles solucions i després se'ls hi pregunta la seva opinió al respecte.

En el cas de Corbera realitzarem tres Consells, cadascun dels quals estarà format per 25 persones triades a l'atzar entre els majors de 16 anys. Això permet garantir la presència en el debat de gent molt diferent, representativa de la ciutadania del municipi.

Cada Consell tindrà una durada aproximada d'un parell de dies a temps complet, al llarg dels quals aquestes persones seran informades i es pronunciaran sobre el tema plantejat. Donat que la participació en el Consell implica plena disponibilitat durant 8 hores, totes les persones que en formin part tindran una retribució diària de 5.000 pts. Aquesta retribució serà ampliable fins un màxim de 10.000 pts/dia si es demostra un nivell salarial superior.

Quin procés segueix un Consell Ciutadà?

La major part del temps del Consell estarà dedicat a escoltar les opinions dels experts i entitats interessades que vindran a explicar les seves propostes. Cadascuna d'aquestes aportacions serà discutida entre les persones que integren el Consell.

Al finalitzar els Consells, els participants expressaran la seva opinió sobre el tema debatut tot responent a un petit qüestionari. El resultat servirà per donar indicacions a l'Ajuntament sobre el tema tractat en el Consell.

Quines experiències d'aquesta mena s'han realitzat fins ara? Han funcionat?

Amb diferents noms, aquest model s'està aplicant als Estats Units i a països de l'Europa Central com Alemanya o Suïssa. Més recentment, el model s'ha aplicat diverses vegades a Guipúscoa. A Catalunya, els ajuntaments de Rubí i de Sant Quirze del Vallès han realitzat experiències similars.

Totes aquestes experiències han tingut un resultat molt satisfactori. Han permès trobar solucions profitoses i innovadores als temes plantejats. El nivell de satisfacció entre les persones participants ha estat molt elevat, fins i tot entre aquells que inicialment s'hi mostraven recelosos.

Qui ha impulsat aquest projecte i qui el portarà a terme?

Aquest projecte neix d'una iniciativa de l'Ajuntament de Corbera, recolzada unànimement per tots els grups que hi tenen representació. La posada en marxa del projecte correspondrà a tècnics de la Fundació Jaume Bofill i de la Universitat Autònoma de Barcelona.

En el cas de Corbera, quina és la decisió a debatre?

En els darrers anys s'ha incrementat de forma notable l'afluència d'immigrants africans al municipi. Davant aquesta nova circumstància l'Ajuntament vol escoltar l'opinió de la ciutadania respecte les actuacions que farien falta per tal d'assegurar la seva bona integració en el municipi.

Com ens posem en contacte?

Si té qualsevol dubte o suggeriment li agrairiem que ens truqués al telèfon 93-688.17.71 o que passi a visitar-nos a les oficines que hem instal·lat al C/Balmes núm. 3, just darrera de l'Ajuntament. Estarem a la seva disposició perquè pugui informar-se tant com vulgui abans de decidir-se a prendre part en aquest projecte. Si no es posa en contacte amb nosaltres, rebrà una trucada a partir de mitjans de setembre, en la que li proposarem quedar un dia per explicar-li més detalladament la nostra proposta.

Corbera, 17 de setembre 1998

Benvolguts, benvolgudes:

Properament l'Ajuntament de Corbera posarà en marxa una experiència de participació ciutadana i innovació democràtica: els **Consells Ciutadans**. Aquests Consells hauran d'emetre la seva opinió sobre un tema important per la ciutat, com són les possibles actuacions que farien falta en el municipi per tal d'assegurar una bona integració de les persones immigrades que han escollit Corberà com a destí.

S'han seleccionat a l'atzar 75 persones per tal que prenguin part en aquests Consells. Per formar la seva opinió, aquestes persones hauran d'escoltar alguns experts i totes aquelles entitats que tingueu alguna cosa a dir sobre la qüestió posada a debat.

Per garantir la neutralitat del procés, l'Ajuntament ha encarregat el seu desenvolupament a un equip d'experts vinculats a la Universitat Autònoma de Barcelona i que, amb el suport de la Fundació Jaume Bofill, ja han desenvolupat experiències similars. Per explicar-vos l'objectiu i el calendari dels Consells Ciutadans volem convidar-vos a l'acte que tindrà lloc el proper **dilluns dia 28 de setembre, a les 20h. al Centre Cívic, carrer de la Pau 4.**

Si no hi podeu assistir i voleu rebre algun aclariment o fer algun suggeriment, podeu contactar amb nosaltres al telèfon 93-688.17.71. Per facilitar la realització d'aquest projecte us agraiem que en cas de voler participar i si no podeu assistir a l'esmentada trobada us hi poseu en contacte no més tard del dia 5 d'octubre de 1998.

Tot esperant la vostra participació, ens acomiadem ben cordialment,

Jordi Sànchez
Fundació Jaume Bofill

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
D E
C O R B E R A D E L L O B R E G A T

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

Corbera de Llobregat.

22 d'Octubre de 1998.

A qui correspongui:

L'Ajuntament de Corbera de Llobregat ha organitzat un projecte de participació ciutadana al qual ha estat convocat.

L'assistència a aquest projecte no és obligatòria, però és molt positiva per al municipi. L'informem d'aquesta iniciativa amb el desig que dispensi al els dies 5 i 6 de Novembre (complets) i 7 (matí) per tal que pugui assistir a aquesta convocatòria.

Esperem la seva col.laboració i davant de qualsevol dubte el grup organitzador l'atendrà al telèfon 93-688-17-71.

Moltes gràcies.

Atentament, l'Alcalde.

Pere Alegre i Navarro.

Num. Regre. 0807280001
Codi postal 08757

AJUNTAMENT
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

Corbera de Llobregat,

6 de Novembre de 1988.

A qui correspongui:

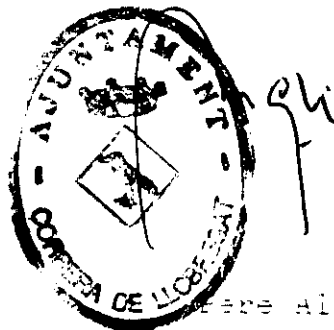
L'Ajuntament de Corbera de Llobregat ha organitzat un projecte de participació ciutadana al qual he estat convidat.

Li fem arribar aquesta carta per tal de justificar l'absència del Sr. [redacted] els dies 5, 6 i 7 de Novembre.

Li agraim la seva col·laboració i davant de qualsevol dubte el grup organitzador l'atenem al telèfon 93-688-17-71.

Moltes gràcies.

Atentament, l'Alcalde.

Ferré Alegri i Navarro.

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

A Corbera de Llobregat, 23 d'octubre de 1998.

REUNITS: D'una part el senyor PERE ALEGRI i NAVARRO, Alcalde-President de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat, especialment facultat per realitzar aquest acte pel Ple de l'Ajuntament en sessió de data 22 d'octubre de 1998. s'adjunta certificació de l'acord com a annex I.

De l'altra el senyor JORDI PORTA i RIBALTA, director de la Fundació Jaume Bofill (FJB), que actua en nom i representació de la mateixa conforme acredita mitjançant l'aportació de l'escriptura de constitució que s'adjunta al present protocol com a annex II.

M A N I F E S T E N :

Que a proposta de l'Ajuntament ambdues parts estan interessades a portar a cap en el municipi de Corbera de Llobregat una experiència de participació ciutadana denominada consells ciutadans de Corbera (CCC).

Que aquesta experiència serà finançada amb les aportacions de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat i de la pròpia FJB.

Que a proposta de la FJB ambdues parts acorden sol·licitar l'assessorament, en la direcció tècnica del projecte, del catedràtic Josp M. Vallès, del Departament de Ciència Política i Dret Públic de la UAB.

Que per estar ambdues parts interessades en la realització de projecte esmentat, consideren convenient adoptar els compromisos necessaris tendents a aconseguir els objectius exposats, en base als següents pactes, en virtut del què disposa la Llei 30/1992, LMRLC, ROAS i legislació concordant.

P A C T E S :

PRIMER.- La FJB i l'Ajuntament de Corbera de Llobregat impulsa-

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· SAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

ran conjuntament el projecte denominat CCC, l'objectiu del qual pretén, genèricament, una major participació ciutadana i, específicament, l'elaboració d'un informe que reculli propostes per afrontar la situació creada per l'arribada d'immigrants d'origen magribí, en la direcció de facilitar la seva integració social i econòmica, evitar actituds racistes i establir ponts entre les dues cultures.

SEGON.- La FJB se supervisarà tot el procés de selecció, constitució, informació, desenvolupament i presentació de les conclusions dels CCC, funcions totes elles que desenrotllarà d'acord amb el projecte presentat i respectant el calendari previst.

TERCER.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat posarà a disposició del projecte les instal·lacions necessàries (cases dels mestres, antigues escoles), dotades dels mitjans materials i ofimàtics necessaris per al seu correcte desenvolupament.

QUART.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat, seguint els requisits especificats en el projecte, farà la selecció a l'atzar dels ciutadans que hauran d'ésser convidats a participar en aquesta experiència. La selecció es realitzarà per una mesa que, presidida per l'Alcalde, s'integrarà per un regidor de cada grup polític que ostenti representació municipal. L'Ajuntament vetllarà, també, per la protecció de les dades personals tractades informàticament de les persones seleccionades, d'acord amb la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre.

CINQUE.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat designarà un coordinador polític i un tècnic administratiu que es responsabilitzarà del seguiment del projecte, de les relacions amb la FJB i de donar assessorament a l'equip tècnic.

SISE.- Les despeses previstes derivades dels CCC es fixen en 3.800.000 pessetes, d'acord amb el pressupost que s'adjunta com a annex III. Aquestes despeses seran sufragades per una aportació de fins a 3.000.000.- pta. amb càrrec a les partides n.463.233.3 i 463.227.06 de l'estat de despeses del pressupost municipal vigent i per la pròpia FJB en un import no superior a les 800.000 pta.

SETE.- Qualsevol desviament en el pressupost respecte de les previsions avantdites provocarà una correcció proporcional a les aportacions esmentades, prèvia presentació i aprovació d'una liquidació final del projecte.

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
D E
C O R B E R A D E L L O B R E G A T

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

VUITE.- L'informe final dels CCC serà lliurat a l'Alcalde de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat durant el mes de desembre de 1998. En el mateix acte d'entrega la FJB en farà una exposició genèrica a tots els regidors que componen el ple de l'Ajuntament.

NOVE.- De qualsevol publicació, estudi o ponència escrita que faci referència a l'experiència dels CCC, realitzada per la FJB o pels membres de l'equip que ha portat a terme la direcció del projecte, se'n lliurarà una còpia a l'Ajuntament de Corbera de Llobregat.

I perquè consti, signen aquest document en el lloc i la data expressats a l'encapçalament.

L'ALCALDE,

Pere Alegrí i Navarro.

DIRECTOR FUNDACIO
JAUME BOFILL

Jordi Porta i Ribalta.

amex J

A J U N T A M E N T

DE

CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

En Marcel·lí Pons i Duat, SECRETARI DE L'AJUNTAMENT DE CORBERA DE LLOBREGAT, COMARCA DEL BAIX LLOBREGAT,

C E R T I F I C A : Que el PLE DE L'AJUNTAMENT, en sessió extraordinària celebrada el dia 22 d'octubre de 1998, amb el vot favorable de tretze Regidors, que representen la unanimitat, essent el nombre legal d'ells el de tretze i el d'assistents el de tretze, adoptà l'acord següent, a reserva dels termes que resultin de l'aprovació de l'Acta corresponent, de conformitat amb l'article 206 del Reglament d'Organització i Funcionament:

10. APROVACIO CONVENI COL.LABORACIO CONSELLS CIUTADANS.

Vist el conveni de col.laboració a formalitzar entre la Fundació Jaume Bofill i l'Ajuntament de Corbera de Llobregat per a la realització dels Consells Ciutadans.

Atès que ambdues parts, subscriptes del conveni, estan interessades a dur a terme en el municipi una experiència de participació ciutadana denominada consells ciutadans de Corbera de Llobregat, l'objectiu del qual pretèn genèricament una major participació ciutadana i, específicament l'elaboració d'un informe que reculli propostes per afrontar la situació creada per l'arribada d'immigrants d'origen magribí, en la direcció de facilitar la seva integració social i econòmica, evitar actituds racistes i establir ponts entre les dues cultures.

Atès l'article 3.d) LCAP que exclou de l'àmbit contractual administratiu els convenis de col.laboració que celebri l'administració amb persones físiques o jurídiques subjectes al dret privat sempre que el seu objecte no estigui comprès en els contractes administratius.

A proposta de la Tinència d'Alcaldia d'Ensenyament, Esports, Cooperació i Cultura, el ple de l'Ajuntament, una vegada informat els portaveus dels diferents grups respecte del resultat de les convocatòries dels ciutadans, acordà, per unanimitat, el següent:

PRIMER.- Aprovar el conveni de col.laboració a formalitzar entre la Fundació Jaume Bofill i el propi Ajuntament per a la realització dels Consells Ciutadans, document que s'adjunta a l'expedient i que es transcriu tot seguit:

REUNITS: D'una part el senyor PERE ALEGRI i NAVARRO, Alcalde-President de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat, especialment facultat per realitzar aquest acte pel Ple de l'Ajuntament en sessió de data 22 d'octubre

A J U N T A M E N T
D E
C O R B E R A D E L L O B R E G A T

· BAIX LLOBREGAT ·
· BARCELONA ·

SETE.- Qualsevol desviament en el pressupost respecte de les previsions avantdites provocarà una correcció proporcional a les aportacions esmentades, prèvia presentació i aprovació d'una liquidació final del projecte.

VUITE.- L'informe final dels CCC serà lliurat a l'Alcalde de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat durant el mes de desembre de 1998. En el mateix acte d'entrega la FJB en farà una exposició genèrica a tots els regidors que componen el ple de l'Ajuntament.

NOVE.- De qualsevol publicació, estudi o ponència escrita que faci referència a l'experiència dels CCC, realitzada per la FJB o pels membres de l'equip que ha portat a terme la direcció del projecte, se'n lliurarà una còpia a l'Ajuntament de Corbera de Llobregat.

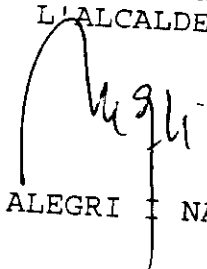
I perquè consti, signen aquest document en el lloc i la data expressats a l'encapçalament.

SEGON.- Facultar l'Alcalde-President o persona que legalment el substitueixi per a la signatura del conveni.

TERCER.- Autoritzar les despeses previstes fins a un màxim de 3.000.000.-pta. amb càrrec a les partides 463.233.03 i 463.227.06 de l'estat de despeses del pressupost municipal vigent.

I per a que consti als efectes oportuns, lliuro la present amb el Vist-i-plau del Sr. Alcalde-President, a CORBERA DE LLOBREGAT, 23 d'octubre de 1998.

Vist i Plau
L'ALCALDE,

PERE ALEGRI | NAVARRO.

Núm. Rgtr. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
D E
C O R B E R A D E L L O B R E G A T

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

ANNEX III. Pressupost dels Consells Ciutadans de Corbera

Participants	
Ciutadans	1.500.000
Dietes ponents	600.000
Desplaçaments	200.000
Manutenció	
Dinars	300.000
Esmorzars	75.000
Habilitació locals	100.000
Comunicacions	200.000
Material oficina	50.000
Mobiliari i maquinària	100.000
Edició dictamen	600.000
TOTAL	3.800.000

RESPOSTES AL QÜESTIONARI CONSELLS CIUTADANS DE CORBERA

Pregunta 01 : Creu que l'Ajuntament disposa de la informació suficient sobre la situació de la població magribí a Corbera ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
Si	11 45,8%	10 43,5%	9 36,0%	30 41,7%
No, cal informar-se	12 50,0%	12 52,2%	16 64,0%	40 55,6%
No, però no importa	1 4,2%			1 1,4%
nc		1 4,3%		1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 02: Considera que l'Ajuntament ha actuat fins ara correctament en l'acollida dels immigrants magribins ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	9 37,5%	13 56,5%	11 44,0%	33 45,8%
no, calien més	12 50,0%	8 34,8%	13 52,0%	33 45,8%
no, hi ha masses	1 4,2%			1 1,4%
nc	2 8,3%	2 8,7%	1 4,0%	5 6,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 03 : Els pressupostos d'un Ajuntament són, per definició, limitats. Pensa que l'Ajuntament ha de destinar diners del pressupostos municipal en actuacions sobre el tema de la immigració, encara que comporti reduccions en altres partides ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	18 75,0%	19 82,6%	22 88,0%	59 81,9%
no	5 20,8%	4 17,4%	2 8,0%	11 15,3%
nc	1 4,2%		1 4,0%	2 2,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 04.- Creu que l'Ajuntament hauria de destinar recursos a crear un centre d'acollida i orientació pels immigrants ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	22 91,7%	20 87,0%	21 84,0%	63 87,5%
no	2 8,3%	3 13,0%	1 4,0%	6 8,3%
nc			3 12,0%	3 4,2%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 05: Considera que l'existència d'una persona dedicada professionalment a tasques de 'mediació cultural', com a interlocutor de les persones migrades, és...

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
Molt necessària	17 70,8%	9 39,1%	11 44,0%	37 51,4%
necessària	7 29,2%	11 47,8%	14 56,0%	32 44,4%
poc necessària		3 13,0%		3 4,2%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 06: En cas d'existir aquesta figura de 'mediació cultural', considera que és necessari que conegui la llengua majoritària de les persones immigrades?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si absolutament	15 62,5%	9 39,1%	9 36,0%	33 45,8%
si, seria preferible	8 33,3%	13 56,5%	14 56,0%	35 48,6%
no, no és imprescindible	1 4,2%	1 4,3%	1 4,0%	3 4,2%
nc			1 4,0%	1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 07: Creu que l'Ajuntament hauria de professionalitzar els cursos de llengua destinats a persones immigrades tot assumint el cost de professors/res i dels materials?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	20 83,3%	18 78,3%	20 80,0%	58 80,6%
no	1 4,2%	5 21,7%	3 12,0%	9 12,5%
nc	3 12,5%		2 8,0%	5 6,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 08: Si calgués prioritzar, quina llengua caldria ensenyar preferentment a les persones immigrades ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
català	13 54,2%	3 13,0%	7 28,0%	23 31,9%
castellà	6 25,0%	19 82,6%	17 68,0%	42 58,3%
nc	5 19,8%	1 4,3%	1,00 4,0%	7 9,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 09: En cas d'existir una persona que fes la funció de 'mediació cultural', creu que aquesta hauria de ser...

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
magribí	6 25,0%	6 26,1%	6 24,0%	18 25,0%
ha de conèixer la llengua seva	17 70,8%	15 65,2%	18 72,0%	50 69,4%
no importa ni llengua ni origen	1 4,2%	1 4,3%	1 4,0%	3 4,2%
nc		1 4,3%		1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 10: Creu que els serveis que ofereix l'Ajuntament haurien d'organitzar-se específicament pel col·lectiu d'immigrants o per contra no caldria fer cap distinció entre població autòctona i la immigrada ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
serveis separats	2 8,3%	1 4,3%	4 16,0%	7 9,7%
separats, en funció	8 33,3%	6 26,1%	5 20,0%	19 26,4%
servei únic	13 54,2%	16 69,6%	15 60,0%	44 61,1%
nc	1 4,2%		1 4,0%	2 2,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 11 : En quins casos creu que hi ha d'haver serveis separats ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
quins casos serveis específics				
formació d'adults	9 37,5%	4 17,4%	7 28,0%	20 27,8%
oficina d'acollida i assessorament		6 26,1%	6 24,0%	12 16,7%
nc	15 62,5%	13 56,5%	12 48,0%	40 55,6%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 12: Creu que els serveis de l'Ajuntament han de ser per a tots els immigrants o només pels regularitzats ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
per a tothom	19 79,2%	18 78,3%	22 88,0%	59 81,9%
només pels legals	4 16,7%	5 21,7%	1 4,0%	10 13,9%
nc	1 4,2%		2 8,0%	3 4,2%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 13: Suposant que hagués d'escollir una opció: Quin dels col·lectius següents creu que requereix, dintre de la població immigrada, una atenció especial

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
joves	5 20,8%	3 13,0%	4 16,0%	12 16,7%
dones		5 21,7%		5 6,9%
nens	2 8,3%		6 24,0%	8 11,1%
el col·lectiu en general	16 66,7%	15 65,2%	15 60,0%	46 63,9%
nc	1 4,2%			1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 14: Creu que l'Ajuntament ha de destinar recursos per l'aprenentatge de l'idioma amb aquells escolars amb dificultats

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, tot i no tenir competències	20 83,3%	15 65,2%	14 56,0%	49 68,1%
no	3 12,5%	8 34,8%	10 40,0%	21 29,2%
nc	1 4,2%		1 4,0%	2 2,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 15: Ha de fomentar l'ajuntament l'associacionisme entre els immigrants, oferint per exemple un local

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, especialment entre les dones	4 16,7%	2 8,7%	8 32,0%	14 19,4%
si, pel conjunt de la població	10 41,7%	8 34,8%	9 36,0%	27 37,5%
no	7 29,2%	12 52,2%	7 28,0%	26 36,1%
nc	3 12,5%	1 4,3%	1 4,0%	5 6,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 16: Creu que a Corbera hauria d'existir una 'Xarxa Permanent de Coordinació' entre les diferents institucions del municipi que treballen en el camp de la immigració ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, seria molt útil	13 54,2%	7 30,4%	12 48,0%	32 44,4%
si seria útil	10 41,7%	15 65,2%	11 44,0%	36 50,0%
no seria massa útil	1 4,2%			1 1,4%
seria inútil		1 4,3%	1 4,0%	2 2,8%
nc			1 4,0%	1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 17.- Creu que l'existència d'una mesquita a Corbera seria...

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
molt positiva	4 16,7%	1 4,3%	4 16,0%	9 12,5%
positiva	16 66,7%	9 39,1%	8 32,0%	33 45,8%
bastant negativa	1 4,2%	2 8,7%	4 16,0%	7 9,7%
molt negativa		2 8,7%	1 4,0%	3 4,2%
nc	3 12,5%	9 39,1%	8 32,0%	20 27,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 1701: Per quins motius

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
Positiu: lloc reunió	7 29,2%	5 21,7%	1 4,0%	13 18,1%
Positiu: respecte creences religioses i culturals	6 25,0%	5 21,7%	9 36,0%	20 27,8%
Positiu: facilita lideratge (iman)	1 4,2%			1 1,4%
Negatiu: perill guettització	1 4,2%	3 13,0%	2 8,0%	6 8,3%
nc	9 37,5%	10 43,5%	13 52,0%	32 44,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 18: Creu que els veïns de Corbera acollirien positivament una mesquita ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	6 25,0%	3 13,0%	5 20,0%	14 19,4%
no	4 16,7%	11 47,8%	7 28,0%	22 30,6%
indiferents	7 29,2%	8 34,8%	7 28,0%	22 30,6%
nc	7 29,2%	1 4,3%	6 24,0%	14 19,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 19: Creu que l'Ajuntament ha d'impulsar o recolzar programes de sensibilització per la població de Corbera en relació a la immigració ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
molt positiu	11 45,8%	8 34,8%	9 36,0%	28 38,9%
positiu	12 50,0%	13 56,5%	15 60,0%	40 55,6%
no seria massa	1 4,2%	2 8,7%		3 4,2%
nc			1 4,0%	1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 20: Considera necessària l'existència de persones voluntàries per treballar en activitats i serveis per immigrants ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, l'ajuntament ha de donar suport	22 91,7%	18 78,3%	17 68,0%	57 79,2%
si, sense suport de l'ajuntament	2 8,3%	2 8,7%	4 16,0%	8 11,1%
cal tendir a la professionalització		3 13,0%	3 12,0%	6 8,3%
nc			1 4,0%	1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 21 : Creu que a Corbera es produeixen actituds racistes ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, sovint		6 26,1%	3 12,0%	9 12,5%
si, però aïlladament	16 66,7%	11 47,8%	15 60,0%	42 58,3%
no	3 12,5%	4 17,4%	3 12,0%	10 13,9%
nc	5 20,8%	2 8,7%	4 16,0%	11 15,3%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 22 : Creu que la població Immigrada hauria de posar més de la seva part per assegurar una bona convivència ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	23 95,8%	19 82,6%	23 92,0%	65 90,3%
no		1 4,3%	1 4,0%	2 2,8%
nc	1 4,2%	3 13,0%	1 4,0%	5 6,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 24: Creu que en un futur les actituds racistes a Corbera poden aparèixer o incrementar-se ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, segur	1 4,2%	2 8,7%	1 4,0%	4 5,6%
si, probable	15 62,5%	15 65,2%	17 68,0%	47 65,3%
improbable	4 16,7%	4 17,4%	3 12,0%	11 15,3%
nc	4 16,7%	2 8,7%	4 16,0%	10 13,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 25: Opina que la presència de magribins ha comportat problemes d'ordre públic en els carrers i les places de Corbera ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, sovint			1 4,0%	1 1,4%
si, però aïlladament	8 33,3%	14 60,9%	9 36,0%	31 43,1%
no	11 45,8%	8 34,8%	11 44,0%	30 41,7%
nc	5 20,8%	1 4,3%	4 16,0%	10 13,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 26: Creu que la policia municipal ha de demanar sistemàticament la documentació als magribins residents a Corbera ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	3 12,5%	3 13,0%	7 28,0%	13 18,1%
no	19 79,2%	19 82,6%	15 60,0%	53 73,6%
nc	2 8,3%	1 4,3%	3 12,0%	6 8,3%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 27: Creu que l'organització per part de l'Ajuntament de cursos d'inserció laboral per persones immigrades és una qüestió :

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
molt important	6 25,0%	5 21,7%	7 28,0%	18 25,0%
important	17 70,8%	12 52,2%	16 64,0%	45 62,5%
poc important		4 17,4%	2 8,0%	6 8,3%
innecessari		2 8,7%		2 2,8%
nc	1 4,2%			1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 28: Creu que l'Ajuntament i el CAP haurien d'impulsar campanyes d'educació sanitària i d'informació sobre el funcionament dels serveis d'atenció primària, destinades a la població magribina.

	numero identificació grup		Total
	2,00	3,00	
molt importants	16 69,6%	18 72,0%	34 70,8%
importants	6 26,1%	7 28,0%	13 27,1%
poc importants	1 4,3%		1 2,1%
Total	23 100,0%	25 100,0%	48 100,0%

Pregunta 29.- Creu que la població autòctona hauria de posar més de la seva part per assegurar una bona convivència entre autòctons i immigrants

	numero identificació grup		Total
	2,00	3,00	
si	17 73,9%	18 72,0%	35 72,9%
no	5 21,7%	3 12,0%	8 16,7%
nc	1 4,3%	4 16,0%	5 10,4%
Total	23 100,0%	25 100,0%	48 100,0%

Pregunta 31: Creus que caldria endegar iniciatives adreçades als homes magribins per donar a conèixer les pautes de relació home-dona que hi ha al nostre país ?

	numero identificació grup		Total
	2,00	3,00	
si. l'ajuntament	5 21,7%	1 4,0%	6 12,5%
si. teixit associatiu	8 34,8%	5 20,0%	13 27,1%
només si ho demanen	7 30,4%	9 36,0%	16 33,3%
en cap cas	3 13,0%	7 28,0%	10 20,8%
nc		3 12,0%	3 6,3%
Total	23 100,0%	25 100,0%	48 100,0%

Pregunta 32: Creu que cal un esforç complementari, també econòmicament, per assegurar la participació dels infants immigrants en les activitats extraescolars?

	numero identificació grup		Total
	2,00	3,00	
si. l'ajuntament	3 13,0%	7 28,0%	10 20,8%
Si. Però l'AMPA	17 73,9%	15 60,0%	32 66,7%
no cal	2 8,7%	3 12,0%	5 10,4%
nc	1 4,3%		1 2,1%
Total	23 100,0%	25 100,0%	48 100,0%

Pregunta 33 : Creu que prioritzar des de l'Ajuntament la creació d'una escola d'adults, amb activitats per a immigrants, seria:

	numero identificació grup		Total
	2,00	3,00	
molt necessària	8 34,8%	13 52,0%	21 43,8%
necessària	12 52,2%	11 44,0%	23 47,9%
poc necessària	2 8,7%	1 4,0%	3 6,3%
nc	1 4,3%		1 2,1%
Total	23 100,0%	25 100,0%	48 100,0%

Pregunta A : Creu que la informació que ha rebut de la situació dels immigrants a Corbera és proporcionada en relació a la informació sobre experiències en d'altres municipis ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
informació equilibrada	11 45,8%	13 56,5%	10 40,0%	34 47,2%
desequilibrada a favor de fora	11 45,8%	9 39,1%	13 52,0%	33 45,8%
desequilibrada a favor de		1 4,3%		1 1,4%
nc	2 8,3%		2 8,0%	4 5,6%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta C: Com valora l'actuació de l'equip organitzador del Consell ?

		numero identificació grup			Total
		1,00	2,00	3,00	
molt positiva		19	14	11	44
		79,2%	60,9%	44,0%	61,1%
bastant positiva		5	8	12	25
		20,8%	34,8%	48,0%	34,7%
ni positiva ni negativa			1	1	2
			4,3%	4,0%	2,8%
nc				1	1
				4,0%	1,4%
Total		24	23	25	72
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Pregunta E: Creu que la qüestió de la immigració ha estat un tema adequat per debatre en el Consell Ciutadà de Corberà ?

		numero identificació grup			Total
		1,00	2,00	3,00	
immigració, tema adequat?	si	22	22	23	67
		91,7%	95,7%	92,0%	93,1%
	no	2	1		3
		8,3%	4,3%		4,2%
nc				2	2
				8,0%	2,8%
Total		24	23	25	72
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Pregunta G01 : Quins temes li semblarien interessants, en cas de repetir l'experiència

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
sistema educatiu	2 8,3%	1 4,3%		3 4,2%
serveis municipals	1 4,2%			1 1,4%
planejament urbanistic	7 29,2%	7 30,4%	8 32,0%	22 30,6%
transport	2 8,3%	2 8,7%	1 4,0%	5 6,9%
serveis sanitaris	1 4,2%	1 4,3%		2 2,8%
aprofundir en el tema immigració	2 8,3%		1 4,0%	3 4,2%
serveis culturals, d'oci i esport	3 12,5%	2 8,7%		5 6,9%
joves: situació i serveis	1 4,2%		1 4,0%	2 2,8%
drogodependències		3 13,0%	1 4,0%	4 5,6%
mercat laboral		2 8,7%	1 4,0%	3 4,2%
medi ambient		1 4,3%		1 1,4%
problemes d'habitatge			2 8,0%	2 2,8%
pressupostos			1 4,0%	1 1,4%
nc	5 20,8%	4 17,4%	9 36,0%	18 25,0%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta G02: Quins temes li semblarien interessants, en cas de repetir l'experiència.

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
sistema educatiu		1 4,3%		1 1,4%
formació ocupacional	1 4,2%	1 4,3%		2 2,8%
serveis municipals		1 4,3%	1 4,0%	2 2,8%
planejament urbanístic	5 20,8%	1 4,3%		6 8,3%
transport	1 4,2%	5 21,7%	3 12,0%	9 12,5%
serveis culturals, d'oci i esport	3 12,5%	2 8,7%		5 6,9%
joves: situació i serveis	4 16,7%	1 4,3%	1 4,0%	6 8,3%
drogodependències			1 4,0%	1 1,4%
medi ambient		2 8,7%		2 2,8%
associacionisme			4 16,0%	4 5,6%
solidaritat			1 4,0%	1 1,4%
nc	10 41,7%	9 39,1%	14 56,0%	33 45,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta G03: Quins temes li semblarien interessants, en cas de repetir l'experiència

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
sistema educatiu	1 4,2%	2 8,7%	2 8,0%	5 6,9%
serveis municipals		1 4,3%		1 1,4%
planejament urbanístic			2 8,0%	2 2,8%
transport		2 8,7%	1 4,0%	3 4,2%
serveis sanitaris		1 4,3%		1 1,4%
correus	1 4,2%		1 4,0%	2 2,8%
drogodependències		1 4,3%		1 1,4%
medi ambient			1 4,0%	1 1,4%
associacionisme		1 4,3%		1 1,4%
nc	22 91,7%	15 65,2%	18 72,0%	55 76,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

DICTAMEN

CONSELLS CIUTADANS DE CORBERA

Octubre-deseembre 1998.

Index

Presentació	1
Informe	
1.- Orígens Consells Ciutadans de Corbera	4
2.- Els Participants	15
Dictamen	
3.- Dictàmen Ciutadà: Els resultats	28
Annexes	43
Els Consells Ciutadans: apunts introductoris	44
El qüestionari dels Consells de Corbera	51
Els Participants	60
Documents diversos	62
Els resultats per Consells en taules	74

Presentació

Teniu entre les mans l'informe dels Consells Ciutadans de Corbera. Amb aquest informe culmina aquesta experiència de participació que des del mes d'octubre ha viscut el municipi. Aquest informe consta de 3 grans capítols. El més important és, precisament, el capítol 3, on es recull el dictamen dels participants amb les recomanacions sobre les prioritats que l'Ajuntament ha de considerar en les seves actuacions per donar resposta a les demandes aparegudes en el poble arran del fenomen migratori. És important remarcar en aquest punt que les recomanacions sorgides dels Consells Ciutadans no són d'obligat compliment per part del govern del municipi (no hi ha cap llei que així ho expliciti), però sí que responen a la voluntat dels governants d'assumir-les i de considerar-les seriosament en el disseny de les actuacions municipals en aquest àmbit. Aquest capítol va ser treballat per una comissió de participants, escollits en cada un dels Consells per la resta de participants. Les persones integrants d'aquesta Comissió varen rebre la confiança de la resta de participants i donant compliment al mandat, han supervisat el dictamen amb l'objectiu que allò recollit fos fidel representació de la voluntat expressada en els Consells Ciutadans de Corbera.

Els capítols 1 i 2, recullen diversos aspectes del procés organitzatiu, i a diferència del capítol 3, la responsabilitat en el contingut dels mateixos no és dels participants sinó de l'equip organitzador. En l'apartat d'annexes trobareu recollits els principals documents generats arran de la celebració dels Consells Ciutadans de Corbera (correspondència, conveni de col·laboració, actes de l'Ajuntament...), el qüestionari que va servir per elaborar el dictamen (capítol 3), tots els resultats de l'enquesta en base a cada Consell i una explicació metodològica sobre què són els Consells, antecedents i finalitats d'aquesta metodologia participativa.

Finalment, resta agrair a tots els que han fet possible aquesta experiència. Òbviament en primer lloc als participants que han donat sentit als Consells Ciutadans, i el nom dels quals també els trobareu en l'apartat d'annexes. Als

tècnics i experts, de Corbera i de fora del municipi, que van voler compartir el seu coneixement i experiències amb els participants. Als tècnics de l'Ajuntament que han facilitat el treball a l'equip organitzador i als polítics de Corbera, de l'equip de govern i de l'oposició, que van apostar a través dels Consells Ciutadans per trobar noves vies de participació ciutadana. I en darrer lloc, a l'equip organitzador que més enllà del que tenien obligació van dedicar temps i ganes a fer possible l'experiència participativa de Corbera.

Jordi Sànchez

Fundació Jaume Bofill

Gener 1999.

COMISSIÓ DE PARTICIPANTS¹

Jesús Campoy
Lluís Cots
Pilar Garcia
Cristina López
Rosa Maria Martín
Olga Méndez
Francisco Moreno
Carme Pérez
Dolors Roig
Rosana San
Delia Timoteo
Maria José Vázquez

EQUIP COORDINADOR²

Montserrat Mora
Laia Moreno
Toni Salvadó
Jordi Sànchez (coordinador)

---

¹ Aquesta Comissió va ser escollida per la resta de participants amb el mandat de supervisar el dictamen final. Aquesta dictamen és el que trobareu en el capítol 3.

² Aquest equip ha tingut en determinats moments l'assessorament de Josep Maria Vallès (catedràtic Ciència Política UAB), Joan Font (professor Ciència Política UAB) i Teresa Climent (Fundació Serveis de Cultura Popular)

1.- Els orígens dels Consells Ciutadans de Corbera

1.1.- Els nous escenaris arran dels fenòmens migratoris

Com en d'altres municipis de Catalunya, i especialment del Baix Llobregat, Corbera ha vist com en els darrers anys s'incrementava la presència de persones (en molts casos famílies) provinents de països d'altres continents. En el cas que ens ocupa, l'origen d'aquestes persones és majoritàriament el Marroc. Com sol ser habitual en aquest tipus de processos migratoris, l'arribada d'aquestes persones i de les mateixes famílies ha estat desordenada i sovint mancada d'un mínim de garanties que els hi permetés fer front a un present i un futur amb uns mínims de benestar i qualitat de vida com el que gaudeix la major part de població autòctona.

La presència d'aquestes persones és avui una realitat que interpel·la a persones i institucions del nostre país. Els interrogants que s'obren a partir d'aquests processos són molts i apunten en diverses direccions. El primer i possiblement el més important ja ha estat apuntat anteriorment i el podem situar en com assegurar els mínims de benestar pels nouvinguts. Donar resposta a aquesta qüestió vol dir parlar de serveis socials, de sanitat, de treball, d'habitatge, d'ensenyament, i de tantes altres polítiques i serveis que molt sovint no arriben satisfactòriament a aquestes persones. Però no és aquest l'únic interrogant. Un segon el podem situar en el contrast que es produeix en aquells espais territorials on conviuen persones de tradicions i referències culturals (en sentit ampli) tant diversos. D'entrada apareix el repte del respecte a la diversitat, en totes direccions, i que és una condició indispensable per garantir uns futurs no conflictius. Però més enllà del respecte, caldrà acceptar que el contacte entre dues comunitats culturals amb actituds prou diferents portarà a l'intercanvi i a un diàleg i interaccions (volgudes o no) de forma inevitable. En aquest escenari el respecte pot ser considerat un aspecte necessari, però possiblement no suficient.

1.2.- Buscant possibles respostes. Promovent la participació.

Donar respostes a aquestes qüestions és una responsabilitat de tota la societat i especialment de les institucions públiques. És possiblement per això que l'Ajuntament de Corbera va creure oportú obrir una experiència de participació ciutadana, mitjançant les tècniques dels Consells Ciutadans, amb l'objectiu de rebre un dictamen ciutadà amb les orientacions i recomanacions oportunes per encarar les respostes del municipi als reptes que plantegen els nous escenaris creats arran de l'arribada a Corbera de persones i famílies del nord d'Àfrica.

1.2.1.- Primers contactes

Amb aquesta voluntat l'Ajuntament de Corbera, a través del seu regidor Sr. Ferran Royo, el 20 d'abril de 1998 entren en contacte amb la Fundació Jaume Bofill per plantejar aquesta possibilitat. La Fundació Jaume Bofill té en la innovació democràtica una de les seves línies prioritàries d'actuació, i en els Consells Ciutadans, un dels programes on s'hi destinen esforços humans i recursos econòmics.

Després del primer contacte, realitzat a la seu de la Fundació Jaume Bofill, es va obrir un període de reflexió per valorar fins a quin punt la qüestió plantejada com a tema de debat era oportuna i encertada per ser tractada amb aquesta metodologia. En un primer moment els experts de la Fundació Jaume Bofill van manifestar les reserves a aquest tema donat que en totes les experiències més properes de convocatòria de Consells Ciutadans els temes tractats tenien a veure amb polítiques urbanístiques o bé amb infraestructures diverses (polisportius, centres culturals...). Les reserves, de fet, venien més per la novetat de tractar amb aquesta metodologia temes on el subjecte directe eren persones i col·lectius humans. Després de reflexionar i de veure l'interès dels responsables municipals en posar aquesta qüestió a debat, es va arribar a la conclusió des de l'equip d'experts que no hi havia aparentment cap impediment metodològic per tractar aquesta qüestió i que de fet algunes experiències

internacionals, per exemple al Regne Unit, s'havien realitzat amb l'objectiu de recollir propostes en polítiques i serveis que també tenen a col·lectius humans com a centre (política sanitària i seguretat social, per exemple).

Aclarit aquest punt es va fer una reunió el 20 de maig de 1998 entre l'equip de govern i la direcció i els experts de la Fundació Jaume Bofill on es van tractar tant les qüestions metodològiques com les de procediment, així com els criteris que calia fossin assumits des de l'Ajuntament per assegurar que l'experiència de participació ciutadana es realitzés amb totes les garanties de neutralitat, objectivitat i transparència. Després d'aquesta reunió i de rebre la conformitat a les qüestions plantejades, es va procedir a la primera demanda posada des de la Fundació Jaume Bofill, i que va ser la convocatòria d'una reunió amb representants de tots els grups polítics de Corbera amb presència a l'Ajuntament. Aquesta reunió (17 de juny de 1998) era, de fet, determinant ja que sense un acord de tots els grups la Fundació Jaume Bofill no hagués assumit la responsabilitat de dirigir els Consells Ciutadans de Corbera. La reunió amb els diversos representants va servir per explicar que eren i com funcionaven els Consells Ciutadans, per lliurar documentació al respecte, per discutir l'oportunitat del tema proposat en el cas de Corbera i per aclarir qualsevol pregunta o dubte que els regidors poguessin tenir.

1.2.2.- Formalització dels acords. Preparatius dels Consells.

D'aquestes trobades en va sortir l'acord de realitzar l'experiència de Consells Ciutadans a Corbera durant els mesos d'octubre i novembre de 1998. Aquest acord es va formalitzar amb la signatura d'un Conveni de col·laboració entre l'Ajuntament i la Fundació. Es va preveure la realització de tres Consells, amb una assistència a cada Consell d'unes 25 persones. El pressupost previst es va situar en un màxim de 3.800.000 de pessetes, dels quals l'Ajuntament n'aportava el 70% i la Fundació el 30% restant. Aquest pressupost és molt inferior a experiències metodològiques similars, per exemple els costos dels Jurats Populars, i ve a confirmar que, contràriament a algunes crítiques rebudes, els costos de realització dels Consells Ciutadans no tenen perquè ser desorbitats, especialment si els posem en relació amb d'altres partides

municipals. De fet, les despeses reals, han estat inferiors en un milió i mig de pessetes a les pressupostades.

L'oficina dels Consells Ciutadans de Corbera va estar en funcionament des del 15 de setembre fins al dia després de la realització del segon i del tercer Consell (5,6 i 7 de novembre de 1998) i va estar ubicada a les antigua casa del mestre, al carrer Jaume Balmes, 3.

Durant els mesos de juliol, l'equip de la Fundació Jaume Bofill va realitzar uns primers contactes amb algunes de les persones que podien aportar informació per a la preparació dels Consells. Així, es va produir unes primeres converses amb el regidor Ferran Royo, amb la Sra. Alejandra Rodríguez, i amb el mossèn de Corbera.

1.2.3.- Selecció aleatòria dels participants potencials i reunions amb el teixit associatiu

El dia 8 de setembre es va procedir a la selecció aleatòria dels ciutadans majors de 16 anys i residents a Corbera. La selecció (com s'explica en el capítol 3) es va fer en cinc grups de 81 persones i va ser assistida pel secretari de l'Ajuntament (veure annex), amb la presidència del Sr. Alcalde i de quatre regidors. Posteriorment, i veient els imprevistos que van aparèixer en la comunicació amb els ciutadans escollits (veure capítol 3), es va decidir fer una nova selecció de 150 persones.

1.2.4.- Confecció del programa d'experts

Paral·lelament a la tramesa de cartes a les persones seleccionades (15 de setembre), es va convocar una reunió amb les associacions del municipi el dia 28 de setembre a les 20 hores al Centre Cívic. D'aquesta reunió, a la qual hi van assistir una trentena llarga de persones, representants d'associacions molt diverses (culturals, veïnals, de propietaris, de pares...) es va donar la informació dels Consells i es va convidar a participar en l'experiència, ja fos donant idees sobre informació a donar i aspectes a tractar al llarg dels Consells

o bé participant com a ponents. De la reunió en va sortir la proposta d'incorporar la qüestió escolar (a través dels professionals i dels pares) i el compromís per part de l'associació Corbera Solidària de participar com a informants en les sessions del Consell. Per donar mandat al que va sortir a la reunió, l'equip organitzador va decidir dedicar mitja jornada de les sessions dels Consells, a la informació, el debat i la reflexió sobre la presència a l'escola d'infants de famílies immigrades. Per això es va decidir buscar una referència externa a Corbera (Escola Jaume Balmes, de Vic) i assegurar la presència dels professionals de l'escola del municipi i de l'equip de compensatòria del Baix Llobregat (professionals del Departament d'Ensenyament dedicats a donar suport als infants, a les famílies i als professionals d'aquelles escoles on hi ha presència d'infants i joves d'altres països, amb l'objectiu d'assegurar una bona marxa de l'escolar).

Durant la primera quinzena d'octubre es va anar perfilant els experts que participarien en les sessions dels Consells Ciutadans. El temps disponible no era excessiu (unes 20 hores durant els dos dies i mig de realització dels Consells) i calia assegurar una informació plural i contrastada i a la vegada deixar temps pel debat. Per intentar centrar el debat i evitar la dispersió d'idees i d'informació, l'equip organitzador va decidir centrar els esforços dels Consells en els àmbits de: a) serveis socials b) l'escola c) les relacions interpersonals. Els Consells anaven precedits d'una sessió metodològica sobre el funcionament dels Consells i d'una sessió introductòria al fenomen de la immigració i a les conseqüències socials i culturals que la immigració comporta. L'objectiu de l'equip era que per cada temàtica tractada els participants tinguessin informació de persones expertes del municipi, amb l'objectiu que aportessin el màxim de dades i informació referida a Corbera, i de persones de fora el municipi, amb l'objectiu que coneguessin altres realitats amb problemàtiques similars a les que a Corbera es plantegen. També era objectiu de l'equip organitzador assegurar la presència de persones immigrades residents a Corbera. En aquest punt, però, les dificultats foren dobles. El primer obstacle va ser obtenir noms de possibles homes i dones residents a Corbera i d'origen magrebí per tal d'entrar en contactes amb ells i intentar assegurar la seva presència com a 'informants' als Consells. La inexistència d'una xarxa

organitzada d'aquest col·lectiu, juntament amb la manca d'informació que a l'Ajuntament es disposava sobre persones a les quals ens podíem adreçar, va dificultar molt aquest primer pas. Finalment, es va poder arribar a dues persones i amb elles (Sra. Alejandra Rodríguez i Sr. Said Hamad) es va intentar accedir a d'altres persones. El resultat, però, va ser molt pobre i finalment només aquestes dues persones van assistir com a 'informants' del col·lectiu magribí a les sessions dels Consells. La poca presència de persones magribins va ser el punt que més insatisfet va deixar a l'equip organitzador i de fet el que més varen lamentar els participants en els Consells. Aquesta mancança va ser només parcialment compensada amb la presència de Imed Laiti a la primera sessió introductòria del Consells.

La presència institucional de l'Ajuntament es va assegurar a partir de dues sessions. La primera, amb l'assistència de la Regidora responsable de Serveis Socials (Montserrat Isern), i amb la mateixa Assistenta Social (Montserrat Acero). La segona amb la taula rodona el dissabte al matí on estaven invitades totes les formacions polítiques amb representació a l'Ajuntament. L'objectiu d'aquesta taula rodona era oferir el punt de vista de cada organització sobre què i com calia fer a Corbera per garantir una bona integració de les persones immigrades.

El 14 d'octubre, a les 20 hores, es va realitzar una última reunió entre l'equip organitzador i els representants de tots els grups municipals. La reunió va servir per explicar en quina fase es trobaven els preparatius i també per donar comptes de les dificultats de comunicació entre l'equip i les persones seleccionades, bàsicament atribuïbles als retards en el servei de Correus. Aquesta reunió també va servir per invitar a tots els portaveus a assistir a l'última de les sessions de cada Consell per participar a la taula rodona que s'havia previst.

1.2.5.- Aprovació per unanimitat dels Consells Ciutadans i celebració del primer Consell (cronogrames del 1r i del 2n i 3r Consells)

El dia 22 d'octubre, en sessió extraordinària, el Ple de l'Ajuntament va aprovar per unanimitat dels treze regidors, el conveni de col·laboració que donava llum verda formal als Consells Ciutadans. El primer Consell es va celebrar el mateix dia 22, 23 i 24 d'octubre. Com sol ser habitual en aquesta metodologia aquest Consell tenia la funció afegida de servir com a prova de funcionament davant els altres dos Consells que es van celebrar simultàniament al cap de quinze dies, concretament el 5, 6 i 7 de novembre. Els participants del primer Consell van donar un seguit de suggeriments per a ser incorporats en el segon i tercer Consells. Així, es va modificar algunes de les intervencions previstes, reforçant algunes en l'àmbit de l'escola i reduint algunes de les experiències externes al municipi. Malgrat les indicacions donades pels participants d'aquest primer Consell, no es va aconseguir en el segon Consell una major presència de residents a Corbera d'origen magribí ni tampoc una presència de persones qualificades per informar de les noves problemàtiques aparegudes en els serveis d'Assistència Primària arran de les necessitats de la població immigrada. Aquest segon aspecte va ser molt parcialment tractat en el segon i tercer Consell, donat que alguns dels participants tenien experiència professional en aquest sector. Gràcies a la bona voluntat d'aquestes persones es va fer una molt breu intervenció que va donar lloc a introduir en el qüestionari un pregunta. arran del debat originat. Malgrat tot, hi ha la consciència per part de l'equip organitzador que aquest és un tema important, però insuficientment tractat i que mereix una atenció prioritària per part de l'Ajuntament.

Els cronogrames següents, mostren les intervencions realitzades en cada un dels Consells, així com l'horari en cada cas.

CONSELLS CIUTADANS CORBERA

Lloc de celebració: **Centre Cultural Antiques escoles** , carrer Major 16, i **Castell de Corbera**, carrer Major 4. Corbera Alta

SESSIONS DE TREBALL I DELIBERACIÓ

CONSELL 1

DIJOUS 22 OCTUBRE	DIVENDRES 23 OCTUBRE	DISSABTE 24 OCTUBRE
<p>9h Recepció 9'30 h. Presentació a càrrec Pere Alegri, alcalde Corbera. 9'45 h. Metodologia 10'30h Imed Laili Hsaibi, Introducció general 12'h. Isabel Acero, assistent social de Corbera i Montserrat Isern, regidora de serveis socials</p>	<p>10h. Paulina Fernández 'Associació Atenea', Mercé Anguera, associació Corbera Solidària Alejandra Rodríguez, comunitat magrebina resident a Corbera Said Hamad Mimón, comunitat magrebina residents a Corbera Fatima Hamed, comunitat magrebina resident a Corbera 12h. Mima Sants, de l'associació Gramc</p>	<p>9'30 h. Taula rodona partits 11'30h. Enquesta Valoració 12'h. Vermouth valoració</p>
<p>15'00h. Montse Muñoz, assistent social Olesa de Montserrat 17'00h. Josep Mª Navarro, Desenvolupament Comunitari</p>	<p>15'h.- Cristina Vargas, Escola Jaume Balmes de Corbera Elisa Torres, Coordinadora Pedagògica de l'Institut Ensenyament Secundari de Corbera 17h.- Carme Roquer, antiga directora de l'escola Jaume Balmes de Vic</p>	

CONSELL 2

DIJOUS 5 NOVEMBRE	DIVENDRES 6 NOVEMBRE	DISSABTE 7 NOVEMBRE
<p>9h Recepció 9'15 h. Presentació a càrrec Pere Alegre, alcalde Corbera. 9'30 h. Metodologia 10'h Imed Laiti Hsaibi, Introducció general 12'h. Isabel Acero, assistent social de Corbera i Montserrat Isern, regidora de serveis socials 15'00h. Montse Muñoz, Ajuntament Olesa de Montserrat 17'00h. Mercè Anguera, associació Corbera Solidària</p>	<p>10h. Paulina Fernández, Associació Atenea', Alejandra Rodriguez, comunitat magrebina resident a Corbera Said Hamad Mimón, comunitat magrebina resident a Corbera Fatima Hamed, comunitat magrebina resident a Corbera 11'30h. Cafè 11'45h. Mima Sants, de l'associació GRAMC 15'h.- Elisa Torres, Coordinadora Pedagògica de l'Institut Ensenyament Secundari de Corbera Elisa Domènech, equip compensatòria Baix Llobregat 17h.- Carme Roquer, antiga directora de l'escola Jaume Balmes de Vic</p>	<p>10h. Taula rodona partits de Corbera 11'30h. Enquesta avaluació 12'15h. Vermouth</p>

CONSELL 3

DIJOUS 5 DE NOVEMBRE	DIVENDRES 6 DE NOVEMBRE	DISSABTE 7 DE NOVEMBRE
<p>9' Recepció. Metodologia 9'15 Presentació a càrrec Pere Alegre, alcalde Corbera 9'30 Metodologia 10 h.- Isabel Acero, assistent social de Corbera i Montserrat Isern, regidora de serveis socials 11'30 Cafè 11'45 Imed Laiti Hsaibi, Introducció general 15'00h. Mercè Anguera, associació Corbera Solidària 17'00h. Montse Muñoz, Ajuntament Olesa de Montserrat</p>	<p>10h. Mima Sants, Associació GRAMC 11'30h. Cafè 11'45h Paulina Fernández 'Associació Atenea', Rodriguez, comunitat magrebina resident a Corbera Said Hamad Mimón, comunitat magrebina resident a Corbera Fatima Hamed, comunitat magrebina resident a Corbera 15'h.- Carme Roquer, antiga directora de l'escola Jaume Balmes de Vic 17h.- Elisa Torres, Coordinadora Pedagògica de l'Institut Ensenyament Secundari de Corbera Elisa Domènech, equip compensatòria Baix Llobregat</p>	<p>10h. Taula rodona partits de Corbera 11'30h. Enquesta avaluació 12'15h. Vermouth</p>

1.3.- El Pressupost dels Consells Ciutadans de Corbera

Com ja s'ha dit anteriorment, el pressupost inicial es va preveure sobre un màxim de despesa de 3.800.000 de pessetes. Donat que les despeses quedaven assumides en un 70% per l'Ajuntament i en un 30% restant per la Fundació Jaume Bofill, l'Ajuntament va prendre l'acord de reservar dels pressupostos municipals una partida de 3.000.000 de pessetes.

Participants	854.550
Dinars i esmorzars	275.309
Material divers (Correus,...)	110.000
Equip tècnic (ponents, secretariat, desplaçaments...)	1.068.342
Còpies Informe Final	10.000
TOTAL	2.318.201

Les xifres recollides en la taula anterior ens donen unes despeses per l'Ajuntament de Corbera a l'entorn del milió sis-centes cinquanta mil (1.622.741 pessetes), que es corresponen al 70 % del pressupost. El 30 % restant, a l'entorn de les set-centes mil pessetes (695.460), han quedat assumides per la Fundació Jaume Bofill.

Conceptualment podem remarcar que el 39% del pressupost (854.550) s'ha destinat directament a retribuir als participants. A aquesta quantitat caldria afegir-hi un 12% corresponent a les partides de dinars i esmorzars que els participants rebien. Les despeses que es poden assignar per la direcció dels Consells i per la participació dels experts, representa un 46% del total (1.068.342). El 5% restant es pot assignar a despeses generals de funcionament.

La lectura de la distribució d'aquestes despeses sembla ser prou equilibrada i respondre bastant fidelment als criteris generals que hi ha darrera la metodologia dels Consells Ciutadans. Aquestes xifres mostren que la pràctica

dels Consells Ciutadans no representen uns costos inabastables per cap entitat pública, especialment si es considera – quantitativament i qualitativament - la participació ciutadana que comporten. Certament, el fet que la participació dels ciutadans tingui una petita compensació econòmica, genera – també a Corbera – algunes crítiques. Totes les opinions són igualment respectables, i per tant caldrà reflexionar a l'entorn d'aquestes veus crítiques. L'opinió de l'equip d'experts és que possiblement el debat de fons que caldria potenciar, i el més interessant en la perspectiva de l'aprofundiment democràtic, és com assegurar una participació ciutadana el màxim de plural i deslliurada, en principi, d'apriorismes i realitzada en unes condicions de l'entorn favorables. Per tant la pregunta que ens hauríem de formular és si els Consells Ciutadans són un bon mecanisme, si la resposta és positiva podrem convindre que el problema dels costos, possiblement el podrem minimitzar. En unes altres paraules, caldrà trobar variants a la metodologia assajada a Corbera que permeti uns resultats més eficients (iguals resultats a inferiors costos).

Des de l'equip, però, estem convençuts que sense renunciar a trobar noves metodologies més eficients, el debat a l'entorn d'aquestes qüestions té el seu origen en aspectes de la cultura política majoritària que continua sense acceptar que la participació ciutadana efectiva ha de tenir una concreció pressupostària, de la mateixa manera que altres conceptes i polítiques el tenen.

2.- ELS PARTICIPANTS

L'objectiu d'aquest apartat és el de descriure breument el procés que seguit per contactar amb les persones seleccionades per participar en els Consells Ciutadans de Corbera i també deixar constància de les reaccions d'aquestes davant la proposta de participar en el projecte. S'exposaran aquí els motius pels quals alguns dels ciutadans escollits no van participar finalment en cap dels tres Consells. Malgrat la tècnica dels Consells Ciutadans no pretén buscar una representativitat estadística dels participants en referència a la població, també es donarà alguna informació comparada entre algunes dades de la població de Corbera, amb les de la mostra seleccionada a l'atzar i d'aquestes amb la dels participants als Consells.

2.1.- Procés de contacte amb les persones seleccionades aleatòriament.

La mostra, escollida aleatòriament a partir de la població de 16 anys i més inscrites al padró de Corbera, és el nucli bàsic a partir del qual sortiran els participants en els Consells Ciutadans. Les persones escollides, potencials participants, han de rebre dies després de la seva selecció una carta on es fa constar dues informacions bàsiques. Per un costat la carta personalitzada i signada per l'Alcalde o per representants de tots els grups del consistori que explica a la persona que ha estat seleccionada com a potencial participant en l'experiència dels Consells Ciutadans i la convida a posar-se en contacte amb l'equip organitzador a través de l'oficina que aquest equip disposa al mateix municipi. Per un altre costat la carta dóna una explicació detallada sobre què són i com funcionen els Consells Ciutadans i una referència al cas de debat sobre el qual giraran els Consells.

L'experiència mostra que aquesta carta, malgrat provoca una quantitat gens menyspreable de trucades i visites a l'oficina de l'equip organitzador, no és suficient per arribar a posar en contacte totes les persones seleccionades. Moltes d'aquestes, tot i la invitació a participar en l'experiència, no es posen en

contacte amb l'oficina. Així, passats uns dies des de la tramesa de les cartes, es procedeix a fer una tanda de trucades a totes les persones seleccionades i que encara no s'han posat en contacte amb l'equip. En el primer contacte s'explica amb més detall el projecte i se'ls convida a passar per l'oficina per tal de resoldre qualsevol dubte que puguin tenir i de concretar la seva possible participació en l'experiència. Aquesta trucada complementa la carta i té molta importància, ja que és a partir d'ella que els ciutadans implicats veuen que el projecte dels Consells és una realitat, que s'està concretant i que es compta realment amb ells.

2.2 Alguns problemes en la comunicació amb les persones seleccionades

A Corbera tot aquest procés es va veure distorsionat a causa de la tardança en arribar als domicilis de les esmentades cartes. Tot i que considerem les trucades telefòniques molt importants, no hem d'oblidar que són un complement a la informació escrita que el ciutadà ha hagut de rebre amb anterioritat. De fet, la carta aporta la necessària nota d'oficialitat al projecte, ja que porta la signatura, en aquest cas de l'Alcalde i el segell de l'Ajuntament. Una persona a la que es truca de sobte i a la que se li ha d'explicar telefònicament un procés tan complex i innovador com són els Consells Ciutadans pot sentir-se confusa i fins i tot interpretar malament el que se li proposa. De fet, rebre una trucada sense prèviament haver rebut la carta, pot fer augmentar considerablement les possibilitats de rebre un "no" com a resposta a la invitació de participar en l'experiència.

2.2.1.- Increment de la mostra seleccionada

A causa dels problemes que existeixen a Corbera en la distribució de la correspondència, es va haver d'enviar un nombre superior de cartes a les inicialment previstes. En primer lloc van sortir 243 cartes, que representaven 3 mostres de 81 ciutadans. Donada les baixes respostes positives que s'anaven rebent d'aquesta primera tramesa, atribuïbles en molt bona part a que la

seqüència 'recepció carta - posterior trucada' no es va produir com es desitjava, es va acordar enviar 162 cartes més, que venien a completar la primera extracció feta a través de l'ordinador de 405 persones residents a Corbera, majors de 16 anys. Davant la por que hi haguessin dificultats, tot i la nova tramesa de cartes, per aconseguir la presència requerida per fer els tres Consells, es va acordar enviar una setmana més tard unes noves 150 cartes, per les quals es va procedir a fer una nova selecció de ciutadans. En total, doncs, la selecció va ser de 555 persones.

De fet, el retard en la recepció de les cartes no va ser l'únic problema que va portar a seleccionar aleatòriament unes 150 persones més de les inicialment previstes. Com es veurà més endavant en les taules que en aquest mateix capítol es presenten, a Corbera es va produir un número extraordinàriament elevat de persones seleccionades de les quals no disposàvem de telèfon, o bé aquest era erroni, o bé que l'adreça no era correcta i que el padró encara no havia estat modificat. A aquestes dificultats cal afegir la dificultat de localitzar telefònicament a determinades persones que donades les característiques de la població de Corbera, passen molt poques hores a casa. En resum, l'experiència de Corbera va tenir un primer i important entrebanc en no assolir un contacte reeixit amb les persones seleccionades. Més que parlar d'un rebuig més elevat dels veïns de Corbera a participar en els Consells Ciutadans (en referència al percentatge de participació en d'altres experiències), hem de constatar que les dificultats excepcionals en el procés de contacte entre l'equip organitzador i les persones seleccionades, ha tingut com a conseqüència una reducció notable de les respostes afirmatives a participar en l'experiència.

2.3. L'entrevista

El total d'entrevistes realitzades va ser de 122. En elles tornàvem a explicar amb més calma i detall el procés i el sentit, tant pràctic com teòric, dels Consells. Cal dir que les persones que accedien a mantenir aquesta entrevista a la nostra oficina venien normalment predisposades a participar o, com a

mínim, interessades pel projecte. Així, el resultat d'un gran nombre d'aquestes entrevistes va ser l'acceptació a participar. De fet, de les 122 entrevistes, 74 persones van estar d'acord en participar. Els participants previstos inicialment només una persona ens va transmetre sense necessitat d'entrevista i només per contacte telefònic el seu desig de participar. Cal dir, però, que de les 75 persones que inicialment van acceptar formar els Consells Ciutadans, es van produir algunes renúncies d'última hora per motius diversos.

2.3.1.- L'actitud dels entrevistats davant la proposta dels Consells Ciutadans de Corbera

L'objectiu d'aquestes entrevistes no és tant per explicar de nou què és un Consell Ciutadà i com funciona sinó, bàsicament, deixar que la persona entrevistada faci les preguntes que cregui convenient i exposi els seus dubtes. L'actitud dels entrevistats no va ser homogènia. Algunes persones van formular moltes preguntes i d'altres, simplement, van decidir participar sense gaires preguntes prèvies i, potser, resoldre-les sobre el terreny. En qualsevol cas, una qüestió que se'ns va plantejar repetidament i de forma generalitzada va ser el de "per què el tema de la immigració". De les entrevistes realitzades en va quedar una sensació que tot i veient la gran majoria d'ells que els Consells eren una experiència interessant i nova a la qual valia la pena participar, es considerava que a Corbera hi havia d'altres temes que requerien un debat ciutadà i una actuació més urgent que la pròpia qüestió plantejada. Això, però, no invalidava l'interès i l'oportunitat de la qüestió de que el fenomen de la immigració ha provocat a Corbera. De fet, la majoria dels entrevistats avançava a la nostra oficina, la seva opinió sobre el tema en general i, més habitualment, sobre la situació creada a Corbera pel factor de la immigració.

Pel que fa als propis Consells, la iniciativa agradava. El fet de poder discutir i parlar amb altres veïns del municipi semblava una perspectiva interessant, potser més que el propi fet que les discussions haguessin de tractar sobre el tema de la immigració. En general les entrevistes van resultar positives: nosaltres vam poder gràcies a elles copsar la realitat de Corbera i conèixer gent

diversa del municipi, i com les dades demostren, els entrevistats van acceptar en un percentatge més que acceptable participar en l'experiència.

2.4. Facilitar la participació.

Amb la idea de minimitzar el possible aquests obstacles que els potencials participants poden tenir pel fet d'haver de dedicar dos dies feiners de forma completa als propis Consells, es va procedir a oferir a totes aquelles persones que treballaven una nova carta, adreçada en aquest cas al seu lloc de treball o a la persona responsable de recursos humans de l'empresa on treballaven amb l'objectiu d'obtenir el permís per absentar-se de la feina els dies de celebració dels Consells. Aquesta carta anava signada per l'Alcalde de Corbera de Llobregat i portava el segell de l'Ajuntament. En ella, a més a més, s'oferia el telèfon de l'oficina per tal de resoldre qualsevol dubte.

No totes les persones en situació de treballar van considerar necessària aquesta carta. Tot i així, van ser majoritaris els qui sí ens la van demanar, tot i que moltes vegades aquesta només es feia servir per donar un toc d'oficialitat ja que estaven segurs d'obtenir el permís per participar. En general podem dir que els problemes plantejats per les empreses o persones a les que es va adreçar aquesta segona carta han estat mínims. Curiosament, el sector a on han sorgit problemes i a on es va denegar algun permís ha estat en la pròpia administració públiques.

L'altra possibilitat ofertada a les persones que tenien feina era la d'intentar igualar el seu nivell salarial (fins a un màxim de 10.000 pessetes dia) amb l'objectiu de mantenir el seu nivell d'ingressos i que el fet de participar en els Consells no comportés una reducció dels mateixos. Per tal de concretar aquest pagament afegit al pagament mínim que tots els participants reben (5.000ptes. dia) els interessats havien de portar una fotocopia de la nòmina o de la declaració de la renda i, conforme a uns paràmetres prèviament establerts, s'assignava la quantitat a percebre.

Pel que fa a aquelles persones que, sense estar en situació de treballar, incorrerien necessàriament en despeses pel fet de participar, els hi vam oferir assumir aquestes despeses. Així, les persones que tenien nens i que a l'hora de dinar i a la tarda, en horari extraescolar, haurien de deixar-los amb algú van cobrar també un extra conforme a aquestes necessitats. Amb això es pretenia evitar els biaixos que poden manifestar-se si un perfil determinat de persona es veu exclòs per les dificultats de la seva pròpia situació o evitar iniquitats econòmiques derivades de la participació en els Consells.

Finalment, un altre cas al que vam respondre va ser el d'una persona que tenia problemes per desplaçar-se fins al lloc on es realitzaven els Consells. En aquesta ocasió nosaltres mateixos ens vam oferir a anar a buscar-la i tornar-la, La col·laboració dels altres participants va fer que ells mateixos es responsabilitzessin de garantir el desplaçament d'aquesta persona.

2.5.- Dificultats de contacte

Ja hem esmentat els diferents problemes que vam trobar a l'hora de posar-nos en contacte amb un nombre molt important de les persones escollides. Per tal d'evitar aquest obstacles, i prèviament i independentment al fet d'ampliar el nombre de persones seleccionades a contactar (de les 405 inicialment previstes a les 555) vam recórrer a diverses actuacions.

Així, per exemple, les darreres 150 cartes, davant la realitat del retard de correus, van ser enviades com a urgent. Així vam aconseguir accelerar el procés de les darreres mostres i aconseguir el nombre de persones necessàries per realitzar el segon i el tercer Consell. D'aquesta manera es va evitar telefonar als ciutadans inclosos en aquesta selecció abans que aquests haguessin rebut la carta. De fet, la resposta positiva de les persones d'aquesta extracció aleatòria última del cens va ser prou acceptable, si considerem especialment el breu espai de temps que disposàvem. Fins i tot, els integrants d'aquest grup van rebre la carta abans que altres ciutadans integrats en les mostres anteriors.

Pel que fa als errors telefònics i d'adreça existents en el propi padró, les solucions no van ser gaire fàcils. La nostra intenció inicial era la d'anar a casa de tots aquells sense telèfon per tal de poder concretar 'in situ' una entrevista però l'alt nombre de persones en aquesta situació ens ho va fer impossible. D'altra banda, hi havia també casos en els quals no disposàvem ni d'adreça ni de telèfon i, per tant, no hi havia manera de contactar amb la persona. Tot i així, vam intentar trobar a la guia de telèfons noms que poguessin estar familiarment relacionats amb el de la persona que va ser escollida, per tal d'entrar en contacte amb ella. Aquest mètode va tenir escàs èxit.

Finalment, i a part de les persones que ja no vivien al de baixes al municipi hem d'afegir, a més a més, aquelles persones que van sortir escollides a més d'un llistat i a les quals, evidentment, vam haver de treure. Això ho férem a posteriori, quan ja teníem a les mans el llistat i, per tant, no era possible extreure un altre nom del cens en substitució del repetit. Finalment, i encara que això va passar en nombre mínim de vegades, també es va haver de treure del llistat a aquelles persones que tenien càrrecs polítics a l'Ajuntament.

2.6. Els Casos

Per tal d'aclarir les diverses situacions davant de les quals ens vam trobar desglossarem i explicarem les diferents categories que hem establert.

2.6.1 Exclosos

D'entrada cal dir que dels seleccionats, es va haver d'excloure aquelles persones que o bé tenien un càrrec polític a l'Ajuntament de Corbera o bé ja havien estat seleccionats en alguna mostra anterior (cal recordar que la tria era aleatòria i que es feia en grups de 81 persones). El paquet d'exclosos va ser de 14 persones

2.6.1.2 Per dificultats o impossibilitats en el contacte

Una primera categoria fa referència a les persones de les quals no vàrem disposar d'un telèfon per localitzar-les. El total d'aquest grup és de 68 persones. Aquesta xifra fa referència a aquelles persones sense telèfon amb les que no vam tenir cap tipus de contacte. Hi havia d'altres persones sense telèfon, però, amb aquestes es va poder entrar en contacte o bé per que elles varen trucar al rebre la carta o bé perquè varen poder ser finalment localitzades. Una segona categoria que podem fer és el que fa referència al número total de telèfons erronis que apareixien en el llistat van ser de 17. Aquests tampoc estant comptabilitzats en el grup de les 68 persones esmentades anteriorment.

La tercera categoria que hem establert és la de persones que, malgrat aparèixer en el padró, ja no viuen a Corbera. En aquesta situació trobem 22 persones. Tot i que en alguns casos hem pogut contactar amb elles via un familiar, hem entès que la seva participació no tenia sentit i, per tant, han estat exclosos, del grup de seleccionats.

Una altra categoria específica és la del grup de ciutadans seleccionats amb qui no vam poder parlar, tot i tenir el seu telèfon. El fet que no es trobessin a casa a l'horari d'oficina feia difícil el localitzar-los; tot i així, vam fer un intent de trucar a les nits i durant el cap de setmana, sense èxit. La possibilitat d'anar a casa seva va quedar aleshores descartada, ja que es tractava d'una inversió de temps important i d'un cost d'oportunitat alt per a nosaltres, donades aquestes limitacions de temps a que ens veiem confrontats. Aquest grup de gent representava un total de 25 persones.

2.6.1.3 Negativa a participar sense possibilitat d'entrevista presencial

Una ampla categoria és la de les persones que s'han negat a participar per via telefònica, sense possibilitat de realitzar entrevista. Els 'no' telefònics arriben a

182 persones. De fet podem dir que l'acceptació telefònica a participar ha estat mínima, només 1 cas. Dels que ni tant sols vàrem poder fer l'entrevista abans de rebre la seva negativa, només algunes d'aquestes es van posar en contacte amb nosaltres directament després de rebre la carta. Una gran part dels 182 esmentats varen donar la seva resposta després de rebre la nostra trucada. Pot establir-se, en general, que els qui es van posar en contacte amb l'oficina mostraven més interès pel tema i que els hauria agradat participar; però diferents motius no s'ho permetien. Entre aquells a qui vam trucar nosaltres hi havia també gent que mostrava interès, però majoritàriament no era així.

Una pregunta constant ha estat la suposada obligatorietat de la participació en els Consells. Paradoxalment molta gent contemplava la possibilitat que la participació en els Consells fos d'obligat compliment.

2.6.2 Motius del rebuig

Pel que fa als motius de la no acceptació a participar en els Consells, hem pogut establir sis causes principals. El motiu més important és el de la feina, és a dir la impossibilitat de demanar dos dies de festa o la consciència de no poder deixar de treballar. De fet 103 persones es van veure en aquesta situació. La segona causa més habitual per rebutjar la invitació ha estat, tot i que gran distància de l'anterior, ha estat la de l'edat, persones que se senten massa grans per participar en debats d'aquest tipus. Concretament 20 persones varen donar aquest argument com a motiu per no participar-hi. Un número molt similar de persones, 19 concretament, van argumentar la manca d'interès en el projecte. Certament, però, no hauríem de descartar que aquest motiu fos present en més respostes, tot i que no s'explicités. Un altre grup d'argumentacions van venir pel fet d'haver de fer-se càrrec d'alguna persona i no poder-la deixar amb ningú altre, concretament va ser esgrimit per 11 persones. Els problemes de salut van ser utilitzats per 10 persones, en tots els casos sense que s'arribés a concretar ni tant sols una entrevista. Finalment, 19 persones no van especificar el motiu pel qual no podien o volien participar als Consells.

Una altra categoria que hem establert és la del grup de ciutadans amb els quals vam aconseguir parlar però que mai no ens va donar una resposta clara o definitiva sobre les seves intencions a participar. Aquesta situació es dona sempre que la persona contactada remet la seva resposta a una trucada ulterior per part d'ella mateixa. La nostra insistència no podia passar de tres trucades a la mateixa persona a la que, si continuava postergant la seva resposta, no se la trucava més en espera que ho fes ella. Més d'un centenar de persones, concretament 105 persones, van optar per aquesta actitud.

2.7 Entrevistes

Dels 122 ciutadans que van ser entrevistats, 74 van acceptar participar. No tots, però, van acabar participant realment. Els altres 48 van haver de dir que no, per diferents motius. Novament l'argument més utilitzat va ser la qüestió laboral, de fet 25 persones de les 48 abans esmentades, van utilitzar aquest argument. D'aquestes, algunes van fer les gestions amb la seva empresa mitjançant l'esmentada carta, altres ens van haver de dir directament que no, en saber les condicions horàries que els demanàvem. De les 74 que van acceptar inicialment, 12 persones van ser catalogades com a "pendent", entenen per aquesta categoria aquelles persones que van sortir de l'oficina amb la idea de gestionar-se el permís a la feina o pensar amb deteniment si volien participar o no. Totes les persones d'aquesta categoria, tot i les nostres trucades posteriors, no van poder dir res definitiu o no van ser localitzades per segona vegada. El tercer motiu pel qual alguns entrevistats no van poder participar conforma un paquet que hem definit com a 'motius personals', no especificats, i que són causes de naturalesa diversa.

PERSONES NO CONECTADES

Persones tretes per repetició i altres motius	14
Gent sense referències	25
Sense telèfon	68
Telèfon erroni	17
No residents	22
TOTAL	

GENT CONECTADA QUE NO PARTICIPA, PERÒ QUE DÓNA MOTIUS DIVERSOS

MOTIUS	
Edat	20
Feina	103
Salut	10
No tenen interès	19
Persones al seu càrrec	11
Sense especificar	19
TOTAL	182

GENT CONECTADA QUE NO PARTICIPA, I QUE NO DÓNA MOTIUS

GENT CONECTADA QUE NO DÓNA RESPOSTA	105
--	------------

ENTREVISTES REALITZADES

Accepten participar	74
No accepten participar	48
Motius laborals	25
Motius Pendants	12
Motius personals	11
TOTAL	122

2.8 La població, les mostres i els consells. Algunes dades per a la comparació

2.8.1.- Comparació per sexes.

Com podem veure a les dades del quadre següent, les diferències entre la distribució de la població corberenca per sexe i la resultant de les mostres aleatòries utilitzades als Consells és mínima. Es pot dir que les mostres reflecteixen prou bé en aquest aspecte la realitat de Corbera. Pel que fa a les dades dels participants en els Consells, trobem que, tot i que no hi ha grans diferències en el números, s'ha invertit la tendència. Així, als Consells va haver una presència femenina superior a la masculina, mentre que a la població total de Corbera els homes formen el grup més gran. Aquesta diferència s'explica fàcilment per qüestió d'una major disponibilitat del col·lectiu de dones, atribuïble en bona part per la subrepresentació d'aquestes en el mercat laboral.

	CORBERA	MOSTRES	CONSELLS
HOMES	50,14% (3091)	51,7% (287)	48,6% (35)
DONES	49,86% (3074)	48,3% (268)	51,4% (37)
TOTAL	100% (6165)	100% (555)	100% (72)

La distribució per sexes en cada un dels Consells si que es caracteritza per una major desigualtat, especialment en el primer dels Consells, amb una més marcada presència femenina. Això també s'explica en la mesura que l'acceptació a participar per part de les dones va ser molt més ràpida que per part dels homes. Les dades globals de la distribució per sexes de tots els Consells, és però, molt més equilibrada, com ja hem vist la taula anterior.

	HOMES	DONES
Consell 1	37,5%(9)	62,5%(15)
Consell 2	60%(15)	40% (10)
Consell 3	47,8 (11)	52,2%(12)

2.8.2 Comparació segons edat.

Les tendències pel que fa a l'edat en les tres categories comparades son més aviat semblants. Tot i així podem comprovar que els grups d'edat que comprenen a les persones que tenen entre 41 i 50 anys i entre 51 i 60 anys apareixen sobrerrepresentats als Consells. Podríem pensar que la predisposició a la participació per part d'aquests grups és més gran que a d'altres, però cal que tinguem en compte també les facilitats addicionals que les persones en aquestes franges d'edat gaudeixen, en el sentit de tenir unes condicions laborals normalment més estables i segures que no pas a d'altres grups d'edat.

	CORBERA ³	MOSTRES	CONSELLS
16-25	18,34 % (1131)	17,3% (96)	22,2% (16)
26-30	10,49% (647)	11,0% (61)	7% (5)
31-40	24,42% (1506)	25,9%(144)	23,6% (17)
41-50	18,49% (1140)	20,1%(112)	22,2% (16)
51-60	11,45% (706)	12,6%(71)	15,3% (11)
61-70	8,82% (544)	6,7%(37)	6,9% (5)
71 i més	7,95% (491)	6,2%(34)	2,8% (2)
TOTAL	100 % (6165)	100% (555)	100% (72)

Pel que fa a la gent més gran, es troben una mica infrarepresentats als nostres Consells. En aquest sentit podem recordar que alguns dels motius més argumentats per justificar absències (malalties) es més real en els segments de

³ Les dades corresponen a la informació facilitada per l'Institut d'Estadística de Catalunya, d'acord amb la informació de l'any 1996.

major edat. Així mateix la inseguretat també cal tenir-la com una de les causes de la subrepresentació dels majors de 61 anys.

3. DICTÀMEN CIUTADÀ: ELS RESULTATS

3.1.- Introducció metodològica

Els resultats que es presenten en aquest apartat han estat recollits mitjançant uns qüestionaris que tots els participants als Consells Ciutadans de Corbera van omplir en l'última de les sessions de treball. El qüestionari (veure annex) es dividia en tres apartats.

1. En un primer s'intentava mesurar les actituds envers la població immigrada així com la percepció de les actituds que sobre aquesta qüestió es creu que dominen al municipi.
2. Un segon bloc, el més important i de fet l'objecte últim de la convocatòria dels Consells Ciutadans, ve determinat per tot un seguit de possibles intervencions municipals sobre aquesta qüestió i l'acollida que aquestes tenen entre els integrants dels Consells.
3. El tercer apartat de l'enquesta incloïa una breu valoració sobre el funcionament dels Consells i sobre la seva metodologia.

Com s'explica en un apartat anterior, el primer dels tres Consells realitzats és considerat com a grup pilot. El fet que entre el programa del primer grup i els altres dos es produeixin algunes modificacions, com va ser el cas de Corbera, pot comportar també alguns petits canvis entre el qüestionari d'aquests grups. En el cas que ens ocupa les modificacions han anat en la direcció d'introduir en els qüestionaris del segon i tercer Consell algunes, poques, preguntes noves i també en alguns casos les opcions de resposta a alguna pregunta s'han vist augmentades. En aquests casos, el nombre de persones que responen no són 72, sinó 49.

En l'informe que segueix els resultats es presenten de forma agregada a tots tres Consells, excepció feta de la situació comentada en el paràgraf anterior, on es presenten els resultats dels dos darrers Consells. En qualsevol cas, en

l'annex es poden trobar per cada un dels Consell les respostes donades a tot el qüestionari.

3. 2. Valoració de la situació de la immigració a Corbera. Actituds generals

Abans d'entrar en les possibles mesures a adoptar en relació al tema que ens ocupa, va semblar oportú conèixer com interioritzaven els participants els nous escenaris creats a Corbera d'ençà la presència de població d'altres continents.

En primer lloc, el qüestionari demanava si existien a Corbera **actituds racistes**. Un 58,3% de participants valora que sí que hi ha actituds racistes a Corbera, però que només són casos aïllats, mentre que un 12,5% opina que aquestes situacions es donen sovint. Enfront d'aquests, un 13,9% considera que en cap cas a Corbera s'han donat actituds racistes. Cal dir que en aquesta pregunta hi ha un elevat percentatge de no respostes (15,3%).

Davant la possibilitat plantejada pel qüestionari que aquestes actituds s'incrementessin amb l'augment de la població immigrada resident a Corbera, les opinions eren més homogènies ja que un 65,3% van considerar com a probable l'increment de les actituds racistes davant d'un 15,3% que van creure que això no succeiria.

Els participants als Consells es mostraven dividits alhora d'establir alguna relació **causa-efecte entre l'arribada d'immigrats i l'increment de problemes d'ordre públic al municipi**. Un 43,1% dels participants consideren que sí que s'han donat problemes davant d'un 41,7% que considera que no es pot establir cap relació. En qualsevol cas hi ha una majoria, 73,6%, que rebutja que la policia demani sistemàticament la documentació als immigrants. Només un 18,1% es mostra a favor d'aquesta mesura.

Un altre aspecte sobre el qual es va preguntar als participants fa referència a **l'actitud que han de mantenir les dues comunitats** per assegurar una bona

convivència. Un 72,9% dels participants va valorar que la població no immigrada (autòctona) hauria de posar més de la seva part per facilitar la convivència entre les dues comunitats. Només un 16,7 % opinava que no calia cap esforç suplementari per part dels autòctons per assegurar aquesta bona convivència.

Quan la pregunta se centrava en l'esforç que hauria de fer la població immigrada, un 90,3% dels participants coincidia en que haurien de posar més de la seva part. És, doncs, notòria la percepció segons la qual l'esforç més important ha de venir dels nou vinguts.

En referència als **aspectes concrets en els quals les dues comunitats s'havien d'esforçar per assegurar una bona convivència**, trobem que a la població autòctona se li fan demandes lligades a la tolerància en un sentit ampli i genèric (no discriminar, no tenir por, ser respectuosos i tolerants...), mentre que a la població immigrada se li demanen aspectes molt més concrets (respectar les normes socials, participar més en la vida social (AMPES, cursos d'adults...), així com l'adopció de les pautes de relació home - dona que caracteritzen globalment la societat occidental.

En referència a les **actuacions que l'ajuntament podria impulsar per facilitar la convivència** els resultats mostren un consens molt considerable (94,5%) perquè es realitzi alguna iniciativa adreçada a la població autòctona per sensibilitzar en els valors antiracistes.

Una altra qüestió que va sortir a debat al llarg dels Consells va ser la diferència de criteris i valors en la relació entre els homes i les dones en la població autòctona i la immigrada. En aquesta qüestió no hi ha, en canvi, un gran consens sobre l'oportunitat de realitzar alguna **campanya de sensibilització entre la població magribí a favor d'una relació home-dona més d'acord amb els paràmetres occidentals**. D'entrada un 20'8% planteja que en cap cas cal tirar endavant una iniciativa d'aquesta característica i un 33,3% l'accepta només en el cas que existeixi una demanda del propi col·lectiu d'immigrats. Dels qui responen que són favorables a aquesta iniciativa (39,6%), més de la

meitat (27,1) creuen que l'hauria de fer el teixit associatiu, i només un 12,5% creuen que hauria de correspondre al propi ajuntament.

Un dels aspectes que van centrar bona part dels debats va ser la conveniència o no de fomentar **àmbits propis de relació i organització dels magribins de Corbera**. En relació a aquest tema, es van plantejar dues possibilitats concretes:

1. la construcció d'una mesquita
2. la creació d'una associació d'immigrants.

La **proposta d'instal·lar una mesquita a Corbera** és vista com a positiva per un 58,3% dels participants i només un 13,9% valora aquesta possibilitat com a negativa. Entre els que hi estan a favor, apareixen dues raons: que la mesquita serà un lloc de reunió pels magribins de Corbera i que cal respectar les religions i cultures diferents a la pròpia. La minoria que es posiciona en contra, hi veu un perill de *ghettització*. Als participants també els hi sol·licitàvem quina creien que seria la reacció ciutadana davant de la proposta de construir una mesquita al terme municipal. En aquest cas hi ha una divisió d'opinió entre els que creuen que no seria una iniciativa ben rebuda pels veïns (30,6%) i els que creuen que la reacció ciutadana seria d'indiferència (30,6%). Només un 19,4% dels participants als Consells creuen que una mesquita seria ben rebuda pels veïns de Corbera. La divisió d'opinions sobre aquesta qüestió i la dificultat que per a molts representa respondre aquesta qüestió queda també reflectida en l'alt percentatge de participants que no contesten (19,4%).

Pel que fa al **foment de l'associacionisme entre els immigrants** per part de l'ajuntament mitjançant la cessió d'un local, apareixen dues propostes. Per una banda, cedir un local per l'ús de la població magribina en general, opció recolzada per un 37,5% dels participants. D'altra banda tindriem la proposta de cedir un local per ús exclusiu de les dones que rebria el recolzament del 19,4% dels participants. Cal remarcar, però, que un 36,1% dels participants es mostra contrari a cedir qualsevol local.

3.3. Actuacions municipals: balanç i perspectives

Els participants van valorar ***l'actuació portada a terme per l'ajuntament de Corbera respecte el tema de la immigració***. Aquesta valoració es va fer a partir de dues consideracions:

1. La informació disponible per part de l'Ajuntament sobre la situació del col·lectiu d'immigrats
2. Les accions concretes impulsades pel propi consistori sobre aquest mateix col·lectiu.

Referent a la primera qüestió, el nivell d'informació disponible, un 41,7% va creure que la informació que l'Ajuntament disposava sobre la població immigrada ja era suficient, mentre que un 55,6% dels participants varen creure convenient que l'ajuntament amplii el seu coneixement del col·lectiu.

Pel que fa a la segona qüestió, la consideració que es mereixen les actuacions realitzades pel consistori en aquesta temàtica, es produeix una divisió dels participants. Un 45,8 % considera les actuacions realitzades per l'Ajuntament com positives i suficients, enfront d'un 45,8% que considera que s'hauria d'haver destinat més recursos. Només un dels assistents considera que ja s'han destinat massa recursos a aquest tema.

Possiblement una de les dades més rellevants és la que fa referència a la necessitat de destinar des de l'Ajuntament ***més recursos econòmics per oferir serveis a la població immigrada***. Tot i la seguretat que l'increment d'aquestes partides comportés la reducció d'altres assignacions del pressupost municipal, una àmplia majoria dels participants, un 81,9%, va manifestar-se convençut que calien més recursos destinats a la població immigrada, i només un 15,3% va opinar que destinar aquests recursos no era una prioritat pressupostària.

Una de les propostes més ben acollides pels participants als Consells Ciutadans va ser el de la **creació d'una xarxa permanent de coordinació entre els diferents sectors (institucionals i associatius)** que treballen a Corbera en alguna qüestió referida a la població immigrada. Un 94,4% creu que aquesta mesura seria altament positiva i que ajudaria a millorar el conjunt de les actuacions en aquest camp.

En la mesura que una de les funcions bàsiques de tot Ajuntament és la de proveir tot una sèrie de serveis als seus ciutadans, va semblar oportú preguntar als ciutadans si caldria oferir uns **serveis específics per la població immigrada** o bé simplement facilitar el seu accés als serveis ja ofertats al conjunt de la població⁴. Davant d'aquesta disjuntiva, els participants semblen apostar clarament pels serveis comuns per a tota la població (61,6%). Només en algunes respostes, s'apunta que la formació d'adults podria rebre un tractament diferenciat i oferir-se algun curs específicament a la població immigrada.

Per altra banda, també es demanava als participants si **calia fer distincions entre els immigrants que tenien regularitzada la seva situació i aquells altres que no**. Davant d'aquesta disjuntiva, un 81,9% de ciutadans apostava per obrir les portes dels serveis municipals a tots els immigrants, independentment de la seva situació legal, per només un 13,9% que proposava excloure'n els no regularitzats.

Una altra decisió a prendre seria si **cal concentrar les actuacions municipals en un col·lectiu d'edat específic, o bé si es millor treballar amb el conjunt de la població**. Aquesta darrera opció apareix com a majoritària amb un 63,9% dels casos. Entre els que creuen necessari concentrar esforços en un col·lectiu d'edat específic, es prioritza l'atenció sobre els joves (16,7%) per sobre de dones i nens (6,9 i 11,1%, respectivament).

El centre d'informació i acollida és un dels serveis específics que han presents en bona part del debat. L'interès que despertava la creació d'un servei

⁴ En el ben entès que aquesta pregunta fa referència a aquells serveis no dirigits estrictament a la població immigrada

d'aquestes característiques es va veure reflectit en la bona acollida que aquesta idea ha tingut entre els participants: un 87,5% el valora com un servei necessari al que cal dedicar recursos pressupostaris i humans des de l'Ajuntament. Només un 8,3% no ho veu així.

Una altra de les propostes que han aparegut en diverses ocasions al llarg dels Consells, és la contractació d'una **persona dedicada a la mediació cultural**. Hi ha pràctica unanimitat en considerar positivament aquesta iniciativa. Un 95,8% valoren aquesta possibilitat com molt o bastant necessària i un 4,2% la considera simplement necessària. Els Consells també coincideixen àmpliament (95,8%) en que és necessari que la persona en qüestió conegui la llengua dels immigrants, i un 25% creu, a més, que és imprescindible que la persona professional que assumeixi aquesta responsabilitat sigui de la mateixa cultura de la majoria de les persones del col·lectiu d'immigrants.

Una de les àrees d'actuació municipal més citades al llarg dels Consells va ser l'activitat formativa adreçada a immigrants. En aquest sentit un 91,7% valorarien com a positiva la creació d'una **escola d'adults** que, entre altres serveis, oferís **cursos específics per immigrants**. Entre les necessitats que hauria de cobrir aquesta formació per adults, destaca la qüestió de la competència lingüística dels immigrants. Respecte aquest tema, s'ha plantejat als participants fins a quin punt l'ajuntament hauria d'assumir el cost de les classes de llengua, fins ara en mans d'una entitat privada. Un 80,6% creu que ha de ser així i només un 15,5% es manifesta en contra.

Sobre la llengua a impartir en aquestes classes destinades a la població immigrada, un 58,3% dels participants ha cregut més urgent l'aprenentatge del castellà davant d'un 31,9% que ha prioritzat l'ensenyament de la llengua catalana.

Continuant en les polítiques de formació, els participants en els Consells també consideren positiva la realització de **cursos de formació ocupacional** (un 87,5% els consideren importants o molt importants) contra un 11,1 que els veuen poc importants o innecessaris.

A banda de la formació d'adults, l'altra vessant educativa a considerar és la de l'ensenyament obligatori. En referència a aquest tema, i en primer lloc, s'ha plantejat la conveniència d'oferir un reforç educatiu a aquells joves immigrants que tenen problemes en el seguiment de l'educació obligatòria, especialment per motius de llengua. Tot i que els participants coneixien que aquesta no era matèria de competència municipal, un 69% van valorar que l'ajuntament s'hauria d'implicar en la provisió d'aquest servei, mentre que un 28,2% no ho va considerar prioritari.

En segon lloc, i continuant en qüestions referides a l'ensenyament obligatori, alguns ponents van plantejar la importància de *les activitats extraescolars* com a factor de relació i integració. Respecte aquest tema, un 66% dels participants es van manifestar a favor que les AMPES assumeixin aquesta tasca, i un 21,3% va manifestar que ho hauria d'assumir l'Ajuntament.

La **qüestió sanitària** va ser introduïda només en el segon i tercer Consells. Per aquest motiu les respostes només fan referència a una part dels participants. Tot i això un 97,9% dels participants d'aquests segon i tercer Consell van considerar aquesta una qüestió prou important sobre la qual caldria intervenir-hi mitjançant mesures d'educació sanitària adreçades a la població nouvinguda i també a campanyes informatives sobre l'organització dels serveis sanitaris ubicats en el municipi i els seus mecanismes d'accés.

A banda de decidir quins serveis calia oferir a la població immigrada, els Consells també van tractar sobre la fórmula per proveir aquests serveis i en particular el paper del voluntariat en els serveis adreçats als immigrants. Un 79,2% dels participants opinen que el voluntariat és important i que l'Ajuntament li ha de donar suport. Un altre 11,1% prefereix que aquest recolzament al voluntariat provingui del teixit associatiu i només un 8,3% considera que el criteri general en els serveis a la població immigrada ha de ser el de la professionalització.

3.4.- Priorització d'actuacions futures

Com s'ha anat veient en aquestes pàgines, al llarg de les sessions dels Consells Ciutadans van anar apareixent diferents propostes que podien ser susceptibles de ser recollides en futures actuacions municipal. Donat que els recursos municipals són limitats i que les intervencions municipals caldrà prioritzar-les, es va demanar una valoració de cadascuna d'aquestes propostes tenint present el conjunt de totes les propostes aparegudes en el debat.

PRIORITATS D'ACTUACIONS MUNICIPALS

Centre d'informació i acolliment	2,98
Persona mediació cultural	3,64
Classes de castellà	5,04
Educació sanitària	6,06
Reforç llengua per nens	6,52
Escola d'adults	6,72
Cursos d'inserció laboral	7,04
Ajuda a associacions d'immigrats	7,08
Xarxa de coordinació	7,83
Reforçar serveis socials	8,22
Classes de català	8,31
Programes de sensibilització	8,33
Ajuda a activitats extraescolars	9,12
Impulsar una ludoteca	9,29
Local per dones immigrades	10,20
Local per immigrants	10,60
Cursos per funcionaris	10,96

Per això es va demanar als participants que ordenessin les diverses propostes aparegudes, concretament 17, assignant a cada proposta un número entre l'1 i el 17, on el 1 indicava màxima prioritat i el 17 mínima prioritat. Amb aquesta classificació s'ha elaborat un rànking en funció de la posició en què cadascuna d'elles ha estat triada⁵. Així, doncs, com més pròxima a l'1 sigui la puntuació obtinguda, més suport haurà obtingut aquesta proposta.

⁵ Donat que el llistat de possibles actuacions es va ampliar en el segon i tercer consells, s'ha hagut d'aplicar un coeficient de ponderació, per no discriminar aquelles propostes aparegudes en els últims Consells. En l'Annex X es trobarà una explicació detallada de com s'ha formulat aquesta ponderació i de la valoració de totes les propostes.

Les *opcions més prioritzades* pels participants són amb diferència el Centre d'informació i acolliment per immigrants i la contractació d'una persona que realitzi tasques de mediació cultural.

3.4.- Valoració de l'experiència dels Consells Ciutadans

En aquest apartat s'analitzen diferents preguntes realitzades als participants sobre l'experiència mateixa dels Consells, allò que ha funcionat i allò que no, la mateixa actuació de l'equip organitzador, la idoneïtat del tema tractat i altres temes que podrien resultar interessants per experiències futures.

Possiblement cal començar dient que les persones participants han coincidit en un elevat percentatge, pràcticament unànime, en considerar que el tema escollit per realitzar els Consells Ciutadans era apropiat. Només un 4,2% dels participants s'hi expressen en contra.

Una de les altres qüestions de gran interès és conèixer la valoració que els participants tenen *sobre la informació rebuda*. Les respostes mostren una divisió d'opinions entre aquells que consideren que la informació donada va ser equilibrada entre les experiències de dins i de fora Corbera (47,2%) i entre aquells que creuen que va ser desequilibrada a favor de la informació i d'experiències de fora del municipi (45,8%). En aquest sentit, i quan les persones participants eren invitades a valorar els dèficits de l'experiència hi ha una coincidència en trobar a faltar més informació sobre la realitat del col·lectiu d'immigrats a Corbera. D'acord amb això s'apunta també que hauria estat interessant de comptar amb la presència d'un major nombre de magribins que expressessin la seva situació i les seves demandes. En especial s'ha trobat a faltar la presència de dones immigrades.

Apart d'aquestes valoracions, també es va donar l'oportunitat perquè les persones participants expressessin, mitjançant una resposta oberta, valoracions més subjectives sobre com s'havia realitzat els Consells. Entre les respostes recollides, una de les més reiteratives, és la de la demanda de més temps pels debats. No tots els participants, però, aposten pel mateix model de debat; una part es decanta per potenciar els debats en petits grups mentre que altres s'inclinen per donar més protagonisme als debats en plenari. Per últim podem remarcar que algun participant ha trobat a faltar "veus discordants" que

trenquessin amb "l'esperit integrador" que es deixava entreveure gairebé entre tots els ponents.

En referència als temes que s'havien programat per a les diverses sessions dels Consells, els participants han fet diverses apreciacions. Possiblement la més important és la que fa referència a la qüestió d'assistència i educació sanitària. Cal dir que aquesta qüestió no havia estat prevista inicialment en el programa dels Consells. Per aquest motiu durant la celebració del primer Consell aquesta qüestió va ser absent. Això va motivar una demanda d'alguns dels participants que aquest tema s'inclogués en el segon i tercer Consell. Malgrat això, la programació dels últims Consells no va ser modificada en aquest terreny, i novament va sortir la demanda, aquest cop a partir de professionals de l'assistència primària que, com a coneixedors de la qüestió van insistir en que aquesta temàtica fos tractada. L'equip organitzador va intentar corregir aquest dèficit buscant que algun professional relacionat amb el tema pogués aportar algunes reflexions. Certament aquestes van ser insuficients i una part dels participants en el Consell van insistir que l'Ajuntament havia d'assumir també aquest àmbit com a prioritari per a la intervenció.

Sense dubtes, però, la principal insatisfacció explicitada pels participants va ser la presència insuficient de persones del col·lectiu magribí resident a Corbera. No només els ponents previstos eren pocs (ja s'havia manifestat durant la preparació la dificultat de trobar canals de comunicació), sinó que a aquest fet cal afegir que de les intervencions previstes es van produir absències.

En última instància, alguna de les persones participants va mostrar la seva estranyesa pel fet que no s'hagués trobat cap 'informant' que mantingués una postura favorable a no 'fer res'. Certament aquesta demanda no va rebre un suport significatiu, més aviat va despertar allò on es va presentar un fort debat entre els participants.

Possiblement, però, el millor indicador sobre la valoració de l'experiència que els participants han fet és la pràctica unanimitat (98,6%) en trobar desitjable la

realització de més Consells en el futur. Els participants podien expressar fins a tres prioritats alhora de pensar en temes per a possibles futur Consells Ciutadans. Els temes més proposats per les futures edicions són, en primer lloc, el planejament urbanístic de Corbera, que com a primera opció és sol·licitada per un 30,6%, seguit de la qüestió dels transports públics i també dels serveis i les polítiques culturals. Altres temes proposats, encara que amb menys unanimitat, són qüestions relacionades amb el món de la joventut, la problemàtica de la drogodependència, la política d'habitatge, l'associacionisme, l'educació, els serveis municipals, el medi ambient, el mercat laboral i la formació ocupacional i la solidaritat.

Finalment cal esmentar la *valoració rebuda de l'actuació de l'equip organitzador.* Aquesta s'ha de considerar globalment satisfactòria, un 95,8% la valora com a molt o com a bastant positiva.

Annex al capítol 3

3.5.- Metodologia d'elaboració de les prioritats de servei

Com hem dit anteriorment els ciutadans havien d'ordenar les diferents propostes d'actuació municipal en funció que les valoressin com a més o menys prioritàries.

Per presentar els resultats s'ha elaborat un *rànk* els resultats dels quals ja s'han presentat en el dictamen. Ara anem a explicar com s'ha arribat a aquest llistat.

Centre d'informació i acolliment	215	1/72	2,98
Persona mediació cultural	262	1/72	3,64
Classes de castellà	363	1/72	5,04
Educació sanitària	291	1/48	6,06
Reforç llengua per nens	313	1/48	6,52
Escola d'adults	484	1/72	6,72
Cursos d'inserció laboral	507	1/72	7,04
Ajuda a associacions d'immigrats	510	1/72	7,08
Xarxa de coordinació	564	1/72	7,83
Reforçar serveis socials	592	1/72	8,22
Classes de català	599	1/72	8,31
Programes de sensibilització	600	1/72	8,33
Ajuda a activitats extraescolars	438	1/48	9,12
Impulsar una ludoteca	669	1/72	9,29
Local per dones immigrades	734	1/72	10,20
Local per immigrants	763	1/72	10,60
Cursos per funcionaris	789	1/72	10,96

Imaginem que una determinada proposta ha rebut 50 vots com a primera opció i 21 vots com a tercera, el seu *rànk* total serà de $83 = [(50 \times 1) + (21 \times 3)]$. Com ja hem explicat abans, hi ha diverses opcions que van ser introduïdes en el segon i tercer Consells i que, per tant, no apareixen en el primer qüestionari. Aquesta peculiaritat obliga a ponderar els *rànk*s abans calculats. Concretament, s'introdueix un factor de ponderació del tipus "1/nombre de respostes per opció". A partir del producte del *rànk* inicial i del factor de ponderació corresponent, obtenim un *ranking ponderat*. En aquesta lògica, les

puntuacions inferiors són les més *preferides* i les puntuacions més elevades són les menys desitjades.

ANNEXES

ELS CONSELLS CIUTADANS. APUNTS INTRODUCTORIS

Que és un Consell Ciutadà?

Simplificant molt podem dir que un Consell Ciutadà és un mecanisme de participació ciutadana en la presa de decisions públiques. Normalment aquest procediment s'empra en processos a escala local o comarcal. Per comprendre quin és el seu procés de funcionament sol ser útil la realització d'una analogia amb els jurats populars.

Si bé s'han vingut aplicant diversos procediments similars en distints països del món Occidental, la seva formulació més acabada ha partit d'un grup de sociòlegs alemanys que després d'anys d'haver-ho aplicat al seu context han començat a exportar el model.

Qui en forma part?

Els Consells estan formats per ciutadans als quals se'ls hi demana la seva opinió respecte una qüestió concreta. No es tracta, per tant, de persones que tinguin un especial coneixement, ni tampoc una implicació especialment directa en el tema plantejat.

Aquestes persones són elegides a l'atzar entre la població adulta integrada en el cens municipal. En el cas de Corbera, i com ja s'havia fet en d'altres experiències a Catalunya, hem decidit fixar el mínim d'edat en els 16 anys. Aquesta aleatorietat ha de funcionar com a garantia de pluralitat d'opinions i d'interessos.

La participació en el Consell implica una dedicació a temps complet durant els dies de sessions. Això comporta un cost pel participant que cal compensar d'alguna manera. Així, a l'igual que en els jurats populars, la participació en els Consells és remunerada. En el nostre cas, hem implantat una estructura retributiva-compensatòria basada en un pagament bàsic de 5.000 pessetes.

diàries, susceptibles de ser ampliadess fins a un màxim de 10.000 en cas que el participant pogués acreditar un nivell salarial superior. Al tractar de compensar els costos de la participació, aquest pagament pretén garantir la igualtat real d'accés de tothom i, per tant, evitar els biaixos socials que habitualment trobem en la major part d'instruments de participació ciutadana.

En la mateixa línia, la voluntat de no exclusió obliga a trobar una solució a les obligacions laborals i/o familiars de les persones que han estat seleccionades en el sorteig. En el cas de les persones ocupades això implica facilitats per gestionar un permís laboral. En el cas d'aquelles que tenen altres persones al seu càrrec s'ha mirat de cobrir-ho mitjançant l'assumpció del cost d'una persona que realitzés aquestes tasques (cangur).

Quina és la dinàmica d'un Consell?

En el cas de Corbera cadascun dels tres Consells ha tingut una durada de dos dies i mig. Al llarg d'aquests s'han vingut desenvolupant dues fases bastant clarament diferenciades:

La major part del temps del Consell es dedica al debat i la informació. Aquesta primera fase té una dinàmica essencialment col·lectiva i s'articula mitjançant petits grups, més adequats que no pas els grans a l'hora d'evitar la "por escènica", la dominació d'alguns dels participants sobre la majoria o del liderat excessiu.

Després de la fase d'informació i deliberació el Consell entra en la segona fase de pronunciament, d'elaboració del dictamen. A diferència de la fase anterior aquesta és essencialment individual: cada ciutadà formula el seu dictamen contestant per escrit un petit qüestionari en forma d'enquesta.

L'organització i la moderació del Consell va a càrrec d'una entitat externa que garanteix la independència respecte la institució que l'ha encarregat. Aquest equip ha de garantir igualment un tractament professional de la selecció de la mostra, les dinàmiques de grup i l'elaboració del qüestionari i l'informe.

El moderador ha de tenir un paper el menys intervencionista possible. Les seves tasques essencials han de ser: proposar l'agenda (xerrades, visites, debats...), assegurar-ne la coordinació i aportar la informació addicional reclamada pels ciutadans (documentació, altres ponents...)

Aquests resultats quantitius seran la base fonamental de l'informe que elaborarà l'equip tècnic. Tot i això es tindrà també present altra informació derivada de l'observació dels grups de debat.

Finalment, un primer esborrany d'aquest informe serà sotmès a la consideració d'un comitè de seguiment, elegit democràticament entre els membres dels diversos Consells, per garantir que reflexa fidelment allò que el Consell ha volgut expressar.

Informació prèvia i creació del consens

La realització d'un Consell Ciutadà implica un treball previ, orientat a contactar amb els diferents actors socials i polítics per tal d'aconseguir implicar-los en el projecte. Aquesta implicació és important per dos motius:

- En primer lloc per una qüestió de legitimació. Un Consell Ciutadà és sobretot un procediment, unes regles del joc que acabaran generant un dictamen que, en principi, és una incògnita per tothom. Posar en marxa un mecanisme d'aquesta mena implica un consens previ de totes les parts afectades en el procediment i en l'assumpció del dictamen resultant.

- En segon lloc per una qüestió d'informació: el procediment es basa en el contrast de diferents opinions i propostes. És molt important oferir el màxim d'informació als participants per evitar que el resultat sigui insatisfactori.

Amb aquest objectiu tot el procés s'ha de fer amb el màxim de publicitat, pensant amb la ciutadania en general com amb les entitats i associacions que puguin estar interessades a participar-hi de forma activa. En aquest sentit, els mitjans de comunicació i la correspondència són dos instruments molt valuosos per aconseguir una bona comunicació.

Per què un Consell Ciutadà?

Significació democràtica dels Consells

Des de fa anys, es ve parlant en les nostres societats d'una crisi de confiança en la democràcia representativa. Entre els símptomes d'aquesta s'han citat, per exemple, els baixos percentatges de participació electoral o les creixents actituds cíniques respecte als partits polítics o les institucions representatives. Tot plegat seria la punta d'un iceberg que mostraria la insuficient adaptació del sistema polític a la creixent complexitat de les societats modernes.

Un dels elements més criticats és la insuficient capacitat dels poders públics per escoltar i rebre missatges sobre la voluntat dels ciutadans respecte les polítiques públiques. Tradicionalment s'establien dos criteris per avaluar la "bondat" d'una política: criteris tècnics i de legitimació de l'autoritat. Des del nostre punt de vista caldria afegir un tercer criteri, el de la participació ciutadana en el procés.

Des d'importants sectors socials s'ha vingut apuntant la necessitat d'articular altres mecanismes de participació directa. No es tractaria tant de substituir els mecanismes de la democràcia representativa, com de complementar-los,

aportant un plus de legitimitat social per a les decisions públiques. Evidentment, s'han realitzat avenços en aquesta línia des de que existeixen els ajuntaments democràtics. El problema és que aquests avenços han significat únicament un increment de la informació disponible i un cert reconeixement dels agents socials i grups d'interès organitzats. Així, aquestes entitats, passen a compartir amb els partits el monopoli de fet sobre la representació ciutadana, quan en realitat sabem que els ciutadans permanentment organitzats són minoritaris i significativament diferents a la majoria no organitzada. Alguns canvis en les nostres societats obririen noves oportunitats en aquest sentit: disminució de les diferències culturals entre electors i elegits, menor conformisme ciutadà amb les decisions preses sense consulta, etc.

Els Consells Ciutadans en relació a altres models de presa de decisions

Evidentment els Consells Ciutadans no constitueixen l'únic model de participació que s'ha vingut proposant darrerament. Referèndums, assemblees, jurats, consells consultius, enquestes d'opinió, són entre d'altres, idees que també han estat considerades. Tot i que creiem que cada model pot ser més apropiat depenent del tema i de la decisió a prendre, el Consell Ciutadà presenta un seguit de característiques que el fan especialment interessant:

- Pel que fa al sistema representatiu, permet una participació directa i relativament igualitària, trencant l'esquema jeràrquic segons el qual "*els experts parlen i els ciutadans escolten*". El Consell ciutadà preserva el caire "amateur" dels decisors públics i, per tant, amplia el ventall de decisors més enllà de la professionalitat.
- Respecte al referèndum ofereix tres avantatges:
  1. Informació més sistemàtica i contrastada des de tots els punts de vista,
  2. Un context deliberatiu, possible només en els petits grups, i que és el que realment permet un contrast real d'idees.

3. Una informació molt més rica i complexa que el simple mandat si/no propi del referèndum.

- Respecte a les consultes amb grups d'interès té l'avantatge de donar veu a tots els ciutadans, organitzats o no. Per tant, permet combinar una certa legitimació pluralista amb un major aïllament de les pressions grupals que exerceix tot grup d'interès organitzat.

En definitiva, sense tenir utilitat universal ni ser cap mena de solució en singular als problemes de la participació ciutadana, el model proposat té importants potencialitats, en tant que permet combinar tres elements sovint percebuts com incompatibles:

1. Coneixements tècnics
2. Interessos socials i particulars presents
3. Experiència personal, debat i "sentit comú" dels participants

Experiències similars: lliçons i diferències

Tot i que amb diferents noms aquests mecanismes s'han utilitzat ja repetidament a l'Europa central i als EUA. A casa nostra, les escasses experiències realitzades fan que es tracti clarament d'un mecanisme d'innovació democràtica. A Catalunya l'ajuntament de St. Quirze del Vallés i de Rubí varen aplicar l'any 1997 aquesta mateixa metodologia. En el primer cas amb l'objectiu de contribuir a elaborar el Pla Estratègic del Municipi i en el cas de Rubí per decidir la utilització d'un espai de considerables dimensions al centre urbà.

Totes les experiències documentades han mostrat una valoració positiva tant per part dels ciutadans que hi han participat com per part de les administracions. Aquesta valoració positiva es refereix tant a les potencialitats del procediment com a la seva aplicació concreta. En general, els ciutadans es mostren satisfets per sentir-se útils, importants i compresos al enfrontar-se a la

complexitat dels problemes i les decisions col·lectives. De fet aquest "aprenentatge de la complexitat de decidir" és, sens dubte, un dels elements més pedagògics del procediment.

El procediment està pensat per assessorar decisions concretes més que no pas abstractes o generals. Aquest acotament del tema és necessari per poder comprimir en uns pocs dies el conjunt d'informació necessària per decidir amb fonament sobre un tema.

Una qüestió que sol aixecar recels és l'estatus legal del dictamen que s'aprova. Així com moltes legislacions europees contempnen un status legal pels referèndums, no n'hi ha cap que reguli procediments similars als que nosaltres hem utilitzat. Per tant el dictamen dels Consells Ciutadans no pot tenir un caire jurídicament vinculant. El seu nivell de vinculació política depèn del compromís que l'administració que el demana hagi assumit implícitament o explícitament.

La lògica i el funcionament concret de l'experiència de Corbera ha estat molt similar a la de tots aquests casos esmentats, i en general a la tradició europea de funcionament d'aquests mecanismes. Com ja va succeir amb l'experiència de Rubí, hem introduït la voluntat que l'experiència fos impulsada per consens de totes les forces polítiques presents en l'Ajuntament.

Finalment, volem reiterar que aquesta experiència de Corbera serà d'utilitat més enllà del municipi sempre i quan serveixi per fomentar un debat sobre els nous processos de participació ciutadana. Els promotors d'aquesta nova experiència estem convençuts que només un debat rigorós i sincer on tots aquells que han seguit l'experiència puguin dir la seva opinió sense cap impediment, permetrà perfeccionar aquest model de participació que anomenem Consells Ciutadans.

CONSELLS CIUTADANS DE CORBERA
QÜESTIONARI BASE PER L'ELABORACIÓ DEL DICTAMEN

Edat. _____ anys

Sexe: 1. Home   2. Dona

Nivell d'Estudis acabats:

- 1.- Sense estudis
- 2.- EGB o equivalent
- 3.- FP
- 4.- BUP, COU o Batxillerat
- 5.- Universitaris

Situació Professional

- 1.- Treballador/a
- 2.- Aturat/da
- 3.- Jubilat/da
- 4.- Mestressa de casa
- 5.- Estudiant

1.- Creu que l'Ajuntament disposa de la informació suficient sobre la situació de la població magribí a Corbera?

1. Si
2. No, cal estudiar el tema amb més aprofundiment
3. No, però tampoc no és un tema prou important
9. No sap/ no contesta

2.- Considera que l'Ajuntament ha actuat correctament en l'acollida dels immigrants magribins a Corbera?

1. Si
2. No, hauria d'haver-hi dedicat més recursos humans i econòmics.
3. No, hi ha dedicat més recursos dels que calia.
9. No sap/ no contesta

3.- Com bé sap, els pressupostos d'un ajuntament són, per definició, limitats. Tenint en compte això, pensa que l'Ajuntament ha de destinar diners del pressupost municipal en actuacions sobre el tema de la immigració, encara que comporti reduccions en altres partides?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

4.- Creu que l'Ajuntament hauria de destinar recursos a crear un centre d'acollida i orientació pels immigrants?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

5.- Considera que, en el cas de Corbera, l'existència d'una persona professional dedicada a tasques de 'mediació cultural', com a interlocutor de les persones immigrades és...

1. Molt necessària
2. Necessària
3. Poc necessària
4. Innecessària
9. No sap/ no contesta

6.- En cas d'existir a Corbera aquesta figura de 'mediació cultural', considera que és necessari que conegui la llengua majoritària de les persones immigrades de Corbera?

1. Sí, absolutament
2. Sí, seria preferible
3. No, no és imprescindible
9. No sap/ no contesta

7.- Creu que l'Ajuntament hauria de professionalitzar els cursos de llengua destinats a persones immigrades tot assumint el cost de professors/es i dels materials educatius ?

1. Sí
2. No
9. No sap/ no contesta

8.- Tot i acceptant que la situació òptima seria que les persones immigrades que viuen a Catalunya coneguessin el català i el castellà, si calgués prioritzar quina llengua cal ensenyar preferentment a les persones immigrades, quina prioritzaria ? (tot recordant que els fills d'immigrats utilitzen el català a les escoles i que el castellà és una llengua amb molta més projecció mundial que la catalana)

1. Català
2. Castellà
9. No sap/ no contesta

9.- En cas d'existir una persona que fes la funció de "mediació cultural", creu que aquesta persona hauria de ser....

1. D'origen magribí
2. No importa l'origen sempre que parli les seves llengües
3. No importa ni el seu origen ni les llengües que conegui
4. No cal la figura de "mediació cultural"
9. No sap/no contesta

10.- Creu que alguns dels serveis que l'Ajuntament ofereix (per exemple serveis socials, culturals, cursos d'ocupació...) haurien d'organitzar-se específicament pel col·lectiu d'immigrats o per contra no caldria fer cap distinció entre la població autòctona i la immigrada?

1. Sí, caldria separar l'oferta de serveis
2. Sí, però depèn del tipus de servei
3. No, caldria oferir un únic servei per tota la població
9. No sap/ no contesta

11.- En cas que cregui que hi ha d'haver serveis específics per la població immigrada, podria dir en quins casos?

12.- Creu que els serveis que l'Ajuntament ofereix han de ser també per a tots els immigrants (regularitzats o no) o només pels que tenen la documentació en regla?

1. Per a tothom
2. Només pels legals
9. No sap/ no contesta

13.- Suposant que hagués d'escollir només una opció, quin dels col·lectius d'immigrants de Corbera creu que requereix una atenció especial i prioritària per part de l'Ajuntament? (Es poden triar una única opció)

1. Els joves
2. Les dones
3. Els nens
4. La població immigrada en general
9. No sap/ no contesta

14.- Opina que l'Ajuntament hauria de destinar recursos a reforçar l'aprenentatge de la llengua amb aquells escolars immigrants que tenen dificultats a l'escola?

1. Si, i l'Ajuntament hauria de destinar recursos encara que no sigui de la seva competència
2. No, no és competència municipal
9. No sap/ no contesta

15.- Creu que l'Ajuntament hauria de fomentar l'associacionisme entre els immigrants, per exemple oferint un local social per determinats col·lectius d'immigrants de Corbera?

1. Si, particularment per les dones magribines
2. Si, calen espais pel conjunt del col·lectiu magribi
3. No
9. No sap/ no contesta

16.- Creu que a Corbera hauria d'existir una 'Xarxa Permanent de Coordinació' entre diferents institucions que treballen amb qüestions relacionades amb la immigració com l'Ajuntament, el CAP, les escoles, les associacions...

1. Sí, Seria molt útil
2. Sí, Seria útil
3. No seria massa útil
4. Seria inútil
9. No sap/ no contesta

17.- Creu que l'existència d'una mesquita a Corbera seria?

1. Molt positiva
2. Positiva
3. Bastant negativa
4. Molt negativa
9. No sap/ no contesta

Per què?

18.- Creu que els veïns de Corbera acollirien positivament una mesquita?

1. Si
2. No
3. Serien bastant indiferents
9. No sap/ no contesta

19.- Creu que l'Ajuntament ha de impulsar o recolzar programes de sensibilització per la població de Corbera en relació a la immigració (xerrades, tallers interculturals, espais de ràdio, exposicions...)

1. Seria molt positiu
2. Seria positiu
3. No seria massa positiu
4. No seria gens positiu
9. No sap/ no contesta

20.- Considera necessària l'existència de persones voluntàries per treballar en activitats i serveis pels immigrants?

1. Si, i l'Ajuntament els hi hauria de donar suport
- 2 Si, però haurien de funcionar sense suport de l'Ajuntament
3. No em sembla massa útil, cal tendir a la professionalització.
9. No sap/ no contesta

21.- Creu que a Corbera es produeixen actituds racistes?

1. Si, sovint
2. Si però només casos aïllats
3. No
9. No sap/ no contesta

22.- Creu que la població immigrada hauria de posar més de la seva part per assegurar una bona convivència?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

23.- Si ha respost l'anterior pregunta afirmativament, enumeri tres circumstàncies on la població magribí en general podria posar més de la seva part per assegurar una bona convivència

- 1.-
- 2.-
- 3.-

24.- Creu que un futur les actituds racistes a Corbera poden aparèixer o incrementar-se?

1. Si, segur
2. Sí, és probable però no és segur
3. És improbable
9. No sap/ no contesta

25.- Opina que la presència de magribins ha comportat problemes d'ordre públic en els carrers i places de Corbera?

1. Si, sovint
2. Si però només casos aïllats
3. No
9. No sap/ no contesta

26.- Creu que la policia municipal hauria de demanar sistemàticament la documentació als magribins residents a Corbera per conèixer quins tenen documentació i quins no ?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

27.- Creu que l'organització de cursos d'inserció laboral per persones immigrades organitzats des de l'Ajuntament és una qüestió

1. Molt important
2. Important
3. Poc important
4. Innecessària
5. No ho sap/No contesta

28.- Creu que l'Ajuntament i el CAP haurien d'impulsar campanyes d'educació sanitària i d'informació sobre el funcionament dels serveis d'atenció primària, destinades a la població magribina

- 1.- Molt important
- 2.- Important
- 3.- Poc important
- 4.- Innecessària
- 5.- No ho sap/No contesta

29.- Creu que la població autòctona hauria de posar més de la seva part per assegurar una bona convivència entre autòctons i immigrants?

1. Si
2. No
9. No sap/ no contesta

30.- Si ha respost l'anterior pregunta afirmativament, enumeri tres circumstàncies on la població autòctona en general podria posar més de la seva part per assegurar una bona convivència

- 1.-
- 2.-
- 3.-

31.- En les relacions de parella sovint existeixen diferències entre la població magribina i autòctona motivades pels diferents entorns culturals. Creus que caldria endegar iniciatives adreçades als homes magribins per donar a conèixer les pautes de relació home-dona que hi ha al nostre país

- 1.- Si, això correspondria fer-ho a l'Ajuntament
- 2.- Si, això correspondria fer-ho al teixit associatiu
- 3.- Només en cas que ho sol·liciti la població magribí
- 4.- En cap cas, això seria una intromissió a la intimitat de les parelles magribins
- 9.- No sap no contesta

32.- Creu que caldria fer un esforç complementari, si cal també amb ajudes econòmiques, al que els mestres de les escoles ja fan, per assegurar la participació dels infants magribins en les activitats extraescolars?

- 1.- Si, això correspondria assumir-ho a l'Ajuntament
- 2.- Si, això pertocaria a l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes
- 3.- No, cal adoptar esforços addicionals
- 9.- No sap, no contesta

33.- Creus prioritzar des de l'Ajuntament la creació d'una escola d'adults, on entre d'altres, s'oferissin activitats formatives dirigides especialment a la població adulta magribina, seria

- 1.- Molt necessària
- 2.- Necessària
- 3.- Poc necessària
- 4.- Innecessària
- 9.- No sap, no contesta

34.- Acceptant que els recursos econòmics i humans són limitats, numerar les següents propostes de l'1 al 17, entenent que el número 1 és per a vostè la més prioritària i la 14 la menys

Local reunió per immigrants	Classes de català
Creació d'una oficina d'informació i suport	Cursos d'inserció laboral
Persona de 'mediació cultural'	Classes de castellà
Local reunió per dones magribines	Programes sensibilització
Xarxa de Coordinació Permanent	Reforçar Serveis Socials
Ajudar les associacions de Corbera que ja treballen en aquest àmbit	Impulsar una ludoteca
Educació sanitària als immigrants	Facilitar participació en activitats extraescolars
Reforçar l'aprenentatge de llengua dels nens i nenes a l'escola	Organitzar cursos específics per a funcionaris i policia local
Creació d'una escola d'adults	

35.- Si de totes les coses que han sortit com a possibles actuacions sobre la immigració hagués vostè de recomanar-ne només dues a l'Ajuntament de Corbera, quines serien aquestes:

- 1.-
- 2.-

A) Creu que la informació que ha rebut de la situació d'immigrats a Corbera és proporcionada en relació a la informació sobre experiències d'altres municipis?

1. La informació ha estat equilibrada
2. Desequilibrada perquè les experiències d'altres llocs han tingut massa pes en comparació a la situació de Corbera.
3. Desequilibrada perquè la situació de Corbera ha tingut massa pes en comparació a les experiències d'altres llocs.
9. No sap/ no contesta

B) Ha trobat a faltar algun tema d'especial interès? Quin?

C) Com valora l'actuació de l'equip organitzador del Consell?

1. Molt positiva
2. Bastant positiva
3. Ni positiva ni negativa
4. Bastant negativa
5. Molt negativa
9. No sap/ no contesta

D) Quins comentaris t'agradaria realitzar respecte l'actuació de l'equip organitzador?

E) Creu que la qüestió de la immigració ha estat un tema adequat per debatre en el Consell Ciutadà de Corbera?

1. Si
2. No
9. No ho sap/ No contesta

F) Creuria interessant que en el futur es realitzés algun altre Consell Ciutadà aquí a Corbera?

1. Si
2. No
9. No ho sap/No contesta

G) En cas que cregués interessant repetir l'experiència, quins temes semblarien adequats per un futur Consell Ciutadà? (Anoti un màxim de tres temes, per ordre d'interès)

- 1ªopció:
2ªopció:
3ªopció:

h) Si tu haguessis organitzat una experiència d'aquesta mena, què hauries fet diferent?

---

l) Tens alguna cosa més a afegir?

PARTICIPANTS ALS CONSELLS CIUTADANS DE CORBERA

- Alarcón Venteo, Francisco (Consell II)
- Anducas de la Casa, Antoni (Consell III)
- Anducas Guim, Agustí (Consell I)
- Aregall Gutierrez, M. Lourdes (Consell I)
- Artero Torner, Enric (Consell I)
- Bermejo Merodio, M. Isabel (Consell I)
- Blanco García, Isabel (Consell II)
- Campoy Catalan, Jesús (Consell III)
- Carmona Jiménez, Blanca (Consell I)
- Castellón, Margaret) Consell I)
- Claramunt Vinuesa, Jesús (Consell III)
- Cots Serra, Lluís (Consell II)
- Díaz Serrano, Carles (Consell II)
- Domínguez Armengol, Jordi (Consell III)
- Eixarch Fontboté, Pepita (Consell II)
- Esteve Claramunt, Xavier (Consell II)
- Farreny Pociello, Montserrat (Consell II)
- Fernández Vela, Alejandro (Consell III)
- Flores García, Olalla (Consell II)
- Galera Gibernau, Josep (Consell I)
- García Sanz, Maria Pilar (Consell II)
- García Zamudio, José Maria (Consell III)
- Giner Rey, Oscar (Consell II)
- Ginesta Sellarés, Dolors (Consell III)
- González Telo, Amador (Consell III)
- Guirao Sala, Noemí (Consell I)
- Guirao Valverde, Josefa (Consell III)
- Julio Pujado, Roser (Consell I)
- Lavado Biosca, Àngel (Consell III)
- Llorens Pina, Enric (Consell I)
- López Sangenis, Cristina (Consell I)
- Luque Gutierrez, Antonio (Consell II)
- Martín Alvarez, Maria (Consell III)
- Martín Santiago, Rosa M. (Consell I)
- Martínez García, Manuel (Consell II)
- Martínez Vilella , Rufino (Consell III)
- Méndez Diaz, Olga (Consell III)
- Moreno Gutierrez, Francisco (Consell II)
- Muñiz Merino, Ricardo (Consell III)
- Muñoz López, Manuel (Consell I)
- Pacheco Jiménez, Rosario (Consell I)
- Padró Sánchez, Maria Antonia (Consell III)
- Pallach Pardo, Carles (Consell II)
- Pardo Hurtado, José Luis (Consell I)
- Peguero Ros, Marcelino (Consell III)
- Pellicer Falcó, Enrique (Consell I)
- Pérez Yabar, Maria del Carmen (Consell II)
- Pohl Skrzipezyk, Edith (Consell I)
- Ramonet Carbó, Jaume (Consell III)

- Reche Caballero, Pedro (Consell III)
- Rodríguez Gómez, Encarnación (Consell I)
- Roig Canales, Carmen (Consell II)
- Roig Canals, Dolors (Consell I)
- Romero García, Arturo (Consell III)
- Ros Serra, Teresa (Consell I)
- Ruiz Rodríguez, Marciana (Consell II)
- Sabaté Grisel, Víctor (Consell I)
- San Molina, Rosa Ana (Consell III)
- Selvas León, Josep M. (Consell II)
- Semenero, Nicola (Consell I)
- Serra Rivero, M. Àngels (Consell III)
- Sorribes Claramunt, Núria (Consell III)
- Sospedra Llach, Maria Glòria (Consell II)
- Suñé Manich, Marc (Consell II)
- Timoteo Rodado, Delia (Consell III)
- Torres Esteban, Montserrat (Consell II)
- Urrea Colomer, M. Asunción (Consell III)
- Valiente Cano, Rosa Maria (Consell II)
- Valle Gallego, Alfonso (Consell III)
- Van Bevere, Korina (Consell II)
- Vázquez Sanuy, Josefa (Consell I)
- Vicente García, José Manuel (Consell I)

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

- BAIX LLOBREGAT -
(BARCELONA)

ACTA DE SELECCIO DE CIUTADANS PER FORMAR PART DELS CONSELLS

A Corbera de Llobregat, 8 de setembre de 1998.

Sota la presidència de l'Alcalde de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat, Sr. Pere Alegrí i Navarro, degudament assistit pel Secretari que subscriu, en Marcel·lí Pons i Duat, es reuneixen els membres integrants de la mesa que ha de procedir a la selecció dels ciutadans que hauran d'ésser convidats en el projecte de participació ciutadana denominat Consells Ciutadans de Corbera (CCC):

Regidors:

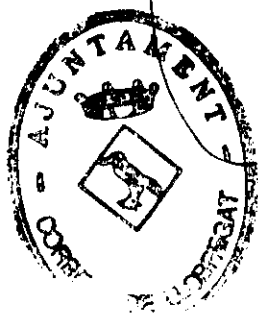
Ferran Royo i Urgellés.
Joaquim Rigol Garrit.
Montserrat Isern i Bofarull.
Alberto Berdejo Estevan.

Representants de la Fundació Jaume Bofill:

Jordi Sanchez Picanyol.
Montserrat Mora Fernandez.
Laia Moreno Maillo.

Es procedeix a efectuar la selecció dels ciutadans en cinc grups de vuitanta-una persones cadascun d'ells, de forma aleatòria i a l'atzar. La informació precedent és tractada en suport informàtic.

I no sent altra l'objecte de la reunió es dona per acabat l'acte signant la present acta tots els assistents.

Ferran Royo i Urgellés

Jordi Sanchez

Laia Moreno Maillo

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

Corbera, 19 d'octubre de 1998

Properament l'Ajuntament de Corbera posarà en marxa, per acord de tots els Grups Polítics Municipals, una experiència de participació ciutadana i innovació democràtica. Els Consells Ciutadans, nom amb el qual es coneix aquesta experiència, donen l'oportunitat a les persones que hi participen d'expressar la seva opinió a l'Ajuntament sobre un tema important, amb el compromís de tots els regidors de prendre en consideració aquesta opinió en el moment de portar a terme qualsevol actuació. En el cas de Corbera de Llobregat els Consells Ciutadans han estat convocats per recollir l'opinió sobre les actuacions que farien falta en el nostre municipi per tal d'assegurar una bona integració de les persones immigrades, majoritàriament d'origen nord-africà, que han escollit Corbera com a destí.

El motiu de la carta és per comunicar-li que vostè ha estat una de les persones escollides per formar part d'aquests Consells Ciutadans. Aquests estaran integrats per 75 persones que han estat seleccionades a l'atzar d'entre totes les censades a Corbera de Llobregat. Formar part dels Consells Ciutadans és una ocasió única perquè vostè digui el que pensa en un tema tan important pel futur del nostre municipi. És la possibilitat de fer efectiva la participació ciutadana, aquest cop amb vostè com a protagonista, en afers que afecten a Corbera i al seu futur.

Aquest projecte estarà dirigit per un equip de professors de la Universitat Autònoma de Barcelona, i té el suport de la Fundació Jaume Bofill. Els propers dies rebrà una trucada per concretar una breu entrevista. Si ho desitja pot trucar directament al telèfon 93-688.17.71 per sol·licitar tota la informació que cregui oportuna, o passar per l'oficina del carrer Jaume Balmes 3, just darrera de l'Ajuntament .

Li agraïm la seva col·laboració i esperem la seva plena participació en el projecte,

Pere Alegri
Alcalde

CONSELLS CIUTADANS

Què és un Consell Ciutadà?

És una forma d'escoltar la veu de la ciutadania en temes d'interès general. Simplificant molt podem dir que es tracta d'un procediment similar als jurats populars de l'administració de justícia, però orientat a prendre una decisió pública.

Qui forma part d'un Consell? Com se'n trien els membres?

Es tracta de grups de persones triades a l'atzar que durant tres o quatre dies són informades sobre un problema i les seves possibles solucions i després se'ls hi pregunta la seva opinió al respecte.

En el cas de Corbera realitzarem tres Consells, cadascun dels quals estarà format per 25 persones triades a l'atzar entre els majors de 16 anys. Això permet garantir la presència en el debat de gent molt diferent, representativa de la ciutadania del municipi.

Cada Consell tindrà una durada aproximada d'un parell de dies a temps complet, al llarg dels quals aquestes persones seran informades i es pronunciaran sobre el tema plantejat. Donat que la participació en el Consell implica plena disponibilitat durant 8 hores, totes les persones que en formin part tindran una retribució diària de 5.000 pts. Aquesta retribució serà ampliable fins un màxim de 10.000 pts/dia si es demostra un nivell salarial superior.

Quin procés segueix un Consell Ciutadà?

La major part del temps del Consell estarà dedicat a escoltar les opinions dels experts i entitats interessades que vindran a explicar les seves propostes. Cadascuna d'aquestes aportacions serà discutida entre les persones que integren el Consell.

Al finalitzar els Consells, els participants expressaran la seva opinió sobre el tema debatut tot responent a un petit qüestionari. El resultat servirà per donar indicacions a l'Ajuntament sobre el tema tractat en el Consell.

Quines experiències d'aquesta mena s'han realitzat fins ara? Han funcionat?

Amb diferents noms, aquest model s'està aplicant als Estats Units i a països de l'Europa Central com Alemanya o Suïssa. Més recentment, el model s'ha aplicat diverses vegades a Guipúscoa. A Catalunya, els ajuntaments de Rubí i de Sant Quirze del Vallès han realitzat experiències similars.

Totes aquestes experiències han tingut un resultat molt satisfactori. Han permès trobar solucions profitoses i innovadores als temes plantejats. El nivell de satisfacció entre les persones participants ha estat molt elevat, fins i tot entre aquells que inicialment s'hi mostraven recelosos.

Qui ha impulsat aquest projecte i qui el portarà a terme?

Aquest projecte neix d'una iniciativa de l'Ajuntament de Corbera, recolzada unànimement per tots els grups que hi tenen representació. La posada en marxa del projecte correspondrà a tècnics de la Fundació Jaume Bofill i de la Universitat Autònoma de Barcelona.

En el cas de Corbera, quina és la decisió a debatre?

En els darrers anys s'ha incrementat de forma notable l'afluència d'immigrants africans al municipi. Davant aquesta nova circumstància l'Ajuntament vol escoltar l'opinió de la ciutadania respecte les actuacions que farien falta per tal d'assegurar la seva bona integració en el municipi.

Com ens posem en contacte?

Si té qualsevol dubte o suggeriment li agrairíem que ens truqués al telèfon 93-688.17.71 o que passi a visitar-nos a les oficines que hem instal·lat al C/Balmes núm. 3, just darrera de l'Ajuntament. Estarem a la seva disposició perquè pugui informar-se tant com vulgui abans de decidir-se a prendre part en aquest projecte. Si no es posa en contacte amb nosaltres, rebrà una trucada a partir de mitjans de setembre, en la que li proposarem quedar un dia per explicar-li més detalladament la nostra proposta.

Corbera, 17 de setembre 1998

Benvolguts, benvolgudes:

Properament l'Ajuntament de Corbera posarà en marxa una experiència de participació ciutadana i innovació democràtica: els **Consells Ciutadans**. Aquests Consells hauran d'emetre la seva opinió sobre un tema important per la ciutat, com són les possibles actuacions que farien falta en el municipi per tal d'assegurar una bona integració de les persones immigrades que han escollit Corberà com a destí.

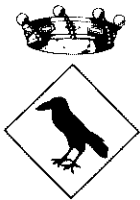
S'han seleccionat a l'atzar 75 persones per tal que prenguin part en aquests Consells. Per formar la seva opinió, aquestes persones hauran d'escoltar alguns experts i totes aquelles entitats que tingueu alguna cosa a dir sobre la qüestió posada a debat.

Per garantir la neutralitat del procés, l'Ajuntament ha encarregat el seu desenvolupament a un equip d'experts vinculats a la Universitat Autònoma de Barcelona i que, amb el suport de la Fundació Jaume Bofill, ja han desenvolupat experiències similars. Per explicar-vos l'objectiu i el calendari dels Consells Ciutadans volem convidar-vos a l'acte que tindrà lloc el proper **dilluns dia 28 de setembre, a les 20h. al Centre Cívic, carrer de la Pau 4.**

Si no hi podeu assistir i voleu rebre algun aclariment o fer algun suggeriment, podeu contactar amb nosaltres al telèfon 93-688.17.71. Per facilitar la realització d'aquest projecte us agraïrem que en cas de voler participar i si no podeu assistir a l'esmentada trobada us hi poseu en contacte no més tard del dia 5 d'octubre de 1998.

Tot esperant la vostra participació, ens acomiadem ben cordialment,

Jordi Sànchez
Fundació Jaume Bofill

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

Corbera de Llobregat,
22 d'Octubre de 1998.

A qui correspongui:

L'Ajuntament de Corbera de Llobregat ha organitzat un projecte de participació ciutadana al qual ha estat convocat.

L'assistència a aquest projecte no és obligatòria, però sí molt positiva pel municipi. L'informem d'aquesta iniciativa amb el desig que dispensi al els dies 5 i 6 de Novembre (complets) i 7 (matí) per tal que pugui assistir a aquesta convocatòria.

Esperem la seva col·laboració i davant de qualsevol dubte el grup organitzador l'atendrà al telèfon 93-688-17-71.

Moltes gràcies.

Atentament, l'Alcalde.

Pere Alegri i Navarro.

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

- BAIX LLOBREGAT -
(BARCELONA)

Corbera de Llobregat,
6 de Novembre de 1999.

A qui correspongui:

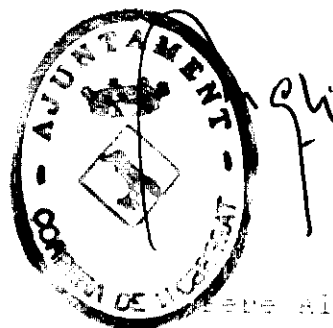
L'Ajuntament de Corbera de Llobregat ha organitzat un projecte de participació ciutadana al qual ha estat convocat.

Li fem arribar aquesta carta per tal de justificar l'absència del Sr. _____ els dies 5, 6 i 7 de Novembre.

Li agraïm la seva col·laboració i davant de qualsevol dubte el grup organitzador l'atendrà al telèfon 93-899-17-71.

Moltes gràcies.

Atentament, l'Alcalde,

Josep Alegrí i Navarro.

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

- BAIX LLOBREGAT -
(BARCELONA)

A Corbera de Llobregat, 23 d'octubre de 1998.

REUNITS: D'una part el senyor PERE ALEGRI i NAVARRO, Alcalde-President de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat, especialment facultat per realitzar aquest acte pel Ple de l'Ajuntament en sessió de data 22 d'octubre de 1998. s'adjunta certificació de l'acord com a annex I.

De l'altra el senyor JORDI PORTA i RIBALTA, director de la Fundació Jaume Bofill (FJB), que actua en nom i representació de la mateixa conforme acredita mitjançant l'aportació de l'escriptura de constitució que s'adjunta al present protocol com a annex II.

M A N I F E S T E N:

Que a proposta de l'Ajuntament ambdues parts estan interessades a portar a cap en el municipi de Corbera de Llobregat una experiència de participació ciutadana denominada consells ciutadans de Corbera (CCC).

Que aquesta experiència serà finançada amb les aportacions de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat i de la pròpia FJB.

Que a proposta de la FJB ambdues parts acorden sol·licitar l'assessorament, en la direcció tècnica del projecte, del catedràtic Josp M. Vallès, del Departament de Ciència Política i Dret Públic de la UAB.

Que per estar ambdues parts interessades en la realització de projecte esmentat, consideren convenient adoptar els compromisos necessaris tendents a aconseguir els objectius exposats, en base als següents pactes, en virtut del què disposa la Llei 30/1992, LMRLC, ROAS i legislació concordant.

P A C T E S:

PRIMER.- La FJB i l'Ajuntament de Corbera de Llobregat impulsa-

A J U N T A M E N T

DE

CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

ran conjuntament el projecte denominat CCC, l'objectiu del qual pretén, genèricament, una major participació ciutadana i, específicament, l'elaboració d'un informe que reculli propostes per afrontar la situació creada per l'arribada d'immigrants d'origen magribí, en la direcció de facilitar la seva integració social i econòmica, evitar actituds racistes i establir ponts entre les dues cultures.

SEGON.- La FJB supervisarà tot el procés de selecció, constitució, informació, desenvolupament i presentació de les conclusions dels CCC, funcions totes elles que desenrotllarà d'acord amb el projecte presentat i respectant el calendari previst.

TERCER.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat posarà a disposició del projecte les instal·lacions necessàries (cases dels mestres, antigues escoles), dotades dels mitjans materials i ofimàtics necessaris per al seu correcte desenvolupament.

QUART.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat, seguint els requisits especificats en el projecte, farà la selecció a l'atzar dels ciutadans que hauran d'ésser convidats a participar en aquesta experiència. La selecció es realitzarà per una mesa que, presidida per l'Alcalde, s'integrarà per un regidor de cada grup polític que ostenti representació municipal. L'Ajuntament vetllarà, també, per la protecció de les dades personals tractades informàticament de les persones seleccionades, d'acord amb la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre.

CINQUE.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat designarà un coordinador polític i un tècnic administratiu que es responsabilitzarà del seguiment del projecte, de les relacions amb la FJB i de donar assessorament a l'equip tècnic.

SISE.- Les despeses previstes derivades dels CCC es fixen en 3.800.000 pessetes, d'acord amb el pressupost que s'adjunta com a annex III. Aquestes despeses seran sufragades per una aportació de fins a 3.000.000.- pta. amb càrrec a les partides n.463.233.3 i 463.227.06 de l'estat de despeses del pressupost municipal vigent i per la pròpia FJB en un import no superior a les 800.000 pta.

SETE.- Qualsevol desviament en el pressupost respecte de les previsions avantdites provocarà una correcció proporcional a les aportacions esmentades, prèvia presentació i aprovació d'una liquidació final del projecte.

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

VUITE.- L'informe final dels CCC serà lliurat a l'Alcalde de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat durant el mes de desembre de 1998. En el mateix acte d'entrega la FJB en farà una exposició genèrica a tots els regidors que componen el ple de l'Ajuntament.

NOVE.- De qualsevol publicació, estudi o ponència escrita que faci referència a l'experiència dels CCC, realitzada per la FJB o pels membres de l'equip que ha portat a terme la direcció del projecte, se'n lliurarà una còpia a l'Ajuntament de Corbera de Llobregat.

I perquè consti, signen aquest document en el lloc i la data expressats a l'encapçalament.

L'ALCALDE,

Pere Alegrí i Navarro.

DIRECTOR FUNDACIO
JAUME BOFILL

Jordi Porta i Ribalta.

amex *J*

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

- BAIX LLOBREGAT -
(BARCELONA)

En Marcel·lí Pons i Duat, SECRETARI DE L'AJUNTAMENT DE CORBERA DE LLOBREGAT, COMARCA DEL BAIX LLOBREGAT,

C E R T I F I C A : Que el PLE DE L'AJUNTAMENT, en sessió extraordinària celebrada el dia 22 d'octubre de 1998, amb el vot favorable de tretze Regidors, que representen la unanimitat, essent el nombre legal d'ells el de tretze i el d'assistents el de tretze, adoptà l'acord següent, a reserva dels termes que resultin de l'aprovació de l'Acta corresponent, de conformitat amb l'article 206 del Reglament d'Organització i Funcionament:

10. APROVACIO CONVENI COL.LABORACIO CONSELLS CIUTADANS.

Vist el conveni de col.laboració a formalitzar entre la Fundació Jaume Bofill i l'Ajuntament de Corbera de Llobregat per a la realització dels Consells Ciutadans.

Atès que ambdues parts, subscriptes del conveni, estan interessades a dur a terme en el municipi una experiència de participació ciutadana denominada consells ciutadans de Corbera de Llobregat, l'objectiu del qual pretèn genèricament una major participació ciutadana i, específicament l'elaboració d'un informe que reculli propostes per afrontar la situació creada per l'arribada d'immigrants d'origen magribí, en la direcció de facilitar la seva integració social i econòmica, evitar actituds racistes i establir ponts entre les dues cultures.

Atès l'article 3.d) LCAP que exclou de l'àmbit contractual administratiu els convenis de col.laboració que celebri l'administració amb persones físiques o jurídiques subjectes al dret privat sempre que el seu objecte no estigui comprès en els contractes administratius.

A proposta de la Tinència d'Alcaldia d'Ensenyament, Esports, Cooperació i Cultura, el ple de l'Ajuntament, una vegada informats els portaveus dels diferents grups respecte del resultat de les convocatòries dels ciutadans, acordà, per unanimitat, el següent:

PRIMER.- Aprovar el conveni de col.laboració a formalitzar entre la Fundació Jaume Bofill i el propi Ajuntament per a la realització dels Consells Ciutadans, document que s'adjunta a l'expedient i que es transcriu tot seguit:

REUNITS: D'una part el senyor PERE ALEGRI i NAVARRO, Alcalde-President de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat, especialment facultat per realitzar aquest acte pel Ple de l'Ajuntament en sessió de data 22 d'octubre

de 1998. s'adjunta certificació de l'acord coma annex I.

De l'altra el senyor JORDI PORTA i RIBALTA, director de la Fundació Jaume Bofill (FJB), que actua en nom i representació de la mateixa conforme acredita mitjançant l'aportació de l'escriptura de constitució que s'adjunta al present protocol com a annex II.

MANIFESTEN:

Que a proposta de l'Ajuntament ambdues parts estan interessades a portar a cap en el municipi de Corbera de Llobregat una experiència de participació ciutadana denominada consells ciutadans de Corbera (CCC).

Que aquesta experiència serà finançada amb les aportacions de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat i de la pròpia FJB.

Que a proposta de la FJB ambdues parts acorden sol·licitar l'assessorament, en la direcció tècnica del projecte, del catedràtic Josp M. Vallès, del Departament de Ciència Política i Dret Públic de la UAB.

Que per estar ambdues parts interessades en la realització de projecte esmentat, consideren convenient adoptar els compromisos necessaris tendents a aconseguir els objectius exposats, en base als següents pactes, en virtut del què disposa la Llei 30/1992, LMRLC, ROAS i legislació concordant.

PACTES:

PRIMER.- La FJB i l'Ajuntament de Corbera de Llobregat impulsaran conjuntament el projecte denominat CCC, l'objectiu del qual pretén, genèricament, una major participació ciutadana i, específicament, l'elaboració d'un informe que reculli propostes per afrontar la situació creada per l'arribada d'immigrants d'origen magribí, en la direcció de facilitar la seva integració social i econòmica, evitar actituds racistes i establir ponts entre les dues cultures.

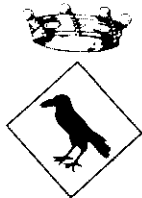
SEGON.- La FJB supervisarà tot el procés de selecció, constitució, informació, desenvolupament i presentació de les conclusions dels CCC, funcions totes elles que desenrotllarà d'acord amb el projecte presentat i respectant el calendari previst.

TERCER.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat posarà a disposició del projecte les instal·lacions necessàries (cases dels mestres, antigues escoles), dotades dels mitjans materials i ofimàtics necessaris per al seu correcte desenvolupament.

QUART.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat, seguint els requisits especificats en el projecte, farà la selecció a l'atzar dels ciutadans que hauran d'ésser convidats a participar en aquesta experiència. La selecció es realitzarà per una mesa que, presidida per l'Alcalde, s'integrarà per un regidor de cada grup polític que ostenti representació municipal. L'Ajuntament vetllarà, també, per la protecció de les dades personals tractades informàticament de les persones seleccionades, d'acord amb la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre.

CINQUE.- L'Ajuntament de Corbera de Llobregat designarà un coordinador polític i un tècnic administratiu que es responsabilitzarà del seguiment del projecte, de les relacions amb la FJB i de donar assessorament a l'equip tècnic.

SISE.- Les despeses previstes derivades dels CCC es fixen en 3.800.000 pessetes, d'acord amb el pressupost que s'adjunta com a annex III. Aquestes despeses seran sufragades per una aportació de fins a 3.000.000.- pta. amb càrrec a les partides n. .... de l'estat de despeses del pressupost municipal vigent i per la pròpia FJB en un import no superior a les 800.000 pta.

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

SETE.- Qualsevol desviament en el pressupost respecte de les previsions avantdites provocarà una correcció proporcional a les aportacions esmentades, prèvia presentació i aprovació d'una liquidació final del projecte.

VUITE.- L'informe final dels CCC serà lliurat a l'Alcalde de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat durant el mes de desembre de 1998. En el mateix acte d'entrega la FJB en farà una exposició genèrica a tots els regidors que componen el ple de l'Ajuntament.

NOVE.- De qualsevol publicació, estudi o ponència escrita que faci referència a l'experiència dels CCC, realitzada per la FJB o pels membres de l'equip que ha portat a terme la direcció del projecte, se'n lliurarà una còpia a l'Ajuntament de Corbera de Llobregat.

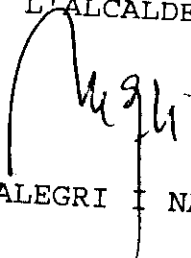
I perquè consti, signen aquest document en el lloc i la data expressats a l'encapçalament.

SEGON.- Facultar l'Alcalde-President o persona que legalment el substitueixi per a la signatura del conveni.

TERCER.- Autoritzar les despeses previstes fins a un màxim de 3.000.000.-pta. amb càrrec a les partides 463.233.03 i 463.227.06 de l'estat de despeses del pressupost municipal vigent.

I per a que consti als efectes oportuns, lliuro la present amb el Vist-i-plau del Sr. Alcalde-President, a CORBERA DE LLOBREGAT, 23 d'octubre de 1998.

Vist i Plau
L'ALCALDE,

PERE ALEGRI | NAVARRO.

Núm. Rgtre. 0807280001
Codi postal 08757

A J U N T A M E N T
DE
CORBERA DE LLOBREGAT

· BAIX LLOBREGAT ·
(BARCELONA)

ANNEX III. Pressupost dels Consells Ciutadans de Corbera

Participants	
Ciutadans	1.500.000
Dietes ponents	600.000
Desplaçaments	200.000
Manutenció	
Dinars	300.000
Esmorzars	75.000
Habilitació locals	100.000
Comunicacions	200.000
Material oficina	50.000
Mobiliari i maquinària	100.000
Edició dictamen	600.000
TOTAL	3.800.000

RESPOSTES AL QÜESTIONARI CONSELLS CIUTADANS DE CORBERA

Pregunta 01 : Creu que l'Ajuntament disposa de la informació suficient sobre la situació de la població magribí a Corbera ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
Si	11 45,8%	10 43,5%	9 36,0%	30 41,7%
No, cal informar-se	12 50,0%	12 52,2%	16 64,0%	40 55,6%
No, però no importa	1 4,2%			1 1,4%
nc		1 4,3%		1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 02: Considera que l'Ajuntament ha actuat fins ara correctament en l'acollida dels immigrants magribins ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	9 37,5%	13 56,5%	11 44,0%	33 45,8%
no, calien més	12 50,0%	8 34,8%	13 52,0%	33 45,8%
no, hi ha masses	1 4,2%			1 1,4%
nc	2 8,3%	2 8,7%	1 4,0%	5 6,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 03 : Els pressupostos d'un Ajuntament són, per definició, limitats. Pensa que l'Ajuntament ha de destinar diners del pressupostos municipal en actuacions sobre el tema de la immigració, encara que comporti reduccions en altres partides ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	18 75,0%	19 82,6%	22 88,0%	59 81,9%
no	5 20,8%	4 17,4%	2 8,0%	11 15,3%
nc	1 4,2%		1 4,0%	2 2,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 04.- Creu que l'Ajuntament hauria de destinar recursos a crear un centre d'acollida i orientació pels immigrants ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	22 91,7%	20 87,0%	21 84,0%	63 87,5%
no	2 8,3%	3 13,0%	1 4,0%	6 8,3%
nc			3 12,0%	3 4,2%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 05: Considera que l'existència d'una persona dedicada professionalment a tasques de 'mediació cultural', com a interlocutor de les persones migrades, és...

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
Molt necessària	17 70,8%	9 39,1%	11 44,0%	37 51,4%
necessària	7 29,2%	11 47,8%	14 56,0%	32 44,4%
poc necessària		3 13,0%		3 4,2%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 06: En cas d'existir aquesta figura de 'mediació cultural', considera que és necessari que conegui la llengua majoritària de les persones immigrants?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si absolutament	15 62,5%	9 39,1%	9 36,0%	33 45,8%
si, seria preferible	8 33,3%	13 56,5%	14 56,0%	35 48,6%
no, no és imprescindible	1 4,2%	1 4,3%	1 4,0%	3 4,2%
nc			1 4,0%	1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 07: Creu que l'Ajuntament hauria de professionalitzar els cursos de llengua destinats a persones immigrades tot assumint el cost de professors/res i dels materials?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	20 83,3%	18 78,3%	20 80,0%	58 80,6%
no	1 4,2%	5 21,7%	3 12,0%	9 12,5%
nc	3 12,5%		2 8,0%	5 6,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 08: Si calgués prioritzar, quina llengua caldria ensenyar preferentment a les persones immigrades ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
català	13 54,2%	3 13,0%	7 28,0%	23 31,9%
castellà	6 25,0%	19 82,6%	17 68,0%	42 58,3%
nc	5 19,8%	1 4,3%	1,00 4,0%	7 9,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 09: En cas d'existir una persona que fes la funció de 'mediació cultural', creu que aquesta hauria de ser...

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
magribi	6 25,0%	6 26,1%	6 24,0%	18 25,0%
ha de conèixer la llengua seva	17 70,8%	15 65,2%	18 72,0%	50 69,4%
no importa ni llengua ni origen	1 4,2%	1 4,3%	1 4,0%	3 4,2%
nc		1 4,3%		1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 10: Creu que els serveis que ofereix l'Ajuntament haurien d'organitzar-se específicament pel col·lectiu d'immigrants o per contra no caldria fer cap distinció entre població autòctona i la immigrada ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
serveis separats	2 8,3%	1 4,3%	4 16,0%	7 9,7%
separats, en funció	8 33,3%	6 26,1%	5 20,0%	19 26,4%
servei únic	13 54,2%	16 69,6%	15 60,0%	44 61,1%
nc	1 4,2%		1 4,0%	2 2,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 11 : En quins casos creu que hi ha d'haver serveis separats ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
quins casos serveis específics				
formació d'adults	9 37,5%	4 17,4%	7 28,0%	20 27,8%
oficina d'acollida i assessorament		6 26,1%	6 24,0%	12 16,7%
nc	15 62,5%	13 56,5%	12 48,0%	40 55,6%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 12: Creu que els serveis de l'Ajuntament han de ser per a tots els immigrants o només pels regularitzats ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
per a tothom	19 79,2%	18 78,3%	22 88,0%	59 81,9%
només pels legats	4 16,7%	5 21,7%	1 4,0%	10 13,9%
nc	1 4,2%		2 8,0%	3 4,2%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 13: Suposant que hagués d'escollir una opció: Quin dels col·lectius següents creu que requereix, dintre de la població immigrada, una atenció especial

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
joves	5 20,8%	3 13,0%	4 16,0%	12 16,7%
dones		5 21,7%		5 6,9%
nens	2 8,3%		6 24,0%	8 11,1%
el col·lectiu en general	16 66,7%	15 65,2%	15 60,0%	46 63,9%
nc	1 4,2%			1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 14: Creu que l'Ajuntament ha de destinar recursos per l'aprenentatge de l'idioma amb aquells escolars amb dificultats

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
sí, tot i no tenir competències	20 83,3%	15 65,2%	14 56,0%	49 68,1%
no	3 12,5%	8 34,8%	10 40,0%	21 29,2%
nc	1 4,2%		1 4,0%	2 2,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 15: Ha de fomentar l'ajuntament l'associacionisme entre els immigrants, oferint per exemple un local

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, especialment entre les dones	4 16,7%	2 8,7%	8 32,0%	14 19,4%
si, pel conjunt de la població	10 41,7%	8 34,8%	9 36,0%	27 37,5%
no	7 29,2%	12 52,2%	7 28,0%	26 36,1%
nc	3 12,5%	1 4,3%	1 4,0%	5 6,9%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 16: Creu que a Corbera hauria d'existir una 'Xarxa Permanent de Coordinació' entre les diferents institucions del municipi que treballen en el camp de la immigració ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, seria molt útil	13 54,2%	7 30,4%	12 48,0%	32 44,4%
si seria útil	10 41,7%	15 65,2%	11 44,0%	36 50,0%
no seria massa útil	1 4,2%			1 1,4%
seria inútil		1 4,3%	1 4,0%	2 2,8%
nc			1 4,0%	1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 17.- Creu que l'existència d'una mesquita a Corbera seria...

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
molt positiva	4 16,7%	1 4,3%	4 16,0%	9 12,5%
positiva	16 66,7%	9 39,1%	8 32,0%	33 45,8%
bastant negativa	1 4,2%	2 8,7%	4 16,0%	7 9,7%
molt negativa		2 8,7%	1 4,0%	3 4,2%
nc	3 12,5%	9 39,1%	8 32,0%	20 27,8%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 1701: Per quins motius

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
Positiu: lloc reunió	7 29,2%	5 21,7%	1 4,0%	13 18,1%
Positiu: respecte creences religioses i culturals	6 25,0%	5 21,7%	9 36,0%	20 27,8%
Positiu: facilita lideratge (iman)	1 4,2%			1 1,4%
Negatiu: perill guettització	1 4,2%	3 13,0%	2 8,0%	6 8,3%
nc	9 37,5%	10 43,5%	13 52,0%	32 44,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 18: Creu que els veïns de Corbera acollirien positivament una mesquita ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si	6 25,0%	3 13,0%	5 20,0%	14 19,4%
no	4 16,7%	11 47,8%	7 28,0%	22 30,6%
indiferents	7 29,2%	8 34,8%	7 28,0%	22 30,6%
nc	7 29,2%	1 4,3%	6 24,0%	14 19,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 19: Creu que l'Ajuntament ha d'impulsar o recolzar programes de sensibilització per la població de Corbera en relació a la immigració ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
molt positiu	11 45,8%	8 34,8%	9 36,0%	28 38,9%
positiu	12 50,0%	13 56,5%	15 60,0%	40 55,6%
no seria massa	1 4,2%	2 8,7%		3 4,2%
nc			1 4,0%	1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%

Pregunta 20: Considera necessària l'existència de persones voluntàries per treballar en activitats i serveis per immigrants ?

	numero identificació grup			Total
	1,00	2,00	3,00	
si, l'ajuntament ha de donar suport	22 91,7%	18 78,3%	17 68,0%	57 79,2%
si, sense suport de l'ajuntament	2 8,3%	2 8,7%	4 16,0%	8 11,1%
cal tendir a la professionalització		3 13,0%	3 12,0%	6 8,3%
nc			1 4,0%	1 1,4%
Total	24 100,0%	23 100,0%	25 100,0%	72 100,0%